

به‌دریژی زستان

PDF 4Kurd

به‌دريژي زستان گهرمم كهوه

كۆمه‌لىك نووسهر

وه‌رگيپاني
محه‌مه‌دئه‌مين شاسه‌نهم

دهزگای توژیینهوه و بلاوکردنهوهی موکریانی

وهزارهتی رۆشنییری و لاوان بهرپۆههرایهتی
گشتی رۆژنامه نووسی و چاپ و بلاوکردنهوه
بهرپۆههرایهتی بلاوکردنهوهی ههولێر

● بهدریژیی زستان گهرم كهوه

- نووسینی: کۆمهڵێک نووسهر
- وهرگێرانی له فارسییهوه: محهمده مین شاسه نه م
- بیچنین: شاسه نه م
- نه خسه سازی ناوهوه: گۆزان جه مال رواندزی
- بهرگ: جیگر عه بدولجه بار
- نرخ: ٢٠٠٠ دینار
- چاپی یه کهم ٢٠١١
- تیراژ: ١٠٠٠ دانه
- چاپخانه: وهزارهتی وهرزس و لاوان (ههولێر)
- له بهرپۆههرایهتی گشتی کتیبخانه کان ژماره ی سپاردنی (٥٩٢) ی سالی (٢٠١١) پیدراوه.

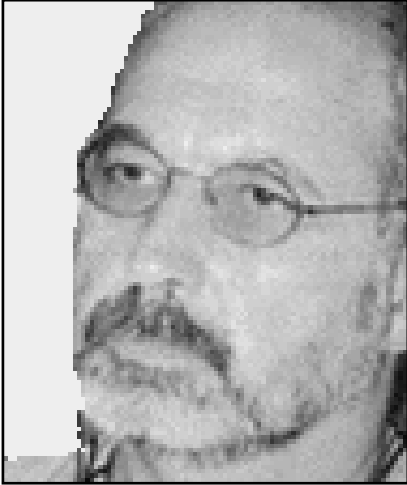
زنجیره ی کتیب (٥٠٩)

مالپهر: www.mukiryani.com
ئیمهیل: info@mukiryani.com

ئهو کتیبه و کتیبه کانی وهزارهتی
رۆشنییری له سهر ئهو مالپهره بهرپۆهه
www.Kurdchap.com

ناوہ پوک

- ۷ ..... چہ رخوفہ لہ ک
- ۲۳ ..... بہ دریژی زستان گہ رمم کہ وہ!
- ۴۰ ..... پاش نیوہ پوی یہ کشہ ممانہ
- ۶۱ ..... چلہ
- ۶۷ ..... مارا و پادشا
- ۷۷ ..... کیژہ کان
- ۸۰ ..... سیندارہ و چولہ کہ کان
- ۹۰ ..... هاوپری کامیل
- ۱۰۳ ..... قہبری دایکیک
- ۱۰۹ ..... پهنڈیک لہ شہ قامہ وہ
- ۱۱۴ ..... بہرہ و ژینیکی باشتر
- ۱۲۷ ..... نیشتمان پەرودری
- ۱۲۷ ..... لی پرسینہ وہ
- ۱۲۷ ..... میرات
- ۱۲۸ ..... نوسخہ
- ۱۲۹ ..... بہرہ رکانی
- ۱۳۰-۱۲۳ ..... مہسخ

عہلی خودایی

سالی ۱۳۲۷ی ههتاوی له شاری تاران له دایک بووه. له شاری ئیسفه هان له تاقیگایه ک سه رقاله. ههتا ئیستا دوو کتییی چیرۆکی بلاو کردۆتهوه: «له نیو شووشهوه، له نیو مژهوه»، «به دریزی زستان گهرمم کهوه»، که ئەم بهرهمهه دوايي له سالی ۱۳۷۹دا خهلاتی گولشیری بردۆتهوه. ئەم سێ چیرۆکه له کتییی «به دریزی زستان گهرمم بکهوه» وهرگیراوه.

چه رخوفه له ک

خه ریک بوو خاویلیه که هی حه مامی له خوئی ده پیچا، که دهنگی ژنه که هی

بیست:

- دره نکه؛ زوو که.

گوتی: "ئه وه هاتم."

به دهست، هه لمی ئاوینه که هی سپری. ریشی تاشیبوو. درگا که هی کرده وه.

ژنه که هی گوتی: "هه ر بوخوئی دره نکه، خاوه خاویش ده که هی؟ جله کانت م له

سه ر ته خته که داناهه. دوو کراس و گوره وی و شور تیکیش له جانتا

سه فهریه که دایه. پی م و نه بی شتیکت که م و که سری بی. ئه گه ر ده زانی شتیک

دیکه ت ده وی بیلی، با دوایه پرته و بوله نه که هی."

له نیوه راستی دیوه که^۱ راوه ستابوو و دهستی به روومه تیدا ده هیتا.

- هه تا خو ت ویشک ده که هی وه... زوو به. دهر فه تیکی زورت نیه. خو ت

دره نگ دئییه وه و ده لئی زوو که ناگه می، ئیستا کی وه دره نگی خستووی؟

گوتی: "کی خاوه خاوه ده کا خانم؟ دهر فه تم هه یه." چووه دیوی نووستن

خوئی ویشک بکاته وه.

- خانم! خانم! چی له بهر که م؟ کوا چاویلیکه که م؟

- لای میزه که یه، له پال چراکه.

له سه ر ته خته که دانیش ت. کو ت و شه روالی خو له می شی و کراسی

سه ور مه یی. دهستی برد و چاویلیکه که هی له لای چراکه هه لگرت.

- سه عاته که م کوانی؟

کور ه که هی هات و گوتی: "من هه لمگرتو وه باب، فه رموو."

۱- دیو: ژوور. دیوه که: ژوور ه که

كاتژميترهكەى وەرگرت. لاقى ويشك ببوونەوہ. سەرى ويشكەوہ كرد. ئۆدگلۆنى لە خوۆى دا و جلەكانى لەبەر كرد. خاولىەكەى لە سەر تەختەكە دانا.

دەنگى ژنەكەى ھات: "ساز بووى؟... خاولىەكەت لە سەر تەختەكە دامەنى. لە ھەمام ھەلىواسە."

كابرا، خاولىەكەى ھەلگرت.

- ساز بووم. تۆ پەلەى كۆبوونەوہى ئەمشەوتە. ئەگەر پیتتخوش نىيە، زەنگ لى دەدەم بۆ ئازانس، تاكسى بنىرى.

- خۆم دەتەم.

خاولىەكەى لە ھەمام ھەلواسى. ژنەكە ملىپچەكەى لە ملى كورەكەى دەپپچا. جانتاكەى ھەلگرت.

- ئامادەى؟

- زۆر دەمىكە سازم.

- سەرمات نەبى، مىسواك و ريش تاشەكەتم لە ژىر جلەكانت داناوہ.

چراكانى كوژاندەوہ.

- كليل ھەلگرە با شەوئى لە بەر درگا نەمىنیتەوہ.

درگاگەى پىوہدا. سوارى ماشين بوون، كورەكە درگاى ھەوشەى

كردەوہ. كە ماشينەكە چووہ دەرى، درگاى پىوہدا. وەرىكەوتن.

ژنە گوتى: "درگاكت چاك پىوہدا؟"

كورە گوتى: "پىوہداوہ."

ژنە گوتى: "كارەكانى سبەينيت كردووہ ھەتا لەوئى بۆلەبۆل نەكەى؟"

كورە گوتى: "بابە چىم بۆ دىنى؟"

ژنە زەفەتەكەى^۲ ھەلكرد. پىاوہكە لە پشت چراى سوور وىستا. چاوى لە

مىلى بىنزين كرد.

- باكەكەم پىر كرد.

۲- زەفت: تەسجىل

- خالی نابی. شوینیکمان نییه بچین. ئه ویش تاقه شهویک و بهم کوره وه. جهنگه ی تاقیکارییه کانیه تی. کویمان هه یه بچین؟ خو توش زوو دئیته وه. ته نیا پیی بلئی پرته و بولّه نه کا. ریش تاشه که شت... وه بیرم هاته وه که پیم گوتی... له جانتای سه فهره که تدایه.

چرا سهوز بوو و وه ری که وتن. که گه یشتنه شارئی، ژنه که گوتی: "خو پهله ت نییه. بو وا توند ده روی؟ خو به دوو ته وه نین؟" پیاوه که لاقی له سه ر پیدالی گازه که لابرده.

کوره گوتی: "چیم بو دینی بابه؟"

ژنه گوتی: "هه ره له بیرى چى دینی چى دینی دای. چیت کردووه هه تا شتیکت بو بینئ؟"

که چراکانی فرۆکه خانه وه دهرکه وتن، کوره گوتی: "بابه نه تگوت."

ژنه گوتی: "خو ده ستور نامه که ت پییه؟"

پیاوه که گوتی: "ئیه مه یه نه ژوورئ. بگه ریینه وه."

ژنه که گوتی: "وه درهنگ ناکه وی؟ هیوادارم. خو برسیت نییه؟"

کاتی گه یشتنه فرۆکه خانه پیاوه که دهنگی زهفته که ی که م کرده وه و گوتی:

"گه یشتین." ویستا. له تاریکی شه ودا پوومه تی ژنه ی رامووسی.

ژنه گوتی: "زوو وه ره وه."

کوره دهستی خسته ملی باوکی.

- ماشین حیساییکم بو بینه.

ژنه گوتی: "جوان چاو لی بکه، شتیکت که م وکه سری نه بی."

پیاوه گوتی: "هه موو شتیکم پییه. کاغه زه کانم هه لگرتووه. ئیه بگه ریینه وه."

دابزه ی و جانتا که ی هه لگرت و به ره و درگای چوونه ژووره وه ی

فرۆکه خانه رویشت. له و بهری شووشه کانی هۆلی چاوه پروانی، دهستی بو

هه ردووکیان راوه شانده.

که بلیته که ی په سند کرا چوو بو هۆلی فرین. ویستی جگه ره یه ک

داگیرسینی، شه مچه ی پی نه بوو. دهستیکی به سه ریدا هینا. هیشتا هه ره خاو

بوو. دهنګیک له بلیندگووه گوتی: "مسافیرهکانی فرینی ژماره 116 ی
ئیسفه هان- تاران..."

فرۆکه ی 727 به چرا هه لکراوهکانی په نجه ره کانی وه. "بریا چاییه کیان
پئ بدایه یین؛ چاییه کی گهرم." له پلکانه کان وه سهر کهوت. ههر له م ریزانه ی
پیشه وه.. له ریزی پینجه م یان شه شه م بوو که دانیشیت. شوینی به تالی زور
بوو. فرۆکه که له شیرازه وه هاتبوو. میوانداره که نوقلی هینا. هه لیگرت.
گوتی: "خانم رۆژنامه ی ئه مپوتان له لایه؟"

میوانداره که گوتی: "بوتان دینم."

نوقله که ی له زاریدا سوورپاند. مزر. گهرمای نیو فرۆکه و وینه یه کی
تهختی جه مشید له رووبه روویدا و پشتی به رزی کورسی فرۆکه، که ئه و
به ئاسووده ییه وه پالی پیوه دابوو. چاوی قووچاند. فرۆکه به هیواشی که و ته
ری. که چاوه کانی هه له ئینا، فروکه به رز ببووه. به تاقه زهنګیک که لیدرا، دیتی
رسته ی «پشتینده کان ببهستن» کوژاوه. مزرایی پاشماوه ی نوقله که ی قووت
دا.

میواندار گوتی: "کاکه ببوره..."

پیاوه که سهری هه لینا و گوتی: "سپاس. رۆژنامه...؟"

میواندار گوتی: "دهیه نیم. ببورن. ئیوه ئاغای سه لیمین؟"

گوتی: "به لی، به لی. بوخوم."

میواندار گوتی: "خانمیک له منی پرسی... چه ند ریز له دوا ی ئیوه وه

دانیشتوون. گوتی پرسیار بکه م بزنام تو ئاغای "سه لیمی" ت؟"

پیاوه که گوتی: "به لی بوخوم. کی پرسییوه؟" له جیگا که ی هه ستا و هه تا

کو تایی فرۆکه که ی روانی. ئاشنایه کی وه بهر چاو نه هات. گوتی: "له کوئییه؟"

میواندار گوتی: "به دوا ی مندا وهرن."

پیاوه که دهستی دا جانتا که ی و وه دوا ی میواندار وه ری کهوت. چه ند ریز

دواتر، له لای په نجه ره، ژنیک دانیشتبوو، جانتا که ی له سهر کورسییه که ی

په نای خو ی دانا بوو. میواندار گوتی: "ئه م خانمه بوو."

پیاوه که گوتی: "سپاس. سلاو خانم. من سه لیمیم." چاویکی له ژنه که کرد
 و دوايه پیکه نی و گوتی: "زور سپاس. سلاو خانمی فهره همه ند. سلاو."
 خانمی فهره همه ند گوتی: "سلاو ئاغای سه لیمی. کهس لیره دانانیشی."
 پیاوه دانیشت و گوتی: "له کوئی بووی؟"
 ژنه گوتی: "تو له کوئی بووی؟"
 پیاوه که گوتی: "خو، من هه موو کاتی له ئیسفه هانم."
 - منیش هه ره له شیرازم، ئاغای سه لیمی.
 پیکه نی. پیاوه که جانتا دهستییه که ی خوئی له سه ره لاقی دانابوو و
 جانتاکه ی خانمی فهره همه ندیشی له سه ره جانتاکه ی خوئی.
 - ماندوو ده بی، جانتاکه له سه ره ی دانئ.
 پیاوه گوتی: "ده ترسم له بیرم بچئ، ژنه که م زوری راسپییری کردووم."
 هه ردووکیان پیکه نینه وه.
 پیاوه گوتی: "له میژساله یه کترمان نه دیوه شه هلا."
 شه هلا گوتی: "ده دوازده سال ده بی."
 پیاوه گوتی: "ئای پییری!" و شه هلا سه ره ی راوه شانده. پیاوه گوتی: "تو نا.
 من خووم ده لیم."
 شه هلا گوتی: "جیاوازییه کی نییه. چه ند مندالت هه یه؟"
 پیاوه که گوتی: "تاقانه یه ک. کوپیک. ئه ی تو؟"
 شه هلا گوتی: "سه دانه. دوو کوپ و کچیک."
 پیاوه که گوتی: "ئه ی چوون خووت ده رباز کرد؟"
 گوتی: "دایکم نه خووشه. که سی له لا نییه. برا گه وره که شم حسه ین،
 عه مه لیاتی دیسکی هه یه و... به کورتی تیکه ولیکه یه. مؤله تی ناچاریم
 وهرگرتوه. مناله کانم سپاردوو به موحسین و گوتم ده چم بو لای دایکم.
 چه ند روژئ ده میتمه وه و ده گه پریمه وه."
 میواندار به کالیسکه که یه وه هات.
 - چای ده خوونه وه؟

شه‌هلا گوتی: "ئەدی." چه‌کمه‌جه‌کانیان کرده‌وه. پیاوه‌ په‌رداخه‌ نایلۆنیه‌کانی هه‌لگرت و له‌ سه‌ر میزه‌که‌ی دانان. دوايه‌ که‌وچک و قه‌نده‌ پاکه‌تیه‌کان. چاییه‌که‌ گه‌رم بوو. پیاوه‌ گوتی: "چه‌نده‌م ئیشتیا له‌ چایی بوو!؟" ژنه‌که‌ گوتی: "دلم به‌رای ئه‌وه‌ی ده‌دا له‌م سه‌فه‌رده‌دا شتیکم بۆ پیش بی." چاییه‌که‌یان بی قه‌ند خواردوه‌وه. پیاوه‌که‌ په‌رداخه‌ نایلۆنیه‌کانی له‌ نیو یه‌ک خست. ده‌نگی تاقه‌ زه‌نگی «پشتینه‌کان به‌سته‌وه» هات. میواندار په‌رداخه‌کانی کوو کرده‌وه و سه‌رمیواندار گوتی سه‌فه‌ریکی خووش بۆ مسافیره‌کان ده‌خوازم.

کاتی فرۆکه‌که‌ له‌ سه‌ر هیل وێستا، پیاوه‌که‌ هه‌ستا و له‌ رێره‌وی نیوان سه‌نده‌لییه‌کان راویستا و رێگای بۆ شه‌هلا کرده‌وه پیش بکه‌وێت. که‌ له‌ پلیکانه‌کان هاتنه‌ خوار، کابرا گوتی: "حه‌تمه‌نه‌ چه‌مه‌دانیکی زه‌لام..."

شه‌هلا گوتی: "به‌ په‌له‌ی؟"

کابرا گوتی: "نا."

کابرا به‌ ده‌ستی‌ک چه‌مه‌دانه‌که‌ی شه‌هلا‌ی هه‌لگرت و به‌ ده‌سته‌که‌ی تری ساکه‌که‌ی خۆی. که‌ له‌ فرۆکه‌خانه‌ هاتنه‌ ده‌ری، پرسیی: "که‌سی‌ک به‌ دووتا دی؟"

- نا، که‌س نایه‌ت.

کابرا گوتی: "ده‌تگه‌یینم."

شوڤیری تاکسی فرۆکه‌خانه‌ چه‌مه‌دانه‌که‌ی وه‌رگرت و له‌ سندووقی دواوه‌ی ماشینه‌که‌ خست.

کابرا گوتی: "مالی دایکت هه‌ر له‌و شوینه‌ی جارانه‌؟"

شه‌هلا گوتی: "هه‌ر له‌وێیه‌."

به‌ شوڤیره‌که‌ی گوت: "له‌ پیشدا خانم بگه‌یینه‌، دوايه‌ من به‌ره‌ بۆ هوتیلێک." پاشان نیشانییه‌که‌ی گوت.

شه‌هلا گوتی: "هوتیل بۆ؟"

کابرا پیکه نی. شوڤیری تاکسیس له ئاوینه که وه چاویکی لی کردن.
شه قامه کان چۆل بوون و تاک و تهرا چرای دوو کانه کان هه لکرا بوون.
کابرا گوتی: "برسیت نییه؟ ده توانین هه ر له م ده ور به ره شتیگ بخۆین."
شه هلا گوتی: "نا. دایکم چاوه رییمه. ده بی هه ر که گه ی شتمه شیران
ته له فۆنی بو بکه م بلیم گه ی شتووم. چیشتم بو منداله کان دروست ده کرد،
بریکم خوارد."

کابرا گوتی: "ئیسناش هه ر پیاسه ده که ی؟"
شه هلا گوتی: "جار جاره."

کابرا ویستی جگه ره یه ک داگیر سیئی. پاکه تی جگه ره که ی ده ره یئا.
کر دیه وه.

- ده کیشی شه هلا؟

شه هلا گوتی: "نا. تا که نگی له تاران ده بی؟"

کابرا گوتی: "دوو رۆژ. زوو ده گه رییمه وه. بو کاری ئیداری هاتووم. ده بی
له م دایره وه بو ئه و دایره هه لیم."
شه هلا گوتی: "تکایه بچۆ نیو ئه م کۆلانه. بریک پیشتر. لای ئه و ماشینه
سووره. به لی ئیره یه. گه یشتین."

کابرا درگا که ی کرده وه. شه هلا دابه زی. شوڤیر، چه مه دانه که ی هه لگرت.

کابرا گوتی: "سلاویان بگه یینه. به دیتنت... زۆر..."

شه هلا گوتی: "منیش هه روا. زۆرت. با بچینه سه ری."

کابرا چه مه دانه که ی له شوڤیری تاکسی وه رگرت و بو لای درگا که
چوون.

- مزاحیمت نابم. دوا ی ئه م هه مووه ساله پیم خۆشه دایکت بیینم. به لام
ده رفه ت که مه. گه رچی من سبه ی ئیواری پاش ئه وه ی به یانییه که ی له تاران
هه لات هه لاته که م ته واو بوو، بیکار ده بم. بیجگه له وه تو ده ته وی ته له فۆن
بکه ی. منیش هه ر ده بی زه نگی لی بده م. هه لبه ت ئیستا ژنه که م له مال نییه.
شه هلا گوتی: "له کوئییه؟"

كابرآ گوتى: "كۆبۈنە ۋە يان ھەيە. شەپچەقە دەكەن."
 شەھلا گوتى: "ئىمەش ئەمشەۋ چەقەچەق دەكەين."
 شۆفېرەكە لە نىۋ تاكسىيەكە دانىشتىۋو ۋ چاۋى لى دەكردن.
 شەھلا گوتى: "باشە زەنگ لىدە."
 كابرآ گوتى: "بىر دىرەنگىر." دوايە بە ھىۋاشى گوتى: "با سبەي شەۋ
 پىكەۋە شىۋ بخۋىن."
 شەھلا گوتى: "حەتمەن. تۆش نەتگوتبايە، خۆم بانگھىشتىم دەكردى. زەنگم
 بۆ لىدە."
 ژمارە تەلەفۇنەكەي گوت ۋ كابرآش نوسىيى. چاۋىلكەكەي لە چاۋى
 كىردەۋە. شەھلا لە زەنگى مالىكەي دا ۋ گوتى: "ئىدى بىرۆ."
 كابرآ سۋارى تاكسى بوو. تاكسىيەكە دەۋرى لىدا ۋ كابرآ دىتى درگاكە
 كراۋە ۋ شەھلا پىرېژنىكى لە ئامىز گرت. كابرآ بۆ خۇداحافىزى دەستى
 راۋەشانىد، بەلام شەھلا نەيدى.
 شۆفېرى تاكسىيەكە، ھەر لەم دەۋرۋەرانە ھوتىلىكى نىشان دا. كابرآ
 گوتى: "ئىرە باشە."
 ژۋورىكى رۋوۋە شەقامى بە كرى گرت، بەھارەخەۋىكى چكۆلەي ھەبوو.
 بەھارەخەۋەكە كورسىيى پاحەتى لى بوو. دانىشت. ۋىستى زەنگ بۆ مالى
 لىدا. زوۋ بوو. ۋىستى زەنگ بۆ شەھلا لىدا. زوۋ بوو. ھەستا ۋ چوۋە
 دىۋەكە. ساكەكەي كىردەۋە. ۋىستى جەكانى ھەلۋاسى. تاقەتى نەبوو. ۋىستى
 بىر لە شەھلا بكاتەۋە. گەپراۋە بەھارەخەۋەكە. كزەبايەكى سارد لە رۋومەتى
 دەدا. لە سەر سەندەلىيەكە دانىشت. دىتى لە نھۆمى دواز دەھەمى ھوتىل، بە
 تەنيا لە سەر سەندەلى دانىشتۋوۋە. چاۋى بە ماشىنەكان كەوت ۋ چراكانى
 شەقام ۋ بىرېك دۋورتر چەرخوفەلەكى گەۋرەي شارى يارى كە چراكانى
 ھەلدەبوون ۋ دەكوژانەۋە.

به یانی پوژی دوايي که له خه و ههستا، ديتي درگای به هارهخه وه که
کراوده ته وه. ساکه که ی له سهر ته خته که وه که وتبووه سهر مووکيتي نيو
دیوه که و بلاو بیوو. خوښی به کوته وه له سهر ته خته که خه وتبوو.
ههستا. وه درهنگی که وتبوو. هر له و سهر وه داوی کرد ماشینیکی بو
بینن.

جانتا که ی هه لگرت و به ریشی نه تا شراوده و سواری هاسان بهر بو و
هاته خواری. وه بیري هاته وه هیشتا زهنگی بو ئیسفه هان لی نه داوه: "دوايه
لیی ددهم."

له نزيك درگای هوتیل، ماشینه که ی دیت. به شوڤیره که ی گوت: "ئیستا
دیم." تامی زاری ویشک و ناخوښ بو.

- به پیوه چاییه که دهخوم. زوو دیم.

چوو چیشته خانه و گوتی: "چایی. چایی."

چاییه گهرمه که ی به په له هه لقراند و رویشته:

"بیخه نه سهر حیسابی دیوی... من سه لیمیم."

پاشان له م دیو بو ئه و دیو. له م دایره بو ئه و دایره. جانتا که ی ده کرده وه
و به دواي کاغه زهکاندا ده گه را.

- ئه وه تانی.

دوايه هر شه قام بو و چاوهروانی پشته چرا سووره کان. ماشين
حیسابه که ی وه بیر هاته وه. له پلیکانه کان ده چوو سهری. له دوايیدا له گه ل
شوڤیره که له یه کن له پیتزا فروشیه کانی شه قامی ویلا نانی خوارد.

به شوڤیره که ی گوت: "پیموا نه بوو ئه م هه موو هه لات هه لاتم ده بی...
ماشين حیسابیکم ده وی. هه لبت له ئیسفه هانیش هه یه، به لام کوره که م داوی
کر دووه. ده بی بیکرم." بری را وهستا. دوايه گوتی: "ده بی بو ژنه که شم بکرم."
پاشان له بهر خوڤیه وه گوتی: "بریا شه هلاش لیړه بوايه."

شۆفیر گوتی: "شەپ ھەلئیتەو ھە لە ماشین حساب دەکەوی کاکە. دەتەمە شوینیکی باش. دلنیا بە." پیاو ھە گوتی: "دویشەو ھاتووم." دوایە بیرى کردو ھە بەو شۆفیرە چی؟!

شۆفیر گوتی: "بە تەنیا ھاتووی؟"

کابرا ھیچی نەگوت. چراکانى پیتزا فرۆشییە کە پروناکیان کەم بوو. شۆفیرە کە گوتی: "لێرە لە جیاتى ئاوجۆ (بیرە) ی کارخانە، ھى دەستکردیشیان ھەیە. ئاوجۆی تورکیە شى لێیە." کابرا گوتی: "دەى..."

شۆفیرە کە گوتی: "ئەگەر کارى ئیداریت ماو ھە با برۆین، دەنا بچین بە دوای ماشین حساب بکەوین."

لە پیتزا فرۆشییە کە ھاتتە دەرى.

شۆفیرە کە گوتی: "دەستت خۆش بى."

کابرا گوتی: "شایانى ئیو ھە نییە."

سواری ماشینە کە بوون و وەرپى کەوتن.

شۆفیرە کە گوتی: "ھەتەن عەترى، پارچە ھى، شتیکی وا بو خانمە کەت دەکرى."

کابرا گوتی: "دەیکرم."

کە گەشتنەو ھوتیل، کابرا سى ماشین حسابى کرىبوو. بو ژنە کە شى شووشە یە ک عەتر.

خودا ھافیزی کرد و چوو ھە دیو ھە کە ی خۆی. بەستەکان و جانتاکە ی لە سەر میزە کە ی پەنای ئاویتە کە دانا. کەوشەکانى دا کەند؛ خۆی پروت کردو ھە؛ خیرا چوو بو ھە مام؛ ئاویکی بە خۆیدا کرد و ھات لە سەر تەختە کە ی درێژ بوو.

کاتر میتر ھەوت لە خەو ھەستا. ئیوارە بوو. ژمارە تەلەفۆنە کە ی دیتەو ھە.

تەلەفۆنە کە ی ھەلگرت و ژمارە ی شە ھەلای گرت. کە دەنگى شە ھەلای

بیست، گوتی: "شە ھەلا، منم. ببوو ھە؛ درەنگ زەنگم لى دا."

كابرا گوتى: "سازى؟"

شه هلا گوتى: "سازم؛ به لام دايكم زور ناساغه."

كابرا گوتى: "يانى...!؟" بيدهنگ بوو.

شه هلا گوتى: "ديم. به لام ده بى زوو بگه رييمه وه."

شه هلا گوتى: "ئه لو...ئه لو؟"

كابرا گوتى: "باشه. ديم به شوينندا. نيو سه عاتى ديكه."

شه هلا گوتى: "سازم. سه چاوم."

گوشيه كه دانا. هه ستا. چوو بهر ئاوينه كه. كراسه كه لؤچاوى بوو.

رپيش به رپوژيک روومه تى رهش داگه راندبوو. قژيشى ئالؤزكاو. سه روچاوى

شؤرد و قژى داهينا. برؤسى دهويست. كه وشه كانى له لاي درگاكه ديته وه و

له پيى كرد. وه بيري هاته وه هينشتا زهنگى بو ئيسفه هان لئنه داوه. گه راوه

گوشيه كه هه لگرت و ژماره كه دا. كه دهنگى ژنه كه بىست، چاويكى له

ئاوينه كرد. گوتى: "سلاو. دويشه و خوشتان رابوارد؟"

ژنه كه گوتى: "وا دياره تو خوشترت رابوارد وه. ئه وه له كويى؟"

كابرا گوتى: "زور باش گه يشتم. ليرهم. دويشه و زوو خه وتم. ئه مرؤش

هه ر هه لاتووم، ويستم به يانى زهنگ لئ ده م، گوتم رهنگه خه وتيبتى."

ژنه گوتى: "تانه م لئ ده دهى؟ خه وتيبتى! خه وتيبتى!"

كابرا تاقه تى نه بوو. گوشيه كه دانا. "ئه گه ر دوايى پرسيارى كرد،

ده ليم ته له فؤنه كه هه لبر، ته له فؤنچى هه رچى كردى و كراندى نه يتوانى

ژماره كه بگريته وه. بو ئه وه نده به ته له فؤن قسه ده كهى؟" كوته كهى له بهر

كرد و له ديوه كه چوو به رى.

ئه گه ر له درگاي دا، هه ر ده تگوت شه هلا له پشت درگايه. كرديه وه. كابرا

پيگه نى.

گوتى: "چ زوو!"

سوار بوون. كابرا گوتى: "دهى بو كوي بچين خانمى فه ره همه نده؟"

شه هلا گوتى: "شوينيك هه ر له م ده ور و به رانه."

چوون بۆ چیشتهخانه یهک ههر له م نزیکانه. چیشتهخانه که تاریک نه بوو. شه هلا گوتی: "زۆر پوونه. با له نزیک په نجه ره دانیشین." دانیشتن. شه هلا له په نجه ره که وه چاوی له ده ری ده کرد؛ گولفرۆشییه که ی ئه و به ری شه قام و به سته نی فرۆشیی په نای گولفرۆشییه که. گوتی: "ئه زقه زا هه میسه لیره گولم ده کړی. ههر که درگای دوو کانه که م ده کرده وه، زهنگی سه درگاکه، جرینگه ی لی هه لده ستا. جرینگ جرینگ. سر وه یه کی فینک به بۆنی گوله وه، زۆر تریش گولی مریه م، پوخسارتی با وه شین ده کرد. له بیرته؟ ئه و به سته نی فرۆشییه ش هه میسه ولوله و تویشکی له پال به سته نییه که داده نا."

کابرا گوتی: "چی ده خوی؟"

شه هلا گوتی: "ههر شتی بی."

کابرا گوتی: "ده لئین ئیره ئاوجوی تورکیه شی لینه."

شه هلا پیکه نی.

کاتی چیشته که یان داوا کرد، کابرا گوتی: "قسه ی مو حسینم بۆ بکه.

ته له فۆنت کرد؟"

شه هلا گوتی: "باش نییه. هه موو شتی تی که ل و پیکه ل بووه. زهنگم لیدا. گوتیان زوو و هره وه. دوا نیوه پۆش ته له فۆنم کرد. ئارمان له گه ل سه هه ند شه ری کرد بوو، مو حسینیش له گه ل هه ردووکیان. کچه که شم قسه ی له گه ل نه کردم. لیم زیز بووه. وهک سه گ به سه ر و گو یلاکی یه کتردا ده پپرژین. ئارمان نۆبه ره مه، دوا یه کچه که مه، سه هه ندیش پاشه به ره یه."

کابرا گوتی: "ئه ری... قسه که ی خوارده وه.

شه هلا گوتی: "چی؟"

کابرا گوتی: "ویستم... یانی کوره که م داوا ی ماشین حیسابی کرد بوو. من سیانم کړی. دووان بۆ کوره کانی تۆ. به لام... به لام ئه وه نده م په له کرد له بیرم چوو."

شەھلا گوتى: "بۇ كۆرەكەنى من؟ من ئەوانم ھەر لە بىر نەبوو. دويشەو پەرۋشى دايكم بووم."

چىشتيان ھىنا.

كابرا گوتى: "منىش لە بەھارەخەوى ھوتىل دانىشتم و بىرم كۆرەوھ. ھەتا... ئەوھى كە..."

شەھلا گوتى: "بىرت لە چى دەكۆرەوھ؟"

مىھران گوتى: "چووزانم... ۋەك بلىين بۇ نمونە سەردەمىك لەمەوبەر... بۇ نمونە دە پازدە سال پىشتر بىرمان لە چى دەكۆرەوھ، يان چووزانم بوچى... بەلام ئەمرو ريشم نەتاشى. نازانم. ۋەك تۇ كە ئەمرو..."

شەھلا گوتى: "ئەمرو لاي دايكم ھەر باسى تۇم كۆرەوھ."

مىھران گوتى: "دويشەو لە بەھارەخەوھەو چەرخوفەلەكىكم دى چراكەنى ھەر ھەلدەبوون و دەكۆرەوھەو."

شەھلا پىكەنى و گوتى: "تۇش ھاتووى ماشين حىسابت بۇ كۆرەكەنى من كۆرەوھ."

مىھران گوتى: "ئىستاش پىاسە دەكەيت؟ بۇ نەكەت ناخوى؟"

شەھلا گوتى: "تۇ چى؟"

مىھران گوتى: "ۋەك سەگى پى سووتاو وام، ھەر لە ھەلات ھەلاتام ھەتا دوو كەسى دىكەش بە دوای خۇمدا بىنم."

شەھلا گوتى: "من ئەبى چوار كەس بە دووى خۇمدا بىنم. دوایە لە ناكاودا ھەموويان بەجى بەيلىم و بىم بۇ ئىرە و كەسىك بۇ مردن ساز بكەم، مەلافەكەنى بگورم، ھەمامى دەم، قۇرى دابىنم و لە كاتى خۇيدا ھەبەكەنى بەدەمى، ۋەبىرم بىتەوھە مخابن ئەوھ دايكمە. چەندە پىر بووھ. دوایەش باسى تۇى لە لا بكەم و دايكم پىرسىار بكا ئىستا خەرىكى چىھ؟ زىندوھە؟ منىش بلىم بەلى، بۇ نەبى؟ شەویش كە ھاتمەوھ، دايكم لاي تەلەفىزىونەكە دانىشتى و پىرسىار بكا خۇشت رابوارد؟ منىش بلىم بەلى؛ قسەمان كۆرە؛ پىكەنىين؛

که وتینه بیرى سالانى که دهستی یه کترمان دهگرت و له ژیر باراندا
پیاسه مان دهکرد؛ یان کاتی له م گولفرؤشییه وه تیده په پرین، گولمان دهکری.
میهران گوتی: "خانمی فهره همه ند؛ ساردی کرد."

شه هلا سهری داخست. گوتی: "گولفرؤشییه کانی شیراز قهت فینک نین."

میهران گوتی: "ئه مرؤ ههر پیم کرا له م دیو بچم بو ئه و دیو."

شه هلا گوتی: "ژن و منداله کهت خوش دهوی؟"

میهران گوتی: "تو چی؟"

شه هلا گوتی: "به لئ. پی راهاتووم. بوومه ته کابانیکی ته واو. گسک لیدان،
قاپشتن؛ ئیوارانه رینووس گوتن به میان؛ زانست پرسینه وه له وی دیکه؛ شیو
ساز کردن بو موحسین که شه وان ههر که دیته وه له به رامبه ر
ته له فیزیونه که دریژ ده بی و دواى شیو خواردن، دهنگی پرخه پرخی حهوت
گه رهک ده روا. ئیستا که زور ده بولینم. بری شه وان به ماشین دهگه رینن. له
نیو ماشیندا، پیتزایه ک، هه مبه رگریک دهخوین. سهرتاسهری بلواره کان
دهگه رینن و دهخولیننه وه هه تا یه کئ له منداله کان ده لئ باببه با بگه ریننه وه،
ته له فیزیون فیلمی هه یه. دهگه ریننه وه. چایی ساز ده که م. دهخویننه وه.
منداله کان دهخه ون و منیش ئیسکانه کان ده شووم. ئاو ده که مه کتربیه که و له
سهر کووره که ی داده نیم له بهر ئه وه ی به یانی که موحسین له خه و هه ستا،
گرپی بداتی. دوايه چراکان ده کوژینمه وه و دهخه وم. وهک هه موو که سئ
بریک یه کتری هه لده گلوفین. پاشان هه لده ستم سه ریکی دیوی منداله کان
ده دم، په توکانیان به سه ردا ده ده مه وه و ئیدی دهخه وم. هه تا ئه و کاته،
موحسین خه ون به حهوت پاشاوه ده بینن.

میهران گوتی: "نانه کهت بوو به ده می مردوو." پاکه تی جگه ره که ی ده رهینا

و خولکی شه هلا ی کرد. شه هلا گوتی: "ناکیشم. له بیرت چۆته وه؟"

میهران جگه ره یه کی هه لگرت. بو شه مچه گه را. خزمه تکاره که هات و
فهنده کی بو هه لکرد.

شه هلا گوتی: "تو چی ده که ی؟"

میهران گوتی: "منیش... چی بلیم. وهک موحسین یان وهک خۆم. باسی
 نهکهین. به دیتنت زۆر... زۆر گهشامهوه."
 شههلا گوتی: "کای کۆنه مان به با کرد."
 کاتی له چیشتهخانه که هاتنه دهڕی، شههلا گوتی: "با بگهڕینهوه. دایکم
 چاوهڕینه. پیم گوتبوو زوو دیمهوه."
 میهران گوتی: "پیم خوش بوو پیکهوه پیاسه بکهین، بهستهنی بخۆین، ههتا
 بهر درگای مالی."
 شههلا گوتی: "به تاکسی دهڕۆین."
 میهران گوتی: "خۆ چهند شهقاو زیاتر نییه."
 شههلا گوتی: "درهنگه. ههتسه مندا له کانیش تهلهفۆنیان کردووه.
 موحسین دل له دوا دهبی. دلنایم."
 میهران گوتی: "باشه." دوایه تاکسی راگرت.
 که گهیشته مالی، دابهزین.
 شههلا گوتی: "پیویستی نه دهکرد دابهزی. تو برۆ. ماندووی."
 میهران گوتی: "به پێیان دهگهڕیمهوه."
 شههلا ویستی له زهنگه که بدا. کابرا گوتی: "من لینی دهدهم." و دهستی
 شههلا گرت. میهران گوتی: "بریا پیکهوه سواری چه رخوفه لهک بوایهین."
 ژنه له زهنگی دا و دایکی گوتی: "کییه؟"
 - دایه منم.

به کابرای گوت: "خوداحافیز ئاغای سهلیمی. خۆ دیتت؛ دایکم هیشتا
 نه مردووه و منیش ویژدانم زۆر نارهحهت نییه."
 کابرا هیچی نهگوت. تهنیا دهنگی درگاکی بیست. گیرفانهکانی بۆ
 دیتنهوهی جگهره پشکنی.

هه رکه گهیشته هوتیل خهوت و بهیانی له بهر سهرما بهخه بهر هاتهوه.
 درگای به هارهخه وه که ی پیوه نه دابوو. پهردهکان دهله رانهوه. دهبوو کاتژمیری
 ده سواری فرۆکه بیته و بگهڕیتهوه. خۆی شت. ریشی تاشی و دوایه

كراسيكي دهرهينا و له بهري كرد. گوره وييه كه ي گوري و دوايه كراس و گوره وييه كاني ديكه ي له ساكه كه ي نا. له بهر ئاويته قزي داهينا و چووه به هاره خه وه كه. به ياني، دهستي به سهر و لاتدا گرتبوو. ماشينه كان به دواي يه كدا ريزيان به ستبوو. چه رخوفه له كي ئاسنين له دووره وه ديار بوو. نه ده سوورا. درگاي به هاره خه وه كه ي پيوه دا. شووشه عه تر و ماشين حيسابه كه ي خسته ساكه كه يه وه و دوو ماشين حيسابه كه ي ديكه ي له سهر ميزي ئاويته ي دانا بو پيش خزمه ته كان. له ئاويته ي هاسان به ره كه له خوي رواني. ماشين له بهر درگا راوه ستابوو. گوتي: "ئيسا ديم. دوايه روشت هه تا پوولي هوتيل بدا.

زستاني ۷۰

به دريژي زستان گهرم كه وه!

كاتژميره كه زهنگي ليداوه. له خه وه لدهستم. دويشه وه درماني قالدونچه م به متبهق و حه مام و دهسبه ئاو و ژير پليكانه كانه وه كردبوو. له حه مام قالدونچه كان توپيبوون. له متبهق، له په ناي خوانچه كان و ميزي لاي ئه وانيش قالدونچه سه راوبن كه وتبوون و مردبوون و شوييني لاقيان، سه مه سپييه كه ي له هه موو جنيه ك بلاو كردبووه.

روو ده كه مه مهرجان كه تازه له خه وه هه ستاوه. ده ليم: «وهره چاو ليكه، چ كوشت و برپيكه! دويشه وه هه موويان سه ره و ژير بوونه ته وه.» گسكي لي ده دم. مهرجان و منداله كان له قالدونچه ده ترسن. ئاو به مه باله كه دا ده كه م، قالدونچه كان ون ده بن. مهرجان ده لي: «ئه ي حه مام؟» مهرجان شير ده كاته نيو قاوه كولينه كه. منداله كان له خه وه هه ستاون. گهره كه يان دي و پروبه رووي ته له فزيونه كه داده نيشي هه تا به نامه ي كاتژمير شه ش و نيوي مندالان ببيني. چكوله كه ده گري. ليواني شير بو گهره كه ده به م. شيله و گهرمه. چكوله كه مه كه شيره كه ي له مهرجان وه رده گري. پيشده كه ني و ده شگري. ده م و چاوم ده شو م. چاوم ده كرپته وه. له په ناي ميزي نان و چاي به ياني، راديوكه هه لده كه م.

- نه يكو ت چه ند پله يه؟

گهره كه ده قيژيني: «سارديش بي، بالته له بهر ناكه م.» چكوله كه له نيوان نه رده كان ي جيخه وه كه ي. كه شكاهه. مه مه كه شيره كه ي دها به من و ده لي: «به، به!» و له به يني نه رده كانه وه ديته ده ري، لاي گهره كه و پروبه رووي ته له فزيون داده نيشي. دوو ليوان چايي تيده كه م و به گويز و په نير، تيكه بو

خۆم و مەرجان دەگرم. گەورەکه لیوانی شیرەکهی دینی، لە سەر میزەکهی دادەنی و دەگەرپیتەوه. چایبەکهی مەرجان سارد بۆتەوه.
- دەیخۆمەوه، مەیگۆرە!

رادییۆکه قسە دەکا. چکۆلەکه دیت لە پەنام دادەنیشی و دەس لە پێچی رادییۆکه دەدا و دەنگەکان تیکەلاو دەبن. گەورەکه دەلی: «کەوشەکانم بە لاقمدا ناچن!» چکۆلەکه، رادییۆکه هەلدەکا و دەیکوژنیتەوه. لە پەنجەرەهێ متبەقەوه چاو لە ئاسمان دەکەم. هەور نییه، پوژ بۆتەوه. مەرجان ماقنەکهی لە سەر دەکا و تیکەیهک دەخوا. من حەبەکانی ورگم دەخۆم. گەورەکه دەلی: «ئاخیری لە پیم کرد.» چکۆلەکه خەریکه لە سەندەلیبەکه بکەویتە خواری. مەرجان هەروا تیکە لە دەمدا، چایبەکهی هەلدەقورپینی.

- دیسان کەم شیرین کردوو. ئەتۆ نیوهرۆ دەچی بە شوین مندالەکاندا یا ماشین بگرم؟

گەورەکه دەلی: «تەلهفزیۆنەکه دەکوژنیمەوه.» چکۆلەکه دەگری و دەست بۆ لای یەخچالەکه درێژ دەکا.

- دیسان شیرت دەوی؟

درگای یەخچالەکه دەکەمەوه.

- ئاوت دەوی؟

قاپی سۆسی باینجانەکه پێ نیشان دەدا. مەرجان دەلی: «درگای یەخچالەکه پێوه دە. ئیستا ماشین دی.» گەورەکه بە دایکی دەلی: «میسواکم لێدا.» حەبەکانی ورگم هەلدەگرم. دوو شەپۆلی رادییۆ تیکەلاو بوون. یەکیان فارسییه، نازانم ئەوی دیکە چ زمانیکە. مەرجان دەلی: «هیشتا ژیر ئەم دەسشۆرییه قالدۆنچەهێ لێیه.» گەورەکه دەلی: «ئاوی پێداکە.» خاکەنازەکه هەلدەگرم. ئەم دووان سیانەش کۆ دەکەمەوه.

- خۆ چاوی من لە هەموو شوینێ باش نابین.

مەرجان دەبۆلین:

- قالدۆنچە ولاتی پر کردوو.

گه وره که ده لئى: «شهوانه به سهرماندا دهرؤن. له سهر سميلی بابه ده لئى:
ئيره جهنگه له. دايه، شهوانه ئه گهر له م لا بو ئه و لا هه لده فرن دهنگيان
ده بيستی؟ ويژا! ويژا!»

چكوله كه بو لای ئاي فونه كه ده چى. گه وره كه درگا هه لده گرى.

- نه وه هاتين... هاتين...

ساكى چكوله كه، كيفى قوتابخانه ي گه وره كه، جانتا كه ي خو م، مه مكه شيرى
چكوله كه و جانتا كه ي مهرجان هه لده گرم.

- تو برؤ نه وه دينم.

گه وره كه ده لئى: «ئه مرؤ په يكانه شينه كه هاتووه. رووخوشه كه. ئه مرؤ
له گه ل تو له پيشه وه داده نيشم. سه ريشم له ماشينه كه نا هينمه دهرى.»
شوفيره كه سلاو ده كا و ده لئى: «ئه مرؤ منداله كان ميوانى دايكيانن؟»
پنده كه نم. مهرجان درگا كه پيوه ده دا. چكوله كه قسه ناكا و ديه وي مهيمونه
بوو كه له كه ي ژير ئاوينه ي ماشينه كه بگرى. مهرجان قزى چكوله كه ريكو پي ك
ده كا و ده لئى: «به دايه بلئ شورتى زياديم داناوه. منداله كه توند بگره. كاكي
شوفير تورميز بگرى، سه رى له شووشه كه دهرى. نايلونيشم تيخستووه،
ئه گهر خو ي پيس كرد، په رؤ پيسه كانى تيبخا.» شوفيره كه ده لئى: «داده خانم
له سهر چواررؤ داده بنن؟» گه وره كه ده لئى: «دوايه ئه م گچكه له يه له مال
دايه گه وره داده نيبن، دوايه من له قوتابخانه و بابش له نه خوشخانه.»
مهرجان جانتا كه ي هه لده گرى. درگا كه پيوه دهرى. مهرجان ده گه رپته وه و
چاو لیده كا. ده ست بو من و بو گه وره كه راده وشينى و من ده هيلم چكوله كه
ده ستى له مهيمونه كه بدا هه تا مهرجان نه بينى و نه گرى. جاريكى ديكه
ساكى منداله كه ده پشكنم. شوفيره كه له گه ل منداله كان گالته ده كا و پي
ناخوشه به م به يانبيه زووه ئه م مناله چكوله له باوه شى باوكيدا بو مالى
دايه گه وره ي ده چى. شووشه كه داده ده مه وه. هه وا فينكه. ئه و شه قامه ي ئيمه
پنيدا دهرؤين، پره له دار كه تاق ولوقه سه وزن. شوفيره كه به گه وره كه ده لئى:
«ده ستت بينه ژوورى بابه.» روو له گه وره كه ده كه م.

- بېووره بابە، کوتم بزائم زور سارده.

پاسی قوتابخانه به لاماندا تېدهپهړئ. هاواله کانی گه وره که، ئه و ده بینن. دس راده وه شینن. شو فیره که ده لئ: «بو ئه م مناله حه یف نییه؟» کاتی ده هاتین له بیرم چوو، سه می پلیکانه کان خاوین که مه وه. دایه له په نای درگاکه راوه ستاوه و به ئه نگوستیله پیروزه ییه که ی کایه ده کا. له گه ل چکوله که داده به زین. شو فیره که ده لئ: «هه تا ئیوه مناله که ده به نه ژووری، من وهرده سووړیم.»

ساکه که له دواى ماشینه که هه لده گرم. دایه حه وشه ی ئاو پرژین کردووه. ده لئ: «فریا ده که وی چایی بخویه وه؟» گه وره که ده لئ: «چاک بوویه ته وه دایه گه وره؟» دایه ده لئ: «هیشتا بریک سهرم له گیزه وه دئ. نیوه رۆ خوت ده چی به دواى گه وره که دا؟» که درگاکه پیوه دده م ده لئیم: «خوم ده چم. خودات له گه ل» گه وره که ده لئ: «بابه دیت به شوینمدا.» هه و ساردی کردووه. له گه ل گه وره که کایه ده که یین. ئه مرۆ به دریزایی ئه م رییه، نوره ی ئه و وشانه یه که به پیتی «ج» دس پیده که ن. گه وره که ده پرسئ: «بوچی کاتی قالونچه دهرئ، لاقی له حه وایه؟ جووچک.» ده لئیم: «هه موویان وانین. جو ش» شو فیره که ده لئ: «بابه گه وره، جه واد.» ده لئ: «جه حیل.» ده لئیم: «جه نگه ل. بو کاتژمیر ده شتت پییه؟» ده لئ: «دایکم سیو و غورابی بو دانام. جیک جیکه. دانه یه ک له پیشترم.» شو فیره که ده لئ: «کاکه، جاکیت.» گه وره که پیده که نئ.

- چی خستوته جان تاکه ی تو؟

- جاروو.

لای قوتابخانه راده وه ستئ. درگاکه پیوه دهرئ. دهرت راده وه شینن.

- نیوه رۆ دیمه شوینت.

شو فیره که ده لئ: «نه خو شخانه؟ ئه گه ر له چوار باغه وه برۆین، له بو تکه ی سهر چواررئ ده توانی رۆژنامه که ت بکری.» ده گه ری مه وه. گه وره که هاوالیکی خوی دیوه و قسه ی له گه ل ده کا. له پشت چراسووره که ویستاوین. منم و

شۆڧيرهكه. له سهر تابلۆيهكى گه ورهى ئاگادارىي پووبه پوومان نووسراوه: «به دريژى زستان گهرم كه وه. گهرما له بهستهيهكى چكوله دا. ههر كاتى بيگوشن، ههست به گهرما دهكهن، له سهر سينگ، له سهر دل، له بهينى قامكه كان، له سهر په نجه كانى لاق و...» شۆڧيرهكه دهلى: «چاوت ليهه كاكه! ههر رۆژهى شتيكى تازه... ههتا خهلكى پى برووتيننه وه. به دريژى زستان گهرم كه وه! خو ئه گهر ئاگادارىي كوورهيەك بوایه، پياو دهيزانى گهرمى و داغى چييه. ئيستا ههر به پاكه تيكي پۆستى، به دريژى زستان گهرم كه وه.» له قهراغ پرده وه ههتا شوينى كاره كه م، چوار خولهك دهخايه نى. ده توانم بير له چيروكه كه م بكه مه وه، يان چاو له شه قام بكه م. چاوم هه لىنم. سهرتاسه رى قهراغ شه قام، چۆمه. ئيستا ئه م ئاگادارييه هه لده گرم و له قهراغ چۆمه كه ي داده نيم. ئيستا ۲۳ پرد وه دهر ده كه وي. له م بهر و ئه و به رى چۆم داده نيشم. ئه گهر ئه و ماسيگرانه م هينابايه ئيره، قهراغ چۆم. ئه ولاتريش بو سوارىي گه مى ببوايه، ئه گهر ئه و شارى له يستوكانه م له قهراغ پاركه كه هه لگرتايه و ته نيا گيايه كم داچه ندايه، ئه م بو تكانه م ههر لي ره دانايه، زور شت رووى ده دا. سه ير ده بوو. رۆژنامه ده كړم. ئه م گوڤاره ش ده كړم. شۆڧيرهكه دهلى: «چى نووسيوه؟ قسه كانى دوينى؟» ئه گهر بو تكه كان له قهراغ چۆم بان، شه وي له گه ل منداله كان ده هاتين بو ئيره. ئيستا مه رجان له سهر كار، ژانه سه ره كه ي هه ليدا وه ته وه. هه تا چه ند خوله كى ديكه، گچكه له كه زگى وه كار ده كه وي. نيوه رۆ ههر رۆيشتمه وه مالى، ده بى هه موو شوينى بيشكنمه وه. گه وره كه له پۆل راوه ستاوه. شۆڧير، كاتى پاره كه ي وه رده گرى و ده روا، من كارتى چوونه ژوورى ليده ده م.

- درهنگ هاتى!

ئه م بهر پرسى كارت لي دانه شم ده گۆرى.

رۆژنامه كه له سهر ميزه كه داده نيم. پيش خزمه ته كه چايى دينى. «جه دوهل» به «جيم» دهس پي ده كا. «جواب دانه وه به پرسياره زانستيهه كان» ههر به جيمه. ناوى يه كه م نه خو ش «جه هاندار» ه. ئه گهر

بکرایه داره بهرزه‌کانی کۆشکی چل ستوون که له پشتی دیوه‌که‌مه، بېمه قه‌راغ چۆم، ئه‌وئ ده‌بووه جه‌نگه‌ل و مناله‌کان له‌وئ کایه‌یان ده‌کرد. چاییه‌که‌م ده‌خۆمه‌وه. رادیوی سهر میزه‌که‌م هه‌لده‌که‌م.

- قه‌وزه و لیت‌ه‌ی قه‌راغ چۆمه‌کان یان سهر ئاو به‌ که‌لکی چی دین؟ له‌به‌ر نه‌بوونی ماوه، سبه‌ینی درێژه‌ی ئه‌م وتووێژه‌ زانستییه، له‌ به‌رنامه‌ی دنیای زانستدا...

ئه‌و کاغه‌زانه‌ی دوینی نوسی‌بووم، له‌ جانتاکه‌م ده‌ردینم. فنیای کوتی: «له‌م به‌ری ئاو، ئیمه‌ ماسیمان ده‌گرت، له‌و به‌ر، رووسه‌کان. ئیمه‌ یه‌کتیریمان ده‌دی. هه‌تا ئه‌و کاته‌ی من منالم بوو و نه‌خۆش که‌وتم. هه‌ر له‌وئ «کاتی» بوو به‌ ناسیاوم. دوايه مناله‌که‌م مرد و پاش ئه‌مه‌ هاتمه‌ تاران. که‌ می‌رده‌که‌م مرد، پانسیۆنیکم دانا. چه‌ن سال دواتر کاتیم له‌ تاران دیت. له‌ ئیران سووپیتر" کاری ده‌کرد.» که‌شناسی ده‌لی: «ئه‌مپۆ له‌ تاران باران ده‌باری؛ له‌ باکوور، به‌فر و باران و له‌ شوینه‌کانی دیکه‌ ورده‌ هه‌ور زۆر ده‌بی.» گه‌وره‌که‌ سه‌رمای نه‌بی. پێش‌خزمه‌ته‌که‌ دیت و سه‌رم راده‌وه‌شینم. له‌ دیوه‌که‌ی په‌نامان، له‌ نه‌خۆشه‌کان نمونه‌ وه‌رده‌گرن. لامه‌کان په‌نگ ده‌که‌ن و دوايه ده‌یانبینم. ناوی پێش‌ووی ئیتییۆپی، حه‌به‌شه‌یه. له‌ خسته‌که‌دا ده‌ینووسم. مه‌رجان ته‌له‌فۆن ده‌کا. دُنیا ده‌بی که‌ ده‌چم به‌ شوین منداله‌کاندا. دُنیا ده‌بی که‌ راسپیرییه‌کانی به‌رپۆه‌ ده‌به‌م.

- تۆ زه‌نگ بۆ دایه‌ لی‌مه‌ ده‌. من زه‌نگم لێدا پرسیارم کرد. له‌گه‌ل دایه‌ نان و چایی به‌یانی خواردوه‌. تۆ چی ده‌خۆی؟ حه‌به‌کانت هه‌لگرتوه‌؟ له‌ بیرت بی‌ نیوه‌رۆ ئه‌گه‌ر به‌ر له‌ من رۆیشتییه‌وه، قالدۆنچه‌کان کۆ بکه‌وه. دویشه‌و له‌ ته‌شتی نانه‌که‌دا بوون. نیوه‌شه‌و که‌ درگای یه‌خچاله‌که‌م کرده‌وه ئاو بۆ گچکه‌له‌ به‌رم، دانه‌یه‌کیان هه‌لفری رۆیشت له‌ سه‌ر کابینیته‌که‌ نیشه‌وه. کارم هه‌یه. دوايه ته‌له‌فۆن ده‌که‌م.

چیرۆکه‌که‌ ده‌بی ئاوی لی‌ بی: مه‌سه‌له‌ن رۆژیک فنیای له‌ ئیران سووپیتر کاتی ده‌بینی. خۆش‌حال ده‌بن و یه‌کتیری له‌ باوه‌ش ده‌گرن و له‌ پرێکدا به‌

زمانی خویان قسه ده‌کن و هەر وا که کاتی له‌گه‌ل فنیا قسه ده‌کا، له نیو قرتاله‌که به‌سته نانه‌کان، هیلکه، لووبیا، گوشت و... له سهر میزی حساب کردن داده‌نی و کاتی که له سهر چوارپایه‌یه‌کی بلیند دانیشتوه، هەر وا که له‌گه‌ل فنیا قسه ده‌کا، له ژیره‌وه چاوێک له به‌سته‌کان ده‌کا و به قامکه‌کانی، نرخ‌ی هەر کامیان به ماشین حساب‌ه‌که ده‌دا و به‌سته‌کان به‌ره‌و پیشی رامال ده‌دا. چاوپیکه‌وتنیکی کورت و دلخۆش‌که‌ر. فنیا، کاتی بو مالی خویان بانگیشته ده‌کا. کاتی ده‌لی له هه‌شتی به‌یانیه‌وه هه‌تا هه‌شتی شه‌و کار ده‌کا، به‌لام چه‌ند روژی دیکه سهردانی کاتی ده‌کا. کاتی له ژووری دانیشتنه و چاو له ولات ده‌کا. فنیا به که‌شه‌فیکه‌وه که دوو په‌رداخ قاوه‌ی تال و دوو لیوان ئاوی له سهره، دیته ژووری. فنیا جگه‌ره‌ی "هوما" که‌ی هه‌لده‌کا. کاتی جگه‌ره ناکیشی. ده‌ستی بو لای دۆلابه‌که‌ی فنیا راده‌کیشی و ده‌لی تو هیشته ئه‌م په‌یکه‌ره چکۆلانه‌ت ماوه؟ فنیا ده‌ست ده‌با و بو‌قله په‌رۆیی و فیله دارینه‌کان دینی و له سهر میزه‌که‌ی داده‌نی.

- ئه‌مانه تو پیت دام.

کاتی ده‌لی: «به‌راسته؟ که‌ی؟»

- هەر ئه‌و ساله‌ی له ده‌شتی موغان بووین. تو تازه هاتبووی بو ئه‌وی.

کاتی ده‌لی: «هیچ شتیکی ده‌شتی موغانم له بیر نییه. ئه‌مانه‌ش ئاشنان. ره‌نگه که‌سیکی دیکه ئه‌مانه‌ی پیدابیتی.» قاوه‌که‌ی ده‌خواته‌وه. فنیا گوتی:

«مناله‌کان خه‌ریکی چین؟»

کاتی کوتی: «لیدا شووی کردووه و رویشتووه. کورپه‌که‌شم چوو بو

کانادا.»

کاتی په‌رداخ‌ی قاوه‌که‌ی هه‌لده‌گیریته‌وه و فنیا ده‌لی: «فال بی فال.» کاتی ده‌لی: «لیره جیگات نییه؟ بیمه ئیره؟ خاوه‌ن مالیکی خراپم هه‌یه. ئه‌گه‌ر یه‌کی له دیوه‌کانت بدایه به من، لانی‌که‌م شه‌وانه پیکه‌وه قسه و شوخیمان ده‌کرد. منیش هەر چونی بی بری شتم له ئیران سووپیر ده‌هیناوه.» فنیا ده‌لی: «لیکوریکی سه‌وزی چاکم هه‌یه، ده‌خۆیه‌وه؟» کاتی که‌وشه‌کانی داده‌که‌نی و

لاقی له سەر سەندەلێیەکه دادەنێ. فنیا لیکۆرەکه دینێ و له دوو ئیستیکانی چکۆلهی کریستالی دەکا و دەلێ: «نیوه‌پۆی ئەم‌پۆ میوانی منی. دەچینه ئەم خواره، پاپریکا.»

- چ تامیکی ههیه!

- زۆر خوشه!

کاتی جانتاکه‌ی له قه‌راغ سەندەلێیەکه هەل‌ده‌گرێ و وینه‌ی منال و نه‌وه‌کانی نیشانی فنیا دەدا. فنیا چاو لێده‌کا. وینه‌کان لای بۆقله پارچه‌یی و فیله دارینه‌کان دادەنێ. کاتی دەلێ: «زۆرم گەرم بۆوه.»

- نایه‌ی چاو له نموونه‌کان بکه‌ی؟

بەم جۆره، مه‌سه‌له‌ن ئەم دوو که‌سه‌ یه‌کتري ده‌بیننه‌وه. دوايه ده‌چن بۆ پاپریکا. پاش نیوه‌پۆی رۆژیک فنیا ده‌چێ بۆ ئێران سووپیز و به‌ کاتی دەلێ یه‌کێ له مشتەرییه‌کانی پۆیشتوووه و ده‌توانی دیویک به‌و بدا.

رادیکه‌م کوژانده‌وه. چوومه دیوه‌که‌ی په‌نام هه‌تا لامه ئاماده‌کان ببینم. ئەم‌پۆ لامه‌کان باش رهنگ نه‌کراون. ده‌بی ناوک و کینۆپلاست جوان رهنگ بگرن و رهنگه‌که ده‌بی خه‌ست بی. پێش‌خزمه‌ته‌که چایی دینێ. پاره وهرده‌گرێ، هه‌تا نیوه‌پۆ نانی تازهم بۆ ببینێ. به‌لام ئەم لامه‌ باش رهنگی گرتوووه. ناوکه‌کان، خانه‌ خوینییه‌کان. ورگم ژانی پیدادی. دایه‌ ته‌له‌فۆن ده‌کا. ئەم‌پۆ سه‌رئێشه و سه‌ره‌گیژیه‌تی و سێ رۆژه ته‌وژمی خوینی له سه‌رئیه. هاوکاره‌که‌م دەلێ: «له‌ سێ بۆ سه‌رێ پێچه‌کان شل ده‌بنه‌وه.» له‌ هه‌وشه‌ی نه‌خۆشخانه‌ هاو‌پۆی نه‌خۆشه‌کان له‌م لا بۆ ئەو لا له‌ هاتوچۆ دان.

- کاکه، به‌شی ده‌مار له‌ کوینییه؟ مۆتوربه‌کراوه‌کان له‌ کام به‌شن؟ دیالیزه‌کراوه‌کان ده‌بی چی بخۆن؟

هاواله‌که‌م له‌ په‌نجه‌ره‌ی به‌شی دیالیزه‌وه هه‌رام لێده‌کا.

- وهره، وهره. چیرۆکیکی باشم بۆ دیتوو‌یه‌ته‌وه.

دیالیزه‌کراوه‌کان هه‌موو له‌ سه‌ر جێخه‌وه‌کانیان راکشاون. ته‌له‌فزیۆنی به‌ش هه‌ل‌کراوه.

- خانمه خوشه وويسته كان! نه گهر مناله كانتان شه وانه جي ته ر بكنه، ئيوه چ دهكهن؟

دياليزه كراويك دهلي: «دوشه كه كه ي له بهر تاو هه لده خه ين.» هه موو پيډه كهنن. به ريوه بهري بهر نامه ده پرسى: «نا، هر به راست چ دهكهن؟ به هيمنى و هيواشى منداله كه ناگادار بكنه وه!» هاواله كه م دهلي كه يه كي له نه خوشه كان له وهى حه وتوى دوو جار ده بي چهن كاتزمير ليتره بكه وي، وه رهن بووه. له زهر دى روخسارى بيزار ببوو؛ بو خوى ده گوت له وهى برى جار بوگه نى ليده هات. پاش نيوه رويه ك، دواى دياليزه كران هه لده ي. منالكي سيزده چارده سالانه ده روا. روثى، دووان، كورتى بپرینه وه، هه موو به دوايدا ده گه رين، هه تا روثيك له سه ر يه كي له م كيوانه ي ده ورو به ر ده بيبنه وه. نه ويش چهنده خويندكار كه بو كيوپيوان چووبوون، ديويوانه وه. كاتى هينايانه خوراي خهريك بوو ده مرد. كوتيان له و سه ره چيت ده كرد؟ كوتى چووبووم بمرم. ده مويست درنده و لاشخور بمخون. بيزارم ليتره، له ئيوه. ئيستا نه مه بكه به چيروك. له به ينى نه و دارانه ي لاي چومه كه دامنان، له گه ل سه نده لي، نه خوشه كان دياليزه ده كرين. ئيستا له لاي نه و دارانه په ره ستاره كان، جلى سپى، شين، سوور، سهوز له بهر دهكهن هه تا نه خوشه كان خوشحال بن.

- كابانه به ريزه كان! نه مرو كفته ته وريزيتان فير دهكهن، هه تا لى بنين و نوشى گيانتانى كهن.

دياليزه كراويك كوتى: «دوايه بته قين. نه و ته له فزيونه بكوژينه وه.» راديوكه هه لده كه م. هيشتا نيو كاتزميرم ماوه هه يه. روثنامه كه ده كه مه وه: «بو بهرگرى له رزىنى ددان ده بي چ بكه ين؟... حافظ دهلي چى؟... به دريژى زستان گه رمم كه وه... بو بهرگرى له رزىنى ددان يان خورانه وهى لوه له كان... ده بي چ بگوتري؟»

هيشتا چاره گيك ماوه هه يه. چاو له دوو لامى ديكه ش ده كه م. هيشتا سى خوله ك ماوه م هه يه. چاو له دوو لامى ديكه ش ده كه م. هيشتا سى خوله ك

ماوہم ھەيە. لامىكى دىكەش چاۋ لىدەكەم. سى خولەك، چوار خولەك، پىنج خولەك تىپەر بوو، بەلام ھىشتا ماشىن نەھاتووہ. ئىستا گەرەكە چ دەكا؟ بەم ترافىكە، چۆن بگەمە ئەو سەرى شار، بە دواى گەرەكەدا. تەلەفۇن دەكەم.

- بەلى، بەيانى كوتت. بەلام ھەر بەراست ماشىن نىيە.

- مەينىرە. مال ئاوا.

- جانتاكەم ھەلدەگرم.

- نانەكەت نەبرد.

- دوايە دىمەوہ ھەلدەگرم.

- سواری تاكسى دەبم.

- كەسى دىكە سوار مەكە.

لە شەقامە چۆلتەرەكانەوہ دەپۆين. وەختى خۆى دەگەمى. درگای قوتابخانە دەكرىتەوہ. دەچمە پىشتەر.

- بابە، ئەوہ تانىم.

- دەستم بگرە با زووتر بۆى دەرچين. ئەمرو خۆشت رابوارد؟

- ئەمرو بردمانيان بۆ سىنەما. بريار وا بوو سبەينى بچين، بەلام ئەمرو

چووین.

- زووكە وەرە، ئىستا لە رىبەندانان گير دەكەين.

- بابە، كىتەكەم لە بىر چوو.

- ھەلى بىھىتە.

ئەم ھەموو منالە ئەگەر لای چۆمەكە بن، ماسى گرتىيان فىر دەكەن و لە بەيانىيەوہ ھەتا ئىوارى لە جياتى «زانست» و «ماتماتىك» فىرى مەلى دەبن. كە ماندوو بوون، لە ژىر دارەكاندا دادەنىشن. مەوداى ئەم پردە تا ئەوى دىكە، سەرەتايىيەكان؛ مەوداى ئەو پردە ھەتا ئەوى دىكە ناوہندىيەكان؛ لە پردەكەى دىكەوہ ھەتا ئەوى دىكەش، دواناوہندىيەكان.

- هينام، با برۆين. بابە، لە سینه ما سیوه کهم خوارد. منالی گه مییه کی چکۆله ی دروست کردبوو که له دهستی به ربوو و چووہ نیو ئاویکی زۆر خورپوه. به دوا ی گه مییه که دا هه لات. گه مییه که گه وره و گه وره تر بۆوه و دوا یه که له ژیر پرده که وه تیپه ر بوو، بوو به پاپۆر و بۆخوی لی ی دهخوری. یانی بوو به کاپیتان. ئیستا «ن» بلیم؟

- نه ی. ده بی له م شه قامه وه برۆن، چونکه چرای سووری نییه.

- گه وره که ته له فۆن دهکا. دایه دهگری.

- گچکه له له سنده لییه که که وته خواری. سه ری ماسیوه.

- په شوکاوه.

- چیشته که ش سووتا. پیر بووم. چیشته که ی ئیوه م کردۆته قابله مه که.

- هه ناسه م بۆ نایه.

- بچین بۆ دوکتور؟ لیوت ره ش داگه راوه.

- نا، کارت هه یه، برۆ، نا، ده بی بگه ریته وه.

- ده گه ریینه وه.

- نانی چاکی خوار دووه. نان به گه وره که بده.

- درگا که ده که مه وه. مناله کان لای درگا که راده وهستن. چاو له پلیکانه کان

ده که م. قالۆنچه یه کی تۆپیو ده بینمه وه. مناله کان دین. ته له فزیۆنه که هه لده که م.

شیر بۆ چکۆله که گه رم ده که مه وه و له مه مکه مژکه ی ده که م. دوو که وچک

هه لده گرم. بالنجی له پیش ته له فزیۆنه که داده نیم. چکۆله که راده کشی و

شیره که ی ده خوا. بۆ خۆم و گه وره که رۆژنامه که له جانتا که م ده ردینم و

رایده خه م. قابله مه و که وچکه کان له سه ر سفره کاغه زینه که داده نیم.

- وه ره بخۆین.

- گچکه له خه وت.

له جیخه وه که ی ده یخه وینم. له متبه ق، سی قالۆنچه ی تۆپیوی دیکه

ده بینمه وه. شووشه ی ئاوه که دینم. دیمه رووبه رووی ته له فزیۆنه که، لای

گه وره که. مه رجان ته له فۆن دهکا و له گه ل گه وره که قسه دهکا.

— به لای دهیخۆم. هەر ئیستا. بابەش. گچکە لە خەوتوو. وانەکانم دەنوو سمەوه. بابە دەلی نەهار دەخۆی یان نا؟ نا، کارت نییه. زوو وەرەوه. ديسانەکه دەنگی تەلهفۆن دی. گەرەکه دەلی: «مامە کاری بە تۆیه.» هەلەدەستم.

. تۆ نانهکەت بخۆ. بۆ ئیواری وەخت دەگرین. نۆبە ییەکهەم. زوو وەرن. حالی زۆر خراپ بووه؟

لای گەرەکه دادەنیشم. دووچەرە سوارەکان دەتوانن دووچەرە کانیان لای چۆمەکه دانین و مەلی بکەن. کاغەزەکانم لە جانتاکەم دەر دینم. شەوانە فنیا و کاتی، شیو بۆ پانسینۆئیرەکانی دیکە دروست دەکەن. فنیا لە پانسینۆئیرە هیندییهکە ی وەرەزه. کاتی دەلی: «بیبیاری سوور بکه چیشته که یه وه.» فنیا دەلی: «ئە ی ئەوانی دیکە بەشەر نین؟» کاتی شانێ هەلەتە کینێ. شەوی چەدری، پانسینۆئیرە هیندییهکە، هەر دەگری. فنیا خولکی لیکۆرە سەوزەکە ی دەکا. کاتی دەلی رەنگە ئەو بەسزمانە بیاری مال و مندالەکە ی کردبێ، و دەشچێ وینە ی کچ و کوپ و نەوهکانی دینێ و نیشانی چەدری دەدا و چەدری زیاتر دەگری. چەدری هەر دەلی: «دلتهنگ، دلتهنگ.» کاتی دەلی: «من دەچم بۆ حەمام جلهکانم دەشۆم.» مەرجان هەرکه درگا که دەکاتەوه دەلی: «چەن قالۆنچە مردوون؟ ئەمشەویش دەرمانیان بۆ دادەنێ؟»

جانتاکەم هەلەدەگرم و دەگەریمەوه سەر کار. لە لای دوکتور نۆبە یەک بۆ دایکم وەر دەگرم. پینان رادەگە یەنم. ئیستا لە قەرەغ ئەو چۆمە دادەنیشم. لەگەل مەرجان و منالەکان. پاش نیوهرۆ یەکی هەینی، منالەکان لە قەرەغ چۆمەکه هەل دین. قولاپینکم بۆ گەرەکه دروست کردوو ماسیی پی بگری. چکۆله که زیخ بۆ نیو ئاوه که دەخا. مەرجان لە سەر میزی دارینی قەرەغ چۆم، لە ساردوگەر مەکه چایی تیدەکا. ئیرە مەودای دوو پردهکە یە لە ئیسفەهان. ئاگادارییهکی گەرە له رووبەر وومە که له سەری نووسراوه: «بە درێژی زستان گەرم دەکاتەوه.» لە پشتەوه نیئۆنه سوورەکانی سینەما،

پرشنگ دهخاته سهر میزه که مان. وهرده سوورپیم و سهیر دهکهم. مه رجان دهلی ئهم چاییه زور باش گهرمت دهکاته وه.

دایه دیت؛ له گه ل براکه م. دهچین بو دوکتور. نوبه مان دی. دوکتور دهیه وی نهواری دلی لی بگری. دایه دوگمهی مانتوکه ی دهکاته وه. دوکتور گوشیه که له سهر دلی داده نی و پیی دهلی: «چهن ساله ئهم دله لیده دا؟» دایه دهلی: «شهست ساله.»

- پیت خو شه چهند سالی دیکه لیدیا؟

دایه دهلی: «ههتا ههر کاتی خودا بیهه وی.» دوکتور دهلی: «دهزانی حالت زور باش نییه؟» دایه هه لدهستی. دیته لام داده نیشی و به نهنگوستیله که ی کایه دهکا.

- پشوودان؛ ته نیا پشوودان!

چاو له دایه دهکهم. ئیدی چکوله که ناهینم. ههر پشوودان. براکه م دهروا و من دایه دهبه مه وه مالی. دایه دهلی: «قاوه دهخویه وه؟» دهروات و دوی چهن خوله کیک به که شه فیکه وه که دوو په رداخ قاوه ی تال و دوو لیوان ئاوی له سه ره دهگه ریته وه و دهلی: «به قهبری بابی دله وه. دیسانه که قسه کانی فنیام کرد.» پیکه وه قاوه دهخوینه وه؛ جگهره دهکیشین، و شه و به سه ردا دی. براکه م دی. دهگه ریمه وه. دایه ههتا بهر درگا دی. له که لیتی درگاوه دهلی: «ئه گهر له پریکدا رویشتم، ئه و نهنگوستیله پیروزه ییه بو تو.»

له نیو تاکسیدام. له قهراخ چوم شاری یاری لیتی. شاری یاری پره له و خه لکانه ی سواری ئه سپ و قوو و سووسمار بوون و له په ستا دهخولینه وه. رهنگی ئاوی چومه که دیار نییه. ئه مشه و فنی و کاتی دهچن بو سینهما. دوایه چه دری دی و دهلی: «نا، با ئه مشه و بچین بو گورگان کلووپ؛ کایه ی لوتو بکهین.» فنی به ینیکه دهستی دیشی. له پیشدا دهچنه ده رمانگای ئیحسان. ده رزییه که له خوی هدا و کاتی بو فنی باس دهکا که له به یانییه وه ههتا شه وی، له سهر دوگمه کانی ماشین حساب دهکوتی، و فنیاش باوکی دیته پیش چاوی ئه وهنده له به یانییه وه ههتا شه وی بو ئهم پانسیونیره ناله بارانه

چېشت دروست دهکا، و ئاوات دهخوازی رۆژی هەر له‌م دۆلابه سه‌رینی مه‌رگی دانی و برّوا. کاتی به چه‌دری ده‌لی: «به‌راست ئی‌مه ده‌میکه نه‌چووین بۆ دۆلاب. پاش نیوه‌رۆی هه‌ینییه‌ک به چه‌را ئه‌لکۆلییه‌وه به‌چین بۆ سه‌ر قه‌بری مه‌رده‌کانمان و قاوه دروست که‌ین و له‌گه‌لیان بین. تۆش له‌گه‌ل ئی‌مه وهره. ئیوه مه‌ردوه‌کانتان ده‌نیژن؟» زه‌نگ لیده‌ده‌م. گچکه‌له له پشت درگاکه‌وه له په‌ستا ده‌لی: «بابه، بابه!» مه‌رجان درگاکه ده‌کاته‌وه و ده‌لی: «ئهم دووانه باوکمیان هه‌تا پیش چاوم.» گه‌وره‌که ده‌لی: «وانه‌کانم نووسییه‌وه. ئیستا چاو له کارتۆن بکه‌م؟» مه‌رجان ده‌لی: «ئاگات لی بی ویدۆکه خراپ نه‌که‌ی. شیو ده‌خوی؟ ئاخری ئه‌مه‌رۆکه زیاده‌کاری سی سالی رابردوویان خسته حیسابه‌کانمانه‌وه. هاوکارانی دایره چووبوون بۆ شت کرین. له‌م قوتووه چکۆلانه وا خه‌لک گه‌رم ده‌کاته‌وه، له‌وانه‌یان کرپیوو. ده‌لین هەر کوویی له‌شت بیستی، گه‌رمی ده‌کاته‌وه.» مناله‌کان له قه‌راغ چۆم کایه ده‌که‌ن. ئاوه‌که به‌ستوویه‌تی و ئی‌مه، من و مه‌رجان، هەر به‌م که‌ره‌سته‌یه گه‌رم ده‌بینه‌وه. مناله‌کان که‌ره‌سته‌ی گه‌رماده‌ره‌که له سه‌ر به‌سته‌نی داده‌نین. ده‌تویته‌وه. خۆزگه به‌ خویان!

مناله‌کان خه‌وتوون. مه‌رجان خه‌ریکی ئوتوو. من چاو له ته‌له‌فزیۆن ده‌که‌م. هه‌له‌ده‌ستم. ده‌رمانه‌که ده‌بینمه‌وه و دیسان ده‌سه‌به‌ئو، هه‌مام، متبه‌ق، پلیکانه‌کان، لای یه‌خچال و لای درگاکه ده‌رماناوی ده‌که‌م.

- بریا له سه‌ر کابینه‌یه‌کانیش بریکت بپه‌ژاندبايه.

- په‌ژاندوومه.

پاشماوه‌ی ده‌رمانه‌که‌م لای می‌ش‌کوژه‌کان، لای قه‌له‌می قالۆنچه‌کوژ، لای ئیمشی دانا و چووم به‌خوم.

- چایی ده‌خویه‌وه؟

- نا. له‌گه‌ل دایه قسه‌م کرد. کوتی حالم باش نییه. سه‌به‌ینی گچکه‌له چی لی

بکه‌ین؟

- نازانم.

رادەكشىم. ئەگەر فنيا و كاتى بەھاتبايانە قەراغ ئەم چۆمە، خۇش دەبوو. بەلام ئىستاكە كاتى ھەموو جەلەكانى شتووه و لە سەر تەنافىكى باريك كە لە نيوان دوو سەندەلىي ديوەكەى دايبەستووه ھەليخستوون و خەرىكە لەگەل فنيا بە زمانى خۇيان قسە دەكا و لە سەر جيخەوہكەى دريژ دەبى. دەيھەوى بۇ نان و چايى بەيانی بلىنى و ھىلكەورپون ساز بكا و مرەبای سيو، مرەبای ھەنجىر، چايى و قاوہ لە سەر ميزەكە دانى.

راديوكەى ژوور سەرى ھەلكردووه و گوئي بۆ موسيqa پارگرتووه. لە جيخەوہكەى ديتە دەرى. چراكەى دەرەوہى مالى ھەلدەكا و دەگەرپيتەوہ سەر جيگاكەى. چراى متالا ھەلدەكا و گوڤارى «زانبارى ئافرەتان» ھەلدەداتەوہ. چۆنيەتى ساز كردنى پيراشكييەكى ساكار دەخوينيتەوہ. مەرجان دەلى: «خەوتووى؟»
- نا.

- سبەينى چ بكام لە گچكەلە؟

- وەكوو خەلكى ديكە دەيبەين بۆ باغچەى منالان.

جارى وايە كە لە نيوشەوہدا ھەلدەستم، مەرجان خەوتووه. منالەكان خەوتوون و من چاويان ليدەكەم. دەزانم كە ھەم. ئىستاش كە بەخەبەرم و خەوم نايە، دەچم بۆ ھەمام؛ سەرىكى دەسبەئاو و پليكانەكان دەدەم. قالونچەكان خلور دەبنەوہ. لە پەنجەرەوہ چاو لە دەرى دەكەم. وردە وردە دەبى گرى كورەكان زور بكام. وردە وردە دەبى چيروكى فنيا و كاتى بنووسم. دەبى بە شيوہيەك ئەوان بكيشمە ئيرە. بە ھيچ جورى پيم خۇش نيبە كاتى قامكەكانى ھيشى پى بگا و فنيا ئەم ھەموو سالە كار بكا و كەسيك نەبى ئەوى خۇش بوئى.

مەرجان رامدەتەكيني.

- ھەئناستى؟ ئىستا ماشين دى. وەرە چاو لىيكە بزانه چەن جور گيانلەبەرت كوشتووه؟ ھەزارپى، قالونچە، داپيروشك. ھەستە شيرەكە گەرم كەوہ. ئەوانەم كو كردوتەوہ. زەنگم بۆ ئازانس لى داوہ. ھەستە. چاييەكەم

دهم کردووه. بچۆ تهله فزیۆنه که هه لکه. مناله کانیش دین. ههسته. تهله فۆن
زهنگ لیده دا؛ برۆ بزانه دهلی چی؟ دیسانه کهش ئاژانس درهنگ دی؟
هه لدهستم.

- تو تهله فۆنه که هه لگره. خۆم ئه وانه کۆ ده که مه وه.
مه رجان گو شیییه که هه لده گری. ده موچاوم ده شووم. دوا ی مه لی، خا ولیه کان
له سه ر به رده کانی قه راغ چۆم راده خه یین. مه رجان هه رام لیده کا.
- وه ره.

چکۆله که شیر ی ده وی. گه وره که دهنگی تهله فزیۆنه که که م ده کاته وه.
- بزانه دایه رۆیشت.

فنیا و کاتی دین بۆ ئیسفه هان. دایه له سه ر خا ولییه کان راده کشی. فنیا و
کاتی و من و مه رجان لای دایه داده نیشین. فنیا ده لی: «ئه و چه نده ی قاوه پی
خۆشه. به لام تو زۆر ساردی، جه حیل! من لیکۆریکم هه یه گه رم ت
ده کاته وه.» دایه له سه ر خا ولیه کان خه وتو وه. کاتی ده لی: «چرا
ئه لکۆلییه که م هینا وه. له م سا که دایه.» قاوه دروست ده کا. گه وره که ده لی:
«کاتی گیان، ئیمه یان برد بۆ سینه ما. له فیلمه که دا کوریک گه مییه کی هه بو و.
چکۆله بو و؛ به قه د به ری دهستی من. دوا یه گه مییه که هه ر چه ندی له
ئا وه که دا به ره و پیشی ده چوو، گه وره و گه وره تر ده بو وه. که له ژیر
پرده که وه تیپه ری، بو و به پایۆریکی گه وره.»

هه موومان سواری پایۆره که ده بین.

- بابا! دایه گه وره لی ره بی؟

ئیمه سواری پایۆره که بووین. بۆ کویمان ده با؟ فنیا ده لی: «هه رکه سه ی
هه تا شوینیک له گه لمانه و نۆبه ی دوا یه و ئیزگه ی دوا یه یه کمان داده به زین.»
فنیا و کاتی ده ستیان کردو وه به قسه کردن به زمانی خۆیان. گه وره که
لیده خو ری. چکۆله که شیر ی ده وی و دایه له سه ر خا ولیه کان خه وتو وه. له
۳۳ پرد نزی که ده بینه وه. گه وره که ده پرس ی له کام توونیه وه تیپه رم.

ره زبه ری ۱۳۷۴

پاش نیوه پۆی یه کشه ممانه

پاش نیوه پۆی یه کشه ممانه میوانی خاتوو ئانا ده بووم. هه موو جارێ، به پێی وهرز، چه پکه گولێکی چکۆله م له گولفرۆشی پالاس بۆ ده کړی. که درگای ده کرده وه، روومه تی بۆ لام دینا. ماچم ده کرد و گوله که م ده دای. خاتوو ئانا گوله که ی وهر ده گرت و ده یگوت: «چهن جوانه!» دوایه ده چوو ده یخسته گولدانه وه.

له رپه هویکی کورته وه تیده په ریم، هه تا ده گه یستمه ژووری خه وه که ی، که دیوی میوانداریشی بوو. له په نای میزه خره قاوه ییه که ی خاتوو ئانا، که روومیزییه کی خریشی به سه ردا درابوو، داده نیشتم. روومیزییه کان هه موو هه وتوویه که ده گۆردان. وینه کانی، گوله باخ یان وه نه وشه یان داودی، یان وه ک خاتوون بۆ خۆی ده یگوت، خریزانتونی گولدۆزی کراو یان ژماره دۆزی کراو بوو. له پال میزه که، قه ره ویله یه کی لئ بوو که به یانان له جیاتی قه نه فه ش که لکی لئ وهر ده گیرا. سه ر رووته ختییه که ی خاتوو ئانا، که هه موو کات شه ق هه لگرتوو و چیندار بوو، پر بوو له بالنجی ره نگاو ره نگ و بوو که شووشه ی جوړاوجۆر، به قسه ی خۆی بوو که شووشه ی نگرو له هه موویان جوانتر بوو. هیچ کات له سه ر قه نه فه یان قه ره ویله که ی خاتوو ئانا دانه دهنیشتم. له وه ده ترسام رووته ختییه که ی خراب بکه م یان چینه شوپره کانی توژاوی بن. شوینی له شم له سه ر رووته ختییه که ده ماوه و بوو که شووشه نه رمونیان و هیدییه کان، هه ر ده که وتن و سه رمه قولاتیان ده دا.

هه‌میشه له سه‌ر سه‌نده‌لییه پیچکه کورته‌کانی خاتوو ئانا داده‌نیشتم و چاوم له رادیۆ دوگمه عاجداره‌که‌ی، یان له گرامافۆنه‌که‌ی ده‌کرد، هه‌تا کاتی خاتوون به‌که‌شه‌فیک و دوو په‌رداخ‌ی چکۆله‌ی پر له قاوه‌ی گه‌رمی تورکی ده‌هاته ژووری. قاوه‌که‌ی، بلقیکی زۆری له سه‌ر بوو. دوو لیوان ئاوی ساردیش له په‌نای په‌رداخه‌کان بوو.

ده‌مگوت: «ببووره، دیسان له‌جینی ئیوه دانیشتووم.»
ده‌یگوت: «قه‌ی‌ناکا لاوه گیان! ده‌زانم له سه‌ر ته‌خت دانیشتن بۆ توو هاسان نییه.» پیده‌که‌نی، په‌رداخه‌کانی له سه‌ر میزه‌که‌ داده‌نا و له په‌نای هه‌ر په‌رداخیکیش لیوانیک ئاو.
- نۆشی گیانتی که.

یه‌که‌م جار، چه‌ند سه‌وتوو له‌مه‌وبه‌ر، کاتی په‌رداخ‌ی قاوه‌که‌م بۆ فال‌گرتنه‌وه ئاوه‌ژوو کرد، ئه‌وه‌م زانی. خاتوون پیتی‌خۆش‌بوو فال‌م بۆ بگریته‌وه. دلۆپیک قاوه‌که‌وته سه‌ر یه‌کی له گۆله‌ دوورواوه‌کانی روومیزییه‌که. په‌شۆکام. به‌دوای په‌رۆیه‌کدا ده‌گه‌رام.

خاتوون گوتی: «قه‌ی‌ناکا لاوه گیان.» و له ژیر سه‌رده‌ستی بلۆزه‌که‌ی، ده‌سه‌ماله‌که‌ی ده‌ره‌ینا. به‌زمان ته‌پری کرد و په‌له‌ قاوه‌که‌ی سپری.

داوای لیبووردنم کرد، به‌لام هه‌ستم به‌وه کرد ئه‌م گۆله‌ وه‌ک گۆله‌کانی دیکه‌ نییه، هه‌ر له ریزی گۆله‌ دوورواوه‌کانی دیکه‌ش نییه. گولیکی چکۆله‌ بوو، وا دیار بوو پاش پینه‌کردنی دراوییه‌کی چکۆله، گول‌دۆزی کرابیته‌وه. دواتر زۆرترم سه‌رنج دایه؛ گولی چکۆله‌ی دیکه‌شم دیتنه‌وه.

خاتوون گوتی: «پاش قاوه، ده‌بی چا و که‌یک بخوین. مارمالادیشم ساز کردووه. مره‌باشم هه‌یه. وا باشه هه‌موویان بینم.»

قوتوو هه‌گه‌ره‌که‌ی خاتوو ئانا له‌په‌نای په‌رداخه‌که‌ی بوو و له‌لای ئه‌ویش، ژیرجگه‌ره‌که‌ی؛ که سه‌ده‌فیکی شکاو بوو. له‌پشت قه‌ره‌ویله‌که‌وه، دیواریکی سه‌وز هه‌بوو که خاتوو ئانا وینه‌یه‌کی گه‌وره‌ی سه‌رده‌مانی لاویتی ئافره‌تیکی لی‌هه‌لواسیبوو که ده‌بوو هاوالی بووبی یان په‌نگه‌ که‌سیکی دی.

جاریکیان که لیمپرسی: «ئەمە وینەى خۆتە؟» گوتى: «نا، وینەى نینایە، دەستەخوشكى زەمانى كچینیم. زۆرم خۆش دەویست.» ھەر بە دوايدا گوتى: «چا دەخۆیەو؟» یان شتیكى وای گوت. گوتم: «زۆر جوانە.» گوتى: «بوو.»

خاتون مالیکى چکۆلەى دوو نھۆمى ھەبوو. من كرى نشینی نھۆمى سەرى بووم. تازە ھاتبوومە تاران. مالەكەى لە یەكئ لە كۆلانەکانى قەوامولسەلتەنە بوو. خاتون لە نھۆمى خوارى بوو. فیرگەى سەمای ھەبوو، فیرگەى زمانى فەرەنسى ھەبوو، فیرگەى زمانى روسى دانابوو، فالئ قاوہى دەگرتەو، لەم دوايانەدا كە نەخۆش كەوت، ھەموویانى وەلانا. كرییەكى كەمى لە من وەر دەگرت و رەنگبئ برە پوولیکیش لە یەكدوو كەس كە دەھاتن یەكدوو كەرەت فیری زمانى فەرەنسى بن یان فالیکى قاوہ بگرنەو.

ھەموو بەیانان لە زەنگى درگاكەبیم دەدا. دەرکەى نەدەكردەو. دەبگوت: «قەلافەتم شیواوہ.» لیم دەپرسی: «ھیچت ناوی؟» ئەگەر شتیكى پیویست بوایە، پاش نیوہرۆیان كە دەگەرەمەو، بۆم دەكړى. سپاس كردنى خاتوو ئانا بۆ ئەم وردەكارانەى من كە لە پینشدا شت كړین بوو، دوايە وردەوردە بوو بە وردە دەسكارییەكى شتەكان و تەنانەت ئال وگۆر كردنى سەندوو قیك لەم سەرى دیوہكە بۆ ئەوسەرى، پاش نیوہرۆی یەكشەممانە بوو.

دەبوو بئەملا و ئەولا لەگەل چا، مارمالادم بخواردبايە، دوايەش لە مرەبا جوراوجۆرەكانیم بچەشتبايە. لە پوخسارم رادەما؛ ھەتا من دەمگوت: «بەلئ؛ زۆر باش دەرھاتووہ.» جا برۆ وسمە لئ دراوہكانى بەرز دەبوونەو، بزەيەك دەنیشتە سەر پوخسارى و لۆچى لای ئیسكى لاجانگى دەرەكەوہ و ریزی ددانە دەسكردەكانى لە نیوان لیوہ سوورەكانییەوہ دەرەكەوتن، و دەبگوت: «ئۆخەیش.» دوايە كە وچكە چایخۆرییە نوروبیلینییەكەى دەخستە نیو مرەباكەوہ و دەبگوت: «خۆشم تاقى دەكەمەوہ.» پاش چا و مرەبا، نۆرەى قسەى ئاسایى بوو. بۆ نموونە دەمگوت نامەيەكم لە بنامەلەكەمەوہ

بۆ ھاتوۋە، يان ئەمسال ھەوا تەزۋوۋىيەكى ساردى ھەيە، يان سىنەما مايك چ فىلمىك پىشان دەدا. كاتى قسە ئاسايىيەكانىشمان تەواۋ دەبوۋ، خاتوۋ ئانا دەيگوت: «با بېرى ۋەرەقەين بگەين. جازز بووم.» ھەلدەستا و بە لای ئاۋىنە بالانۋىنەكەى ديوەكە و گرامافونە ھەمىشە خاۋىنەكەيدا تىدەپەرى، بېرىك رادەۋەستا و دەيگوت: «نا، دوايە.» و دەستەيەك ۋەرەقى لە كومىدەكەى دەررەھىنا و دەيگوت: «ئىستا...» گرامافونەكەى قورمىش دەکرد، دەررەھىنا كۆنەكەى دەررەھىنا و يەككى تازەى دەخستە سەر و گرامىكى تازەش لە سەرى. «... گۋىي لى رادەگرىن.»

بەلام ئەو رۆژە بوو كە گوتم: «خاتون، وا ديارە ئەم وردە گولانەى رومىزىيەكەت، دواى گول دۆزىيەكەم جار، گولدۆزى كراۋنەتەۋە.»
خاتون گوتى: «چۆن، لاۋە گيان؟»
گوتم: «ھەروا. چونكە... وا ديارە... ئەمانە... نازانم! وا ديارە كارى پىشتەر بن... پىنە كراۋن؟»

خاتون گوتى: «ئەم رومىزىيانە ھى نىناى دەستەخوشكەم؛ بەلام گولە وردەكان كارى خۆمە، ھەموو كەرەستەكانى دا بە من و رۆيشت.»
دوايە گوتى: «خۇ فلوت نازانى. رامىي دووكەسى ناخوش نىيە.»
ئاۋرپم دابۋوۋە و چاۋم لە وىنەى نىنا دەکرد.
دەستى يەكەم من بردمەۋە.

خاتون جگەرەيەكى لە قوتوۋەكە دەرھىنا. شەمچەكەم بۆ داگىرساند.
دەستى دووھەم ئەو بردىەۋە.

پرسىي: «چا دەخۋىەۋە؟»

گوتم: «نا.»

- دەچم پىراشكى دىنم.

ھەستا. كاتى جگەرەكەى دەخستە ژىرگەرەكەۋە، خۆلەكەى رژا. بە سەربازى پىك، خۆلەكەى لە سەر رومىزىيەكە كۆ كردهۋە.

- دەبى سبەينى بىشۆم.

هیچ قامکیکی خاتوون ئانا ئەنگوستیلە ی تیدا نەبوو. جگەرەکی کوژاندەو. بە سەری نینۆکی، دوو سی پەرەتووتنی بەجیماوی سەر زمانی هەلگرت و بە نینۆکەکی دیکە حەوای دایە نیو ژیرجگەرەکی. - بچم پیراشکی بینم.

دەنگی مۆسیقا دەهات. لیوانەکی هەتا نیوێ ئاوی تیدابوو. وەرەقەکان لە سەر میزەکی بۆوون. تۆزیک خۆلی جگەرەکی، پوویمیزییەکی پێس کردبوو. جگەرەکی هیشتا دووکی لێکی باریکی لی هەلدەستا و پەرە سپییەکی، ورشە ورشی هەر دەهات. خژەخژ و دەنگی لیدانی دەرزینی گرامافۆن لە سەر گرامەکی، دەهات. هەستام بەرەو گرامافۆنەکی چووم. لای گرامافۆنەکی وینە ی لە قاپگیراوی خاتوو ئانا، یان وەک خۆی دەیگوت "کیژانی پۆلی سەمای فۆکستروت"، دەبیندرا.

دەرزییەکی لای گرامافۆنەکی، زۆری گرام تیدابوو. دانه دانه گرامەکانم هەلگرت. "ئالبیرتا ئالبیرتا"، بۆ سەمای فۆکستروت، "لوپانزا" بۆ ئەوانەکی سەمای "رومبا" یان دەکرد، "مامی دریم" و "سیرتسا"، بۆ ئەوانەکی دەیانەویست سەمای "تانگو" بکن.

خاتوو ئانا گوتی: «لە کاتی سەمای تانگودا، پیاوکان لاقی خانمەکان پیشیل دەکن.»
ئاوڕم داو.

خاتوون گوتی: «وەرە هەتا گەرە تەواوی کە. ئیستا کەس ئەم سەمایانە نازانی. رەنگە ئەوڕۆ فرید ئاستیر و ستیر ویلیامز لەو پەری دنیا، و من لیرە، لە ئیران، بیانزاین.»

منیش تاقەتی فیربوونیانم نەبوو و ئەمەش خاتوونی خوشحال دەکرد. زۆر باش بوو. بە قسەکی خاتوون، هەموو کرێ نشینەکان دەیانەویست فیری سەما بن، بیجگە لە من. هەربۆیە من پاش نیوهرۆی یەکشەمانەم هەبوو. گرامافۆنەکی کوژاندەو.

ديسان كه شه فېكي ديكه ی له سهر مېزه كه دانا. دهوريه ك بو من، دهوريه كيش بو خوۍ. پرسېي: «به دس دهخوۍ يان به چنگال و چه قو؟ پيراشكي په نير، پيراشكي گوشت، پيراشكي په نير و ئه سپه ناغ. له ههر كاميكيان پيت خو شه هه لگره. ئه م سي گوشانه، پيراشكي گوشتن. هه تا سارد نه بو ته وه بيخو. هه وا زور سارد بووه. بيخو با دهستيكي ديكه ش بكه ين.»

گوتم: «باشه.»

گوته: «نا، ببووره.» و ليوانه كاني خسته سهر كه شه فه كه. كه شه فه كه ی هه لگرت و له سهر ته خته كه ی دانا. وهره قه كاني كو كرده وه و روميزيه كه ی هه لگرت و بردی. پاش ماويه كه به روميزيه كه ی ديكه وه گه پراوه. گوته: «ببووره.» روميزيه كه ی راخست. كه شه ف و وهره قه كاني له سهر مېزه كه دانا. گوته: «نينا نارحه ت ده بوو. ئه مانه هه موو كاري نينا يه.»

پرسيم: «وا دياره نينات زور خو ش ده ويست.» قه پيكم له پيراشكيه كه م گرت.

خاتوون گوته: «زور. بيره وه ریی زورم له گه لی هه يه... هه تا كاتي ون بوو.»

- ون بوو؟

گوته: «كاتي ميرده كه ی مرد ون بوو، ئیدی هيچ هه واليكم لني نيه.»

پرسيم: «ته نانه ت نامه يه ك، مال ئاوايي هك، يادگاريه ك، شتيك؟»

خاتوون گوته: «هيچ شتيك. كاتي هات بو ئيران، له تاران كاري ديته وه. كچيكي جوان و جه خيل. له به يان ييه وه هه تا پينجي ئيواري، له لاله زار، لای دوكتور مامدوف كه له بادكووبه وه هاتبوو، كاري ده كرد. به پيرمه نگه نات، نه خو شه كاني ده شته وه يان ده رزيه كاني ده كولاند. بري له نه خو شه كاني ده شيلا و دوايه ده چوو بو كاهه ی ژاله. ئه وي پر بوو له خه لكی هه نده ران. فارسه كان كه متر ده هاتن. بولغاري لي بوو، مه جاري، رپوسي. ههر له وي بوو ميلای ناسی. ميلا لاو بوو. كاري به كه س نه بوو، له گه ل شه ري كه ی "ئه شكودا" هاتبووه تاران و رپوون نه بوو بو كار ده بي بچي بو كوئ. نينا به

دهسته خوشکه کانی گوتبوو ئه و هه‌میشه له‌وسه‌ری کافه‌که داده‌نیشته. سه‌نده‌لییه‌که‌ی ئه‌وه‌نده به پشتدا ده‌خست، ته‌نیا دوو پیچکه‌که‌ی دواوه‌ی له سه‌ر عه‌رز ده‌ماوه. لاقه‌کانی و دوو پیچکه‌که‌ی دیکه له نیوان عه‌رز و حه‌وادا بوو. جگه‌ره‌که‌ی هه‌له‌کرد و بو هه‌موو که‌سی بزه‌ی ده‌هاتی. به‌تایبه‌ت بو نیوا که له زمانه‌که‌ی حالی ده‌بوو. ورده‌ورده ده‌بوو نیوا شه‌وانه شیوی میلای بدابایه. هه‌تا ئه‌وه‌ی شه‌ویک، کاتی نیوا شیوی میلای له سه‌ر میزه‌که دانا و دوا‌ی گوتی «هیچی دیکه‌ت ناوی»، ویستی بگه‌رپه‌ته‌وه، میلا مه‌چه‌کی نیوا‌ی گرت. میلا خوی بو رانه‌گیرا و دوو پیچکه‌ی سه‌نده‌لی شه‌ق به عه‌رزدا که‌وت. دوو‌سی میوانی میزه‌کانی ده‌وربه‌ر ئاو‌ریان داوه و چاویان لی کردن. میلا گوتی: «له‌گه‌لم دیی بو ده‌شتی موغان، نیوا؟» نیوا گوتی: «بو ده‌بی له‌گه‌لت بینم؟»

میلا گوتی: «چونکه خۆشم ده‌وی. نیوا گوتی: «دیم.» ئه‌وشه‌وه هه‌تا به‌یانی یان هه‌تا به‌یانی دواتر چی روه‌ی دا، گوتی ناوی؛ چونکه زور زور شه‌که‌ت ده‌بی، لاهه گیان. پیراشکییه‌کانیش سارده ده‌بنه‌وه، به‌لام ئه‌مه بو نیوا‌ی به‌لا لیدراوی هه‌لاتوو له ولات شانسیکی گه‌وره بوو. به دوکتوری گوت ئافره‌تیکی دیکه بین، و هه‌تا دوانیوه‌رو، له نادری، ئیستا چی پی‌ده‌لین، عه‌لاده‌وله، فیرده‌وسی، له ئیسلامبول به‌دوا‌ی که‌لوپه‌لی ژیاندا گه‌را. سه‌ماوه‌ری کپی، مه‌نقه‌لی کپی، دوو فه‌رشی دیواری زور جوانی کپی که هی ئه‌سکه‌نده‌ریه بوو. زور نه‌رم. نیوا ده‌یگوت: «وه‌ک هاوری‌شم.» سوور بوو، بنیاده‌می تیدابوو که جل‌وبه‌رگی دریزی سپیان له‌به‌ر کردبوو و کلاوی گولینگداری سه‌وز و سووریان له سه‌ر نابوو. ته‌واو روژه‌ه‌لاتیانه. ئه‌و کاته‌ی سواری ماشینیکی بوون که بریار بوو بیانبا بو ده‌شتی موغان، پیکه‌وه زه‌ماوه‌ندیان کردبوو.»

پرسیم: «چوو‌بونه کلیسه؟»

گوتی: «زه‌ماوه‌ندیان کردبوو، به‌یه‌غدانیکه‌وه که ئیستا له بیرم نیوا چی ته‌خستبوو و دوو چه‌مه‌دان جل‌وبه‌رگ. به‌سلامه‌ت نیوا. به‌لام تو لاهه

گیان؛ له م پیراشکییانه بخو. یه غدانه که بینجگه له و شتانه ی گوتم، که تانی سپی پووسی تیدابوو. دوزووی پهنگاوپهنگ و دهرزی و قوتووی دوگمه ی تیدابوو. دهرزیی سه رشوشه یی تیدابوو، دهری، چنگال، که وچک.»

گوتم: «خاتون؛ شهومان درهنگ کرد. ئه گهر ئیزم بدهی...»

گوتی: «با ئه مشه و درهنگ بخه وین، چ دهبی! هه تا نیوه ی ری هاتووین. بیره وهری هاواله که م نینا، قه لافه ته که ی، دهسته کانی که دهماره شینه کانی دیار بوون، هه موویان ئیستا که هاتوونه ته ئیره.»

هیچم نه گوت.

خاتون گوتی: «ریگایه کی دور و دریز بوو هه تا دهشتی موغان. نینا سه ری ده که وته سه رشانی میلا. دهچوه خه. له خه وه له دهستا و دهیگوت: «نه گه یشتین؟» له خه ودا بوون که له قه زوین و زه نجان و ته وریز و میانه و له کوئی و کوئی تپه رین، هه تا گه یشتنه دهشتی موغان. میلا گوتی: «گه یشتین.» نینا گوتی: «گه یشتینه کوئی؟» میلا گوتی: «ئه و شوینه ی که ده بوو بگه ینی.» نینا گوتی: «ئه ی کوا ماله که کان؟» میلا گوتی: «هیشتا خو شم نازانم.» ماشینه که له بهر مالیکی دارین راوهستا. میلا گوتی: «لیره دانیشه هه تا دیمه وه.» له ماشینه که دابه زی و به ره و ماله دارینه که رویشته. پاش ماوه یه ک چهن شوپه ژن و مندال به مراوی و قه ل و مریشک و که له شیریکی زوره وه به ره و نینا هاتن. گوتیان: «توی ژنی ئاغای نیکولافسکی؟ وهره خواری بتینین.» نینا نه یده زانی چ بکا؟ سه روقری ریگ بکا یان دهستیک به دم وچاویدا بیئی؟ ته نیا پیکه نی. درگاکه ی کرده وه و به ژنه کانی گوت: «ئیره کوئی من هاتووم؟» له ژووریکی ماله دارینه که دا که کاتیک به سه ریدا ده رویشتی ته قه ته قی ده کرد، جیان بو کرده وه. سندووقه که یان له نیوه راستی دیوه که دانا. ژنیکیان گوتی: «کوتره کان؛ خو کاریکتان نییه؟» درگای پیوه دا و رویشته. دیوه که چکوله بو. نینا گوتی: «خو قه ره ویله شمان نییه.» میلا گوتی: «به درووستکردنی دهم.» نینا سندووقه که ی کرده وه. فه رشه دیواریه کانی هینا ده ری. گوتی: «په فحه و

قهفه زه شمان نیبه په رداخ و دهوری و قوتووی دهرزی و دوزووه کانی له
 سه ر دانیم.» درگای سندووقه کهی داخست. له سه ری دانیشته و به میلای
 گوت بریا نه هاتبایه ن بو ئیره و له قولپه ی گریانی دا. میلا گوتی: «لانی که م
 فه ر شه دیوارییه کان داکوته.» چوو بو لای نینا. دهستی به قژیدا هینا. فه ر شه
 دیوارییه کانی له نینا وه رگرت و له سه ر عه رز رایخست. هه ردووکیان
 له سه ری دریز بوون و یه کتریان له ئامیز گرت. به دهنگی درگا له خه و
 هه ستان. ژنه هاوسیگانیان بوون. دهیانگوت: «نینا گیان، هیشتا جیگای
 ئاشپه زخانه و هه مام و دهسه ئاو فیر نه بووی؟ کهی دئیته ده ری کوتره
 لاو؟» که شه و داهات، پیاوه کان له کار گه رانه وه. هه موو له دهره وه ی مالئ
 له سه ر میزیکئی دریزئی دارین و سه نده لئی دارین دانیشتن و به خو شیی
 کوتره لاوه کان، خو اردیان و خو اردیانه وه. که سه ریان گه رم داهات، له
 بیریان چوو مریشک و مراوییه کان بکه نه وه کولانه. هه ر له بهر ده ست و
 پیاندا ده هاتن و ده چوون. نوره ی گارمۆن و فیولین و ئاکاردۆن و به زم و
 سه ما هات. کاتی په رداخه کان به رز ده بوونه وه، به خو شیی تازه بووک و زاوا
 لیکه دهران. کازاچوک و راسبال دواپی هات و نوره گه یشته والس. منداله کان
 هه ر له سه ر سه نده لئییه کان خه ویان لیکه وت و مریشکه کان به چاوی ئاوه لاوه
 خه و بردنییه وه. دهستی پیاوه کان له سه ر شانی ژنه کانیان بوو. ژنه کان له
 شوینیکی دووریان دهروانی، زور به هیتواشی ده ستیان به سه ر قامکی
 میرده کانیاندا ده هینا. نینا به میلای گوت سه رمامه. میلا گوتی: با بریکی
 دیکه شه سه ما بکه یین.» ئه و کاته ی هه رکه سه ی به ره و دیوی خو ی رویشته،
 نیوه شه و داهاتبوو. هه ر کامه یان شوخییه کیان له گه ل نینا و میلا کرد. نینا
 پیده که نی و سه ری له نیو سینگی میلادا ده شارده وه. دوو ژن و میرد به میلا
 و نینایان گوت ئیمه له گه لتان دینین؛ و له دوا ی کوتره کانه وه گوراننیا ن گوت،
 هه تا کوتره کان گه یشته دیوه که یان. میلا گوتی: «زور چاکه، ئیدی شه وتان
 خو ش.» نینا درگای کرده وه. قه ره ویله یه ک له نیوه راستی دیوه که بوو. ژن و
 میرده کان گوتیان: «شه وتان خو ش کوتره کان؛ هه تا به یانی نه خه ون.»

درگایان پیوه‌دا و رۆیشتن. که‌رره‌ی به‌یانی نینا چاوی هه‌لینا. ده‌نگی هاتوچۆ، زووک‌ه وه‌ره‌ ده‌رئ، کوا نان و چایی من، ولاتی داگرتبوو. میلای هه‌ستاند و گوتی: «وه‌ختی کاره‌ میلا.» که درگایان کرده‌وه هه‌موویان چه‌پله‌یان بۆ لیدان. یه‌کیان گوتی: «باس‌وخواس؟» و قاقا پیکه‌نی. کاتی نان و چایان به‌ پیاو‌ه‌کان دا، نینا چووه‌ دیوه‌که‌ی خۆی. قه‌ره‌ویله‌که‌ی ریک‌وپیک کرد، فه‌رشه‌ دیواریه‌کانی داکوتا، و له‌گه‌ل ژنه‌ جیرانه‌کان قسه‌ی کرد؛ چیشتی لینا، هه‌تا ئیواری که‌ میلا هاته‌وه. هه‌موو شه‌که‌ت و ماندوو بوون. هه‌واش سارد بوو. نینا گوتی: «سه‌روچاوت ده‌شۆی؟ ده‌زگای ریش‌تاشینه‌که‌تم داناوه.» کاتی میلا سه‌روچاوی شت و ریشی تاشی و به‌ خاوی دهم‌وچاوی ویشک کرده‌وه، به‌ نینای گوت: «ئیس‌تا دهم‌ه‌وی چاو له‌ تو بکه‌م. ئه‌مرۆ چیت کردوو؟» نینا له‌ سه‌ر لاقی میلا دانیش‌ت. هه‌ر پیکه‌وه قسه‌یان کرد و گوتیان بۆ یه‌کتری راگرت هه‌تا کاتی خه‌و.»

خاتوون بیده‌نگ بوو، پاشان گوتی: «وا دیاره‌ زۆر قسه‌ ده‌که‌م. به‌لام کاتی بیره‌وه‌ریه‌کانی نینام دیته‌وه‌ یاد، وه‌ک په‌رده‌ی سینه‌ما هه‌تا کۆتاییه‌که‌ی ده‌روا؛ بئ‌وه‌ی چرکه‌یه‌ک راوه‌ستانی هه‌بی. ماندووت ده‌که‌م لاوه‌ گیان.»

گوتم: «بیره‌وه‌ریه‌کانی نینا سه‌رنجی منیشی پاکیشاوه. دوایه‌ چی رووی دا؟»

خاتوون گوتی: «بۆ چه‌وتووی دواتر، دیوه‌که‌ هه‌م قه‌ره‌ویله‌ی لی‌بوو، هه‌م میزیک‌ی چکۆله‌ به‌ دوو چوارپیکه‌وه، قه‌فه‌سه‌یه‌کی چکۆله‌ و سه‌نده‌لییه‌کی راحه‌تی بۆ نینا. هه‌وا سارد ببوو. له‌ په‌نای دیواره‌که‌ کورره‌یان داناوو که‌ قۆله‌که‌ی له‌ په‌نجه‌ره‌وه‌ ده‌چوو ده‌رئ. شه‌وانه‌ له‌ به‌ر رووناکایی له‌نته‌ر، نینا له‌ سه‌ر سه‌نده‌لییه‌ راحه‌تییه‌که‌ی، که‌تانه‌ رووسیه‌کانی گول‌دۆزی و ژماره‌دۆزی ده‌کرد. میلاش له‌ سه‌ر قه‌ره‌ویله‌که‌ راده‌کشا و کتییی ده‌خوینده‌وه‌ و ده‌کوخی، و نیناش چایی و شه‌ربه‌تی سولکامفیری بۆ ده‌هینا که‌ بۆ سنگ‌ ده‌بوو و ئه‌وکات تازه‌ هاتبوو، شه‌وانه‌ خاویلی گه‌رمی له‌ سه‌ر

سنگی داده‌نا. له سه‌ره‌تای پاییزه‌وه که تازه هاتبوون، دوو مانگ تپه‌ریبوو. پاییز خه‌ریک بوو مالئاوایی ده‌کرد. که‌تانه رووسیه‌کانی نینا ته‌واو بیوون. سی‌دانه روومیژی خر به گوله‌باغ و وه‌نه‌وشه‌وه، چه‌ند ده‌سمالی چکوله به گولی یاسه‌وه، شه‌ش‌دانه گول‌دوژی‌کراو به گولی پینج‌په‌ری په‌مه‌بییه‌وه بو پال ده‌وری، چه‌ند ده‌سمالی چکوله که پیتی یه‌که‌می ناوی نینا و میلای له سه‌ر گول‌دوژی‌کراوو، و چه‌ند دانه‌ش ژماره‌دوژی‌کراو. ئیتر که‌تانیک نه‌مابوو. نینا گوتی: «میلای کارئ بکه. جارز بووم.» نینا له‌به‌ر وه‌په‌زی له سه‌ر کلاوی گولینگداری فه‌رشه دیوارییه‌کان گول‌دوژی ده‌کرد، هه‌تا ئه‌وه‌ی میلای نوبه‌تیی گرت. هه‌رکاریک ژنه‌کان ده‌یانزانی کردیان، ته‌نانه‌ت دیهاتیه‌کانیش هاتن نۆشادریان سووتاند. هیچی پی‌نه‌کرد. میلای هه‌ناسه‌ی ده‌رنه‌ده‌هات. خزه‌خژ و کوخه و یاوه‌که‌ی زورتر بوو. ده‌بوو بییه‌ن بو شار.»

پرسیم: «بو کوی؟»

خاتوون گوتی: «تاران.»

پرسیم: «به هاتوچوی ئه‌وکاته هه‌تا ده‌گه‌یشتی ده‌مرد.»

خاتوون گوتی: «گویت لی‌بی لاهه‌گیان. به ماشینی که ژن و می‌ردیکی جه‌حیلی هینابوو، هاتن بو تاران. نا‌کرئ بلین ماشین؛ کامیون بوو. چه‌ند روژیش له به‌رزایی و که‌له‌کان مابوونه‌وه. نینا گوتی: «میلای؛ ده‌روین و ناگه‌رینیه‌وه. یانی من که ئیدی ناگه‌ریمه‌وه.» ده‌وری و په‌رداخ و یه‌غدانه‌که‌ی دا به ژنه جیرانه‌کانی. قه‌ره‌ویله‌که‌ی دا به ژن و می‌رده‌که. فه‌رشه دیوارییه‌کان، گول‌دوژییه‌کان و چه‌ند که‌رسته‌ی تایبه‌تیی خو‌ی هه‌لگرت و خستیه چه‌مه‌دانیکه‌وه. میلایان خسته نیو ماشین. مه‌نقه‌لیان له ژیر لاقیدا هه‌لکرد هه‌تا گه‌رمی بیته‌وه. نینا لای په‌نجه‌ره‌که دانیشت. شو‌فیره‌که ماشینی هه‌لکرد. نینا سه‌ری له په‌نجه‌ره‌که‌وه ده‌ره‌ینا و ده‌ستی بو ژنه دراوسێکانی هه‌لته‌کاند. مندالان که‌وتنه دوا‌ی ماشین و مریشک و که‌له‌باب و قه‌ل و مراوی به‌م‌لا و لادا هه‌لاتن و که‌وتنه باله‌پرژه. هه‌تا میانه ریگا خراب نه‌بوو.

زۆر تووشى نارهحه تى نه بوون. به لامل ميلا ياوى هه بوو. نينا له پهستا سهروچاوى ميلاي به خاولى تهر دهكرد و قژى دادينا. دهسته گهرمهكانى ميلاي به روومه تيبه وه دهنه هه تا فينك ببنه وه. له پهستا پرسيارى دهكرد: "باشى ميلا؟ باشى ميلا؟" دوايه روومه ته گهرمهكانى به په نجره ي سههول گرتوى ماشينه كه وه دهنه. ميانه دوكتورى نه بوو. هه تا ته ورئز به فر وهك سهلكه چوله كه دهبارى. هه تا بگه نه ئه وي، روژييك له ريگا مابوونه وه. ئه و روژه هه تا نيوه رو له گهل نينو كه كانى ميلا خهريك بوو، هه موويانى كرد. گوشتى ده و روبه رى نينو كه كانى هه لكه ند. قامكه كانى دهستى شيلا. به قه له م له سهر نينو كه كان چاو و بروى كيشاوه. ميلا پيكنه نى. نينا گوتى: "باشترى ميلا؟" ميلا گوتى: "باشم؟" دوكتوره كانى ته ورئز گوتيان باشترين شوين، نه خو شخانه ي سوقيه تيبه له تاران. گوتى دهيبه م و به رى كه وتته وه، هه تا زه نجان. له سهر مه نقه لى چايى لى دهنه. له پهستا مائلئاوايى شو فيره كه ي دهكرد.

پرسيم: "خاتون، ميلا مرد؟ حه تمه نه نيناش مرد."

گوتى: «په له مه كه. روون نيبه. ده ته وي ديسانه كه قاوه ت بو دروس بكه م؟ پيئت خوشه يه كشه ممه يه كى ديكه پاشماوه ي به سه ره اته كه ت بو بگيرمه وه؟»

گوتم: «په له ناكه م، خاتون. بريك سه رمامه. ئيمه ش له به فرا گيرمان كردووه. دهخومه وه خاتون.» جه سته م گهرم داهاته وه.

خاتون گوتى: «نينا هه موو روژئ له سهر مه نقه له كه به ئاوى گهرم خاولى تهر دهكرد و به سهروچاوى ميلايدا دينا. دوايه به ئاو و سابوون و فلچه، كه فاويكى دروست دهكرد و به تيغ، ريشى ميلاي ده تاشى. دوايه ئاوينه كه ي له به رامبه ر سهروچاوى راده گرت و ده يگوت: «چاو لى بكه، بوويه ته وه تازه لاويك! خو ئيستاكه باشترى؟» شه ويك له هوتيل قه زويين مانه وه. دهستى دا ژيربالى ميلا هه تا له ديوه كه ي خو يانه وه بچنه سه رميذى شيو خواردن. سهروچاوى نينا له بهر تينى ياوى ميلا گهرم داهاتبوو و سوور

هه‌لگه‌رابوو. میلا سوویشی نه‌خوارد. چاوی هه‌لنه‌دهات. هه‌ر دهیگوت: "با بخه‌وین. له شووینیکی فینکدا نیناگیان." له قه‌زوینه‌وه هه‌تا تاران میلا ورینه‌ی ده‌کرد. باسی سه‌گیکی ده‌کرد که به دواياندا وه‌رپوه. داوینی نینای کیشاوه. دهیگوت: "برۆ، برۆ." نینا به‌دهست شووشه‌ی پیشه‌وه‌ی ماشینه‌که‌ی ده‌سپی و دهیگوت: "چاو لی‌بکه. که‌سی لی‌نییه. ئیستا ده‌گه‌ینی. هه‌موو لایه‌ک سپی داگه‌پاوه." به هه‌ر ته‌کانیکی ماشین، سه‌ری میلاش ده‌جوولاه و دهیگوت: "ئای سه‌رم، نیناگیان." شه‌ویک به‌ر له سالی نوئی گه‌یشتنه تاران. کامیونه‌که له‌به‌ر درگای نه‌خوشخانه‌پاوه‌ستا. له تارانیش به‌فر باریبوو، ده‌تگوت بووکه و تارای سپی پۆشیوه. نینا درگای کرده‌وه. هه‌تا قولاپه له به‌فر رۆچوو. گوتی: "چه‌ند سارده."

خاتوون هه‌ستا و له کومیده‌که شاله ده‌سپنه‌که‌ی هه‌لگرت و به شانیدا دا و گوتی: «شۆفیره‌که هاته یارمه‌تی نینا. شه‌قه‌شه‌قی ددانی میلا ده‌هات. به هه‌ردووکیان دایانگرت. ئاگیان لی‌بوو نه‌خلیسکی. میلا له په‌ستا دهیگوت: "نی نی‌نا گیان." هه‌تا درگای ژووره‌وه‌ی نه‌خوشخانه، هه‌ر ده‌نگی شه‌قه‌شه‌قی ددانی میلا ده‌هات. کاتی درگا کراوه، میحرابیکی گه‌وره‌یان دیت که چرای سوور و زه‌رد و سه‌وزی هه‌بوو. هه‌لده‌بوو و ده‌کوژاوه. عیسا مه‌سیح و فریشته‌کان و... له ژیر میحرابه‌که بوون. ئه‌ستیره‌یه‌کی تریفه‌داریش له سه‌ر میحرابه‌که بوو. دوو په‌رستار هاتنه یارمه‌تی. دوا‌ی ماوه‌یه‌ک میلایان به رپوتی خسته نیو وانیکی پر له ئاوی گه‌رم و سه‌وز، بو ئه‌وه‌ی هه‌م گه‌رم دابینه‌وه هه‌م چلکی له‌شی لاچی. دوا‌یه میلایان ویشکه‌وه کرد و کراسیان بو له‌به‌ر کرد و له سه‌ر ته‌ختی ژماره 22 خه‌واندیان. میلا گوتی: "باشم خه‌و لی‌ده‌که‌وی. برۆ نینا گیان." دوا‌یه چاوی قووچاند. به‌لام لاوه‌گیان، نینا چی کرد؟ چه‌مه‌دانه‌ی هه‌لگرت و راست چوو بو کافه‌ی ژاله. هه‌ر ئه‌و شوینه‌ی له‌وی میلای ناسیوو. له به‌رده‌رکه، لاقی خاوین کرده‌وه. که درگای کرده‌وه، جیگای ده‌رزی هه‌لاویشتنی نه‌دی، به ده‌وری هه‌موو میزه‌کاندا مشتەری دانیشتبووون. دیسان هه‌ر ئه‌و مشتەریانه. ئورکیسترایه‌کی هۆنگری،

چارداشی لی دەدا. نینا ههستی کرد گۆرهوییهکانی به بهفر خووساوه و قژی له بهر بهفری نیورچ تهپ و خاوبۆتهوه و پیکهوه نووساون. پیاوهکان چاویان له نینا نهکرد. نینا ههستی به خۆشحالی کرد. له تاران بوو. میلاشی گه یاندهبووه نه خۆشخانه. خودا هاتبوووه یارمهتی. دیویکیش له نهومی سهری چۆل بوو. کاتیک کلپهکهی وهرگرت، به ههلاتن له پلکانان وهسهر کهوت. درگای کردهوه. لامپهکهی هه لکرد. چه مه دانه کهی له نیوه راستی دیوه که دانا. چاوی به قهرهویله یهک و میزیکی چکۆله و ئاوینه یهک له پشتی درگا که و کومیدیک و په نجه ره یهک کهوت. چوو بهر په نجه ره که. په ردهکانی سپی و شین بوون. له بهری شووشه که وه شه قام دیار بوو که جار جاره ماشین یان عاره بانه یهک، هیلکی له سهر سپیتی یه کدهستی شه قامه که دروست ده کرد. چوو بهر ئاوینه. دهنگی خه لک و زرینگه زرینگی له یه کدرانی پیک و په رداخی بیست. ئوخژنی هات. چه مه دانه کهی کردهوه و فه رشه دیوارییهکانی ده رهینا. دوو پیاوی میسری به کلای گولینگداره وه، که گولدۆزی له سهر کردبوون، له سهر میزه که دانا. بریاری دا بیانبا بۆ میلا، بۆ ئه وهی ههست به دلتهنگی نهکا. دوايه که وشهکانی دا کهند. قامکهکانی لاقی دامالی. دهستی تهپ بوو. ههستا، دهواریکی لیدا. شهوی سالی نوو و تاران. کراسیکی له چه مه دانه که ده رهینا. کراسه چرچ و لۆچاوییه کهی که له سهر تاسه ری رینگادا له بهری کردبوو دا کهند و له سهر تهخته کهی دانا. جلی تازهی کرده بهر. دهستی به قژیدا هینا. کۆی کردهوه و ده رزی قژیکی لیدا. ئاوا باشتر بوو. که می سووراو و سپیاوی کرد و له ژوره کهی هاته ده ری. له پلکانهکان هاته خورای. له سهر دوايين پلکان راوهستا. جیگای چۆل نه مابوو. هه موو شوینه باشهکانیان گرتبۆوه. ئورکیسترا ئاههنگی لیده دا و هیندیگ سه میان ده کرد. هه ر له وی له سهر پلکانهکان دانیشته و داوای سارده مه نییه کی له گارسۆنهکان که هاوای بوون کرد و ویستی جیگایه کی بۆ بدۆزنه وه و هک بنیاده م دانیشی. له هاوالهکانی میلا کهس له وی نه بوو. ویستی سه ردانیکی نه خۆشخانه بکات؛ به لام دهیتوانی چ بکا؟»

گوتم: «هیچ شتی خاتون؟»

– هه روا دانیشت و دانیشت هه تا دواى نیوه شهو. کاتی میزه کان به تال بوون له دوایین پلیکانه وه گه یشته شوینی که هه ر ئه و ما بۆوه و ئورکیسترای هۆنگری. فیولین ژهنه که له سه ر میزه که دانیشتبوو و ئامیره که ی له سه ر لاقى دانابوو. فلوت ژهنه که له نیو فلوت هه که یدا به دواى شتی کدا ده گه را که نه ده بیندراوه. ئاکاردۆن ژهن خه و ی لی که وتبوو. به لام فیولین ژهن هه ر خه ریکه ژهنین بوو. نینا له سه ر چرپایه کی له هیستانی روو به پرووی فیولین ژهن دانیشتبوو و لاقى له سه ر لاق دانابوو. که وشه کانی دا که ندبوو و به سه ر یه کدا که وتبوون. به هه وای فیولینه که سه ری ده له قانده. فیولین ژهن گوئی: "خاتوونی، ماندوو نه بووی؟ ئیمه هه موومان له شان و پیل که وتین. خه ریکه به یانی له درگا بدا." نینا گوئی: "چی؟" و ئاویری داوه. چرپاکان له سه ر میزه کان کو کرابوونه وه. گارسۆنیک له ئاخری هۆله که له سه ر میزیک خه و ی لی که وتبوو. ته نیا دوو گلۆپ دا بیسا. ژهنیار گوئی: "لیی ده مه وه، خاتوونی؟" نینا گوئی: "بلی نینا. تازه هاتووم. له ترسی سه ر ما هه لاتووم."

خاتون، شاله که ی له شانى توندتر کرد.

– ژهنیار گوئی: "لیی ده مه وه خاتوو نینا؟" نینا گوئی: "هه تا هیزت هه یه لیده. له میزه دهنگی فیولین نه بیستوو. له وانه بوو شیوه که یشیم له بیر بچیته وه. پیم خوڤ بوو دیسان فیولین دیته وه." ژهنیار گوئی: "دهیجا بو خوڤشی ئیوه ی لیده ده م. ئه و ئاهه نگی خوڤ زۆرم پی خوڤشه. جار جاره که مندالی خوڤ وه بیر دیته وه به فیتوو لیی ده ده م." نینا گوئی: "ئاهه نگی سیرتسا ده زانی؟" ژهنیار گوئی: "رهنگه بزنام. به فیتوو لیی ده." نینا به فیتوو لیدیا؛ له پیشدا هیواش؛ دوایه گوئی خراپم لی دا، له سه ر راوه. پاشان دووسی نۆت دوا به دواى یه ک. دوایه دهنگی فیولین هات. نینا گوئی: "ئیسئا ئاوا." قامکه کانی له حه وا بو ئه م لا و ئه ولا برد. ژهنیار گوئی: "ئیسئا باشتره؟" نینا گوئی: "نه من چاکی ده زانم نه تو." ژهنیار گوئی: "سه ما ده که ی خاتوونی؟" نینا گوئی: "ماندوووم." ژهنیار گوئی: "به ته نیای؟" نینا گوئی: "به ته نیام." ویستی باسی میلا

بکا که باسه‌که‌ی برده سهر دهشتی موغان و میانه و ته‌وریز و... دوايه تینگ‌یشت ژه‌نیاره‌که ئاهه‌نگی سی‌رتسا لی‌ده‌دا. نینا گوتی: "ماندوو بووی؟" ژه‌نیار گوتی: "نا خاتوونی؛ له‌گه‌ل چیرۆکه‌که‌ی ئیوه ده‌هاتم. دیاره‌ه‌ر که‌سه‌ی به‌سه‌ره‌اتیکی هه‌یه، گرینگ نه‌گوتنی چیرۆکه‌که‌یه. له‌گه‌ل من سه‌ما ده‌که‌ی خاتوونی؟" ژه‌نیار و نینا به‌فیتوو ئاهه‌نگی سی‌رتسیان لی‌دا و سه‌مایان کرد. ژه‌نیار گوتی: "من ناوم لۆکایه، خاتوو نینا، زور خوشحالم ئه‌مشه‌و له‌م‌سه‌ری دنیا له‌گه‌ل تو سه‌ما ده‌که‌م." بۆ به‌یانی کاتی نینا له‌خه‌و هه‌ستا چوو بۆ نه‌خۆشخانه. له‌دووکانی تورکه‌کانی شه‌قامی ئیسلامبول، پرته‌قال و لیمۆترش و قه‌یسی کپی و له‌دووکانی خاتوو شیبیراوا، که‌چاوی په‌له‌ی سووری تیندابوون و ده‌یانگوت شوومی باش نییه، مریشک و که‌له‌شیر و ماسیی شوگولاتی و لیکوری پرته‌قالی کپی که‌میلا پیی خوش بوو. که‌له‌پلیکانه‌کانی نه‌خۆشخانه وه‌سه‌ر که‌وت، لای دیوی ژماره 22 شوگولاتی بۆ په‌رستاریکی هه‌رمه‌نی راگرت. په‌رستار، دوو ماسیی هه‌لگرت که‌له‌نایلۆنی زه‌رد و سووره‌وه پیچرابوون. میلا له‌سه‌ر ته‌خته‌که‌ی خه‌وتبوو. له‌که‌لینی درگا‌که‌وه گوتی: "میلا، من هاتووم." حالی له‌په‌رستاره‌که‌پرسی. چاوه‌رپی وه‌لام نه‌ما. چوو بۆ لای میلا. میلا که‌چاوی به‌نینا که‌وت، مه‌لافه‌که‌ی دا به‌سه‌ر خۆیدا. نینا مه‌لافه‌که‌ی لادا و گوتی: "میلا، منم، نینا؛ نو‌قلی جه‌ژنم بۆ هیناوی." دوايه نیوچاوانی ماچ کرد. "ریشیشت نه‌تاشیوه." گه‌رم بوو. میلا گوتی: "سه‌رمامه." نینا گوتی: "هه‌موو جییه‌ک سارده." و پیکه‌نی. میلا گوتی: "ئاوم ده‌یی. بیکه‌به‌گه‌روومدا. قومه‌قومه‌. خه‌ریکم ئاور بگرم." نینا داوای ئاوی کرد و هیواش هیواش به‌که‌وچک کردی به‌ده‌میوه‌وه. میلا ده‌ستی نینای گرت. چاوی قووچاند. په‌رستار هات. نینا گوتی: "ده‌ستی گرتم و چاوی قووچاند." په‌رستار به‌نینای گوت بچیته‌ده‌ری. په‌رژینه‌که‌ی به‌ده‌وری ته‌خته‌که‌ی میلادا کیشا. کاتی په‌رستار له‌دیوه‌که‌هاته‌ده‌ری، ئه‌نگوستیله‌که‌ی میلای دا به‌نینا. گوتی: "هی ئیوه‌یه. مه‌رگیکی ئارام و جوانی کرد." نینا چاوی له‌دیوه‌که‌و له‌په‌رژینه‌سپییه‌که‌کرد و گوتی:

"نوقله ماسییه که ی نه خوارد." گریان ئه وکی گرتبوو. پرستار گوتی: "لیره نا. نه خۆشه کانی دیکه نارپه هت مه که. خۆشت هه روا. خۆت ده تزانى ده مری." له نه خۆشخانه هاته ده ری و رویشته وه بۆ کافه و دیوه که ی خۆی. چاوی قووچاند و له سه ر ته خته که که وت.»

گوتم: «یانی میلای نه ده ویست؟»

خاتون گوتی: «به یچۆن. نینا پیی خۆش بوو میلا زیندوو بی. له سه رتاسه ری ریگا ئه مه ی پی خۆش بوو. ته نانه ت ئاوی گهرم کرد. به فلچه ریشی که فاوی کرد و تاشیی. ئاوینه ی به ره و رووی راگرت و گوتی: "چاوی لی بکه؛ ئیستا باشتری." ئۆدکلۆنی له ده م و چاوی دا. به لام سه روچاوی میلا گهرم بوو. ده م و چاوی ده نا به په نجه ره سه هۆل گرتو وه که وه. گهرمای سه روچاوی، سه هۆله کانی ئه و به ری شووشه که ی ده تونده وه. ده بوونه ئاو. دهنگی چرپاکه ی میلا بوو. دهسته کانی میلا بوون که مه چه کی دهستی نینایان به ردا: "له گه لم دبی بۆ دهشتی موغان؟" بریا نه یگوتبایه له گه لی ده چی. کاتی چاوی هه لینا، شه و به سه ردا هاتبوو. دیسان قریشک وهۆر و هه راوزه نا ده گه یشته دیوه که ی نینا. په نجه ره که ی کرده وه. ته زوویه کی سارد هاته دیوه که. دهنگی ئۆرکیسترا و دهنگی چه پله ری زیان دیوه که ی ته نیبووه. نینا له دیوه که چوو ده ری. بهر له وه ی درگا پیوه بدا، له ئاوینه که چاویکی خیرای له خۆی کرد. کی ده زانی میلا مردووه؟ له پلیکانه کان هاته خوارئ. له دواییین پلیکان دانیشت. داوی سارده مه نییه کی کرد. کاتی بۆیان هینا و خواردییه وه، گهرم داهات. خه ریک بوو چاوه کانی ته ر بن، له ناکاو دهستیکی دهستی نینای راکیشا و گوتی: "شه وی سالی نوئ و ته نیایی خاتوونی؟" هه موو خه ریکی سه ما بوون. نیناش. چارداش، دوايه هه ر سه ماهیه کی بیزانیبایه یان نه یزانیبایه. هه تا سه ماکان ته واو بوون و سه ماکه ره کان له سه ر چرپاکان پال که وتن. دهقیقه یه کی مابوو بۆ کات ژمیتر دوازه ده. بیدهنگی ولاتی داگرت. دوايه ده چرکه، دوايه نو چرکه... دوو چرکه، یه ک چرکه. چراکان کوژانه وه. سال نوئ بووه. هه رکه سه ی دهستی یه کیکی گرت. دهنگی پیکه نین، جووله ی چرپاکان،

جومجۆلى بىيادەمەكان، خرمەي كەوتنى پەرداخىك بە سەر عەرزدا، قاقا و پاشان بىيەنگى. كاتى چراكان ھەلكرانەو، لوكا بەرامبەر بە نىنا ۋەستابوو. لوكا گوتى: "سالى تازەش ھات، خاتونى. نىنا گوتى: "سالى نویت پىرۆز. " لوكا گوتى: "لە تۆش پىرۆز. نىنا گوتى: "مىلا مرد. لوكا گوتى: "سالى نوپپە خاتونى. سەمام لەگەل دەكەي؟" چراكان چوارى بەيانى كوژانەو. لوكا ماتۆرە شىرەيەكى سايىكارى ھەبوو كە لە تەنىشتىيەو ھەجگاي كەسىك بو سواربوون ھەبوو. چوارى بەيانى، لوكا ماتۆرەكەي ھەلكرد و لەگەل نىنا بوى رۆيشتن. لوكا گوتى: "بو ئىمەي قەرەج، لە ھەموو شوپىنىك ئەوين ھەيە. " نىنا چاوى قوچاند و گوتى: "ھەر توند مەرۆ؛ ھەموو شوپىنىك سەھۆلبەندانە. ئىتر كەس چاوى بەوان نەكەوتەو. »

بەرى بەيان بوو. ھەسابوومەو.

خاتوون گوتى: «كۆرە گيان دىتت ئاخىرى چى لى ھات؟ بە دوو قۆلى رۆيشتن.»

چاوم لە وینەكانى نىنا دەكرد.

خاتوون گوتى: «چەندەم پىن خۆش بوو ئەم چىرۆكە، چىرۆكى نىنا، بگىرمەو. ھەر تۆ سەرنجى گۆلدۆزى پوومىزىيەكەت دا. شەوانە كاتى جگەرە دەكىشم و بىر لە نىنا دەكەمەو، چاوم دەقوچىنم و خۆلەمىشى گەرمى جگەرەكەم دەكەوئىتە سەر پوومىزىيەكە و كونى دەكا. واز بىنن. لاوہگيان، چايى و نوقلەماسىيەكى بەتام دەخۆي؟»

گوتم: «بەلى، خاتونى.»

خاتوون چايى ھىنا. چەند نوقلەماسىيش كە لە نىنو نايلىونى بىرقەدارى رەنگىدا پىچرابوونەو.

گوتم: «چ سەيرە، خاتوون! راست ۋەك ئەو بەسەرھاتەي گىراتەو.»

خاتوون گوتى: «بەلام لاوہگيان ئەم بەسەرھاتە ھىشتا تەواو نەبوو.»

گوتم: «بوچى خاتوون؟» دوايە چاييەكەم خواردەو.

خاتوون شالەكەى له سەر شان وپىلى رېك كرد و گوتى: «نا كورم، كاتى له گەل لوكا رۆيشتم تيگەيشتم هيچ شوينى له و شوينهى بۆ يەكەم جار ئەوين هاتۆتە ئاميزم، خوشتەر نييه. خو كەس نەيدەناسيم. لوكاش قەرەجىك بوو. فيولينەكەى هەلدەگرت و دەگەر، له رۆخى قۇلگا يان دانووب. بەلام من هەر له نيوهى رى گەرەمەوه. فەرشه ديوارىيەكانم له چەمەدان نا و ون بووم. هەتا بوومە خاتوو ئانا. كەس نيناي نەدەناسى. بيچگە له تۆش كەس نازانى خاتوو ئانا كينيه. من ئەو بەسەرەهاتەم بۆ كەس نەگيرايەتەوه، كورى باش. پيمخۆشه بەر له وهى برۆى...»

هەستا. گرامافونەكەى قورميش كرد. گرامىكى هەلگرت. له سەر گرامافونى دانا.

- هەستە سەما بكەين.

چراى كوژاندهوه. له دەرى بەفر دەبارى.

- لوكا هەتا كوى دەرۆين؟

- تا ئەو شوينهى تۆ پييتخۆشه نينا.

- ميلا هەتا كوى دەرۆين؟

- تا ئەو شوينهى تۆ پييتخۆشه نينا.

دەنگى گرامافون ولاتى داگرتبوو.

پاييزى ۷۰

توفیق یوسف عه‌وواد

سالی ۱۹۱۱ له گوندیکی باکووری لوبنان له‌دایک بوو. هه‌ر له سه‌رده‌می قوتابخانه‌وه به‌ره‌و لای ئه‌ده‌بیات هات و به‌رده‌وام کتیبی عه‌ره‌بی و فه‌رانه‌س‌ه‌وی ده‌خوینده‌وه.

سالی ۱۹۲۳ چاپخانه‌ی «کاتولیک» دوو کتیبی پیندا که له فه‌رانه‌س‌ه‌وییه‌وه بیکا به‌ عه‌ره‌بی، به‌و مه‌رجه‌ی هه‌ر پیتی یه‌که‌می ناوه‌که‌ی «ت.ع» له سه‌ر بنووسی.

له‌گه‌ل کۆڤاره ناو‌داره‌کانی سه‌رده‌می خو‌ی هاوکاری کردوو. وه‌ک «العرائس، المشرق، البرق، النداء، البیرق».

پاش مردنی وه‌دیع عه‌قل، به‌رپرسی نووسینی کۆڤاری «الراصد» کاره‌که‌ی ئه‌و که‌وته ئه‌ستوی عه‌وواد و پاشان بوو به‌ به‌رپرسی نووسینی کۆڤاری «النه‌ار». سالی ۱۹۴۶ بانگ کرایه نیو کاری پامیاری و بوو به‌ بالو‌یزی لوبنان له ئارژانتیندا. هه‌روه‌ها له ولاتانی ئیران، ئیسپانیا، ژاپون و ئیتالیا‌دا وه‌ک بالو‌یزی لوبنان کاری پامیاری کردوو.

سالی ۱۹۷۵ خانه‌نشین کراوه.

سالی ۱۹۸۸ له جه‌نگه‌ی شه‌ری ناوخو‌ی لوبنان، ماله‌که‌ی که‌وته به‌ر خومپاره‌یه‌ک و وێپرای کچه‌که‌ی کۆژران.

هیندی له کتیبه‌کانی ئه‌مانه‌ن: کوره‌شه‌له، گه‌رۆک و وه‌رگیپ، کاروانه‌کانی زه‌مان، تو‌زی رۆژگار، نان، خه‌رمانی ته‌مه‌ن، کیژۆله‌کان، ئاشه‌کانی به‌یرووت که یه‌کی له سه‌د رۆمانه‌ عه‌ره‌بییه‌ مه‌زنه‌کانه.

چله

دویشه و سه‌عات دوازدهی نیوه‌شه و له دهرکه‌ی وه‌تاغه‌که‌م درا. هه‌ستام و کردم‌ه‌وه. له‌پر چاوم به‌ تاپۆیه‌ک که‌وت. تاپۆکه‌ که‌شه‌فیک‌ی پر له‌ که‌یک و شه‌می هه‌لک‌راوی پی‌بوو.

وتم: تو ک‌یی؟ ئه‌مه‌ چیه‌ پیته‌؟

شانیک‌ی تیک‌وتام و ریگ‌ای خوی کرده‌وه و به‌ که‌شه‌فه‌وه‌هاته‌ ژووری. تیشکی شه‌مه‌کان روومه‌تی ک‌زی ئه‌ویان رووناک کردبوو.

وتی: - نامناسی؟ زورم پی‌سه‌یره؟ وه‌ره‌ دانیشین... بو تو هه‌ر ئه‌وه‌نده به‌سه‌ که‌ بزانی من وه‌بیرم هاته‌وه‌ ئه‌مرۆ جه‌ژنی له‌ دایک‌بووتته‌ و ئه‌م دیارییه‌م بو هیناوی...

هیندی شه‌رم دایگ‌رم و گوتم:

- ئه‌ها... ئاوا... ئه‌م شه‌مانه‌ش

- چل دانه‌یه

وه‌ک که‌سی ناقووسی لیدا، ئه‌مه‌ی گوت و که‌شه‌فه‌که‌ی له‌ سه‌ر سه‌فره‌ دانا. هه‌روا که‌ ته‌ماشام ده‌کرد لیک‌م به‌رببووه‌. ویستم وه‌ک داب‌ونه‌ریتی جه‌ژن شه‌مه‌کان بکوژینمه‌وه‌.. به‌لام ئه‌و به‌ قوڵی، به‌رده‌می گ‌رم و روخساری له‌ هینمی میوانی گۆرا به‌ دل‌ره‌قی فه‌رمانده‌ری.

- به‌ر له‌وه‌ی فووی لی‌که‌ی، ده‌بی له‌ شتی د‌نیا بم...

- له‌چی؟

- ده‌توانی به‌یه‌ک که‌ره‌ت بیانکوژینیه‌وه‌؟

- ئه‌گه‌ر نه‌متوانی چی‌ده‌بی؟

- خیرا ده‌مری!

زور ترسام. گوتی:

- دهیجا سنووری خۆت بزانه و دانه دانه فوویمان لی که.

ئۆخژنم هات، به لām ورده ورده له م قسانه که شیایوی میوانی نه بوو و له خاوهن مالیکیش نه ده کالāوه، نارحهت بووم. فووم له یه کهم شه م کرد. دووکه لیکی باریکی لی ههستا و ورده ورده مهیی و بوو به زارۆیهکی ره زاسووک. قسه کانی شاگه شکهی کردبووم. کاتی ئه مانه م دی، ترسه که م زۆرتر بوو.

- دهیناسی؟

- نا!!

- هه ر کاتیک خۆت ناسی، ئه ویش ده ناسی.

به دهست ئاماژهی به مناله که کرد. ئه ویش به گاگۆلکی به سه ر سفره که دا رۆیی و له سه ر سه نده لیبیه ک له ئاخره وه دانیشت.
- فووی لی که!

داچله کیم و فووم له دووه م شه م کرد. وه ک دوایی دووکه لیکی لی ههستا و بوو به منالیکي دوو ساله. میوانی جادووباز بی ئه وهی شتیکم لی بپرسی ئاماژهی به منداله که کرد. ئه ویش ههستایه سه ر لاقه له رزۆکه کانی و خیرا چووه لای هاواله کهی دانیشت. فووم له شه می سینیهم کرد... له چواره م... هه تا ده شه م. هه ر جاره ی منالیکي لی ده رده هات له وی دیکه گه وره تر. به دله خورپه وه قیژاندم:

- ناسیمه وه... هه موویانم ناسییه وه...!

- فووی لی که!

دهستم پی کرده وه. زنجیره که بوو به منال و میرمنال و جه حیل، هه تا ئه وهی دیوه که پر بوو. ته نیا شه می ما بوو. سه رم هه لینا، سی و نو دانه «من» چاویان تی بپریبووم. هه موو کر و کپ. ته زوویه کی سارد به له شمدا هات. پشووم سوار ببوو. له پر دهنگیکي زه لام بیدهنگی شکاند:

- بیکوژینه وه!

هه موو هیزی خۆم کۆ کردوه و فووم لێ کرد. شه مه که کوژاوه. ئاورم داوه. تاپۆکه خۆی بریک له بهرامبهردا راوهستا. دوايه له دوو که له کهدا ون بوو. هه موو يه کجی له سه ر سفره که هه ستانه سه ر پى و ريزيان گرت و ده ستيان کرد به گوراني گوتن و هه لپه رکى به ده ورمدا. پاش سى ده ور به کوړ له که شه فه که نزیک بوونه وه به چه شنى که سه ريان لیک ده که وت. ده ستيان کرد به بۆن کردن و سرته و چپه. به شى يه که م به ريز هاتنه پيش. سه ر ده سه ته که يان کوړى يه که سه له بوو. دوو سه له هه تا ده سه له ش له دوايه يه که ريز بيوون. ده ده س بۆ لای ده له ت له که يکه که هات و ر فاندیان. دوايه پيم پیکه نين. دهنگى پیکه نينه که يان وه که شریخه ی زیو له دیوه که دا دهنگى داوه.

وتیان: ئيمه کايه و پاک و خاوينين... ئيمه ت له بيره؟!

هه لپه رينه وه. ويستم گونا سووره که يان ماچ که م و بۆن به قژه ئالۆزکاوه که يانه وه بکه م، به لام له ناو دوو که لیکى باریکدا له به ر چاوان ون بوون. دوايه ئه وان ده سه ته ی دوو هه م هاتن. له کوړى يازده سه له وه هه تا بيست سه له. ئه وانيش به شى خۆيان خوارد و گوتیان:

- ئيمه ئاوات و ده رسين... ئيمه ت وه بير ديته وه؟

ده ستيان کرد به هه لپه رکى. هه رام له دانه يه کيان کرد که له شتى نوئ ته نيا کتیبیکى له ژير بال نابوو. يان لاوازيکیان که دوو چاوه کاله که ی شیتی کردبووم. يان گوشه گیرى که ويستم هۆى کاره که ی بيرسم و ده س به سه ر زامى مه زنايه تيبه که يدا بينم. يان شاعيرى که به زه ييم پيندا هات... به لام ئه وانيش مالاوايبان کرد و رۆيشتن...

دوايه ئه وان کوړى بيست و يه که سه له هه تا سى سه له هاتن. ئه وانيش به شى خۆيان خوارد. دوايه ده ستيان کرد به هه لپه رکى و گورانى:

- ئيمه جه حيلى و ئه وينين... ئيمه ت له بيره؟

له پر دیوه که بوو به ميرگى که سه سه وه... مانگى سه ر که ل به تيشکه هيمنه که يه وه... خشه ی جلیکی هاوریشمى... پى دانان له سه ر زه مه ق...

خه یالی قامکه کان که به رهو دار دريژ دهبوون... بلاوبوونه وهی سیوه کان، ده لئی له سهر ئه و لقانه ئوقره یان لی هه لگيراوه... موسیقای ماچ له نیو ئاوی گولدا...

ویستم بۆ لایان بفرم و به شداری کۆره که یان بم. به لام نو دانهی دوایی خیرا گرتمیان و یه کدهنگ گوتیان:

- تو هی ئیمه ی... هی ئیمه ی...

دنیا و خاوه نه کانی رویشتن. نو دانهی دوایی به شه که یکی خویان هه لگرت و ده رخوار دیان دام. گوتیان:

- ئیمه مال و کارین... مال و کار...

هه لیانپه راندیم. رهزایه تی له نیوچاویان ده باری. عاره ق و خوینیشیان پیوه دیار بوو. چاویان پر بوو له شه که تی و ده میان له بهر هاته ران پاته ران هیلاک ببوو. ئه وانیش به حییان هیشتم و رویشتن. له پر تا پوک شه ق درگای پیوه دا و گه راوه و رووبه رووم دانیشتن. هه ر دوو دهستی کرده سهرینی چه ناگه ی. وه ک بت کړوکپ بوو. گوتم:

- پینان بللی بینه وه... هه موویان... له سهره تاوه تا دوایی...

دای له قاقای پیکه نین، به چه شنی هه ستم کرد زهوی ژیر پیم ده له ریته وه. دهسته لاوازه کانی بۆ لای سفره که دريژ کرد و شه مه کوزاوه کانی خر کرده وه و ویستی برّوا. خۆم خسته بهر پیی:

- وه ره با سهر له نوئی هه لیانکه ینه وه و بیانکوژ ئینینه وه...

راوه ستا و ئاوری داوه:

- به راستی پیته خو شه؟

وتم: تکات لیده که م!!

هات دانیشته وه. هه موو شه مه کانی به دهسته وه گرت و تیکه لی کردن. بوو به شه میکی زۆر گه وره. به ده می گریکی له نووکی شه مه که دا و هه لیکرد. به سه رسوورمانه وه چارم لی کرد. به لام ئه و به هیندی نه زانیم و شه مه که ی له به رامبه رمدا چه قاند. له خۆم زه لامتر بوو. هه ستامه سهر پی و فووم لی کرد.

دهنگوت دیرۆکی جندۆكانه. به تهواوی هیزمهوه فووم لی کرد. له پر له پشت شهمهکهوه تارماییه که هاته دهری. چارۆکیکی سپی به شانیهوه بوو. قیزاندم:

- دهلیی ئەم ژنه دهناسم... بهلام ئەی بۆ جلهکهی له هاوریشم نییه؟... ئەی بۆ لاقهکانی قهلهشیوه؟ سیوهکانی دهستی چۆن رزیون؟
- فووی لیکه... لی...

فووم لی کرد. له نیو دووکه له کهدا چوار تارمایی به رهنگی گوله باغ پهیدا بوون.

- دهلیی ئەم منالانهش دهناسم. ئەی ئەمانه هەر خۆم له شهمهکانی یه کهمدا نیم؟

له پر مناله کان خویان به ژنه کهوه ههلواسی: یهک چوووه باوهشی، یهک چوووه قه لاندۆشی، یهک خۆی به بهرۆکیدا ههلواسی. یهک په رپییه کۆلی. ژنه که به سه رپرک و دال و خیزدا ده رۆیشت و له سیوهکان ههنگوین و شیریی دهگرت و هه ر که تهواو ده بوون فرمیسه کهکانی بهر ده بوونهوه. فرمیسه کهکانی زۆر سهیر بوون... له نیو ئەو سیوانه ی خه ریکی ئاودانیان بوو، پیکه نین ده رهوشایه وه. چاوم له تاپۆکه کرد و گوتم:
- ئەی من؟ من کوانیم؟

ئاماژهی کرد که فووی لی کهم. دهستم پی کردهوه. بووه چره چهمانی خه ریک بوو کویرم کا. له پر رۆخساره تیکه لاوه کان هاتنه وه. هه موویان بی پسانه وه زاریان ده کردهوه و له په ستا کتیبیان لی ده هاته ده ری.
- من؟ من کوانیم؟

هاواره کهم له ناخی دل مه وه بوو. له په ستا وهک شیت فووم له شه مه که ده کرد. کتیبه کان به خشه یه کی پر له ژان ده دران. دهنگوت ژانی رۆح کیشانه. په ره کان له حه وادا ده شه کانه وه. په ره یه کی رهش پاش سه مایه ک که وته سه ر رومه تم. دیسان قیزاندم:

- ئەی من؟ من؟ من؟

پرڀم دايه پوره كه. پټه كاني له بهيني قامكه كانمه وه به گالته زمانيان
دوره هينا. به توورهي يه وه گرموله م كړد. خوننيك پړايه سهر عه رز...
- دمه ويئ ئه م شه مه شوومه بكوژينمه وه...

گه پامه وه و سنگم پر كړد له توفاني رق و توورهي و ناهوميدي. به لام
وهك هاواري گيانه لالا كاريكي له شه مه كه نه كړد. بريارم دا فريي دمه نيو
تاريكيه كي ئه نگوسته چاوه وه. هه ر كه دهستم بو برد چزه له قامكه كانم
ههستا. قيژاندم به سهر تاپوكه دا:

- لاييه ليړه... لاييه....

به هيمني ههستا سهر پي و گوتي:

- نا، به جيئ ديلم بو تو... دهنه....

- دهنه چي؟

- خيرا دهمري!

قيژاندم: تو كيي؟

- ژيان

ئيتر له دهر كه وه ئاوا بوو.

مارا و پادشا

له سەردەمايەكدا پادشايەك بە ناوی یارووت دەژیا. یارووت پادشايەکی گەورە و بەهیز بوو. بەلام ئەویش تووشی نەخۆشی پادشاكان ببوو و لەبەر بیئۆقرەیی دەینالاند. کۆشکەکی له رۆخی چۆمیک بوو که ولاتی دەکرده دوو بەش: شاری سەرورەکان که بۆخۆی سەرۆکیان بوو، شاری کۆیلەکان. یارووتیش وەک باب و باپیرانی که هیچکات نەچووبوونە ئەوبەری چۆم و چاوی هیچیان بە کۆیلەیهک نەکهوتبوو، هەموو کات له کۆشکدا دەژیا و هەر سەرورەکانی وەبەر چاودەهات.

رۆژی کاربەدەستەکانی بانگ کرد و گوتی: گەمییهکم بۆ ساز بکەن دەمەوی بچمە ئەوبەری چۆم!

هەوالەکه بلأو بۆوه. سەرۆکی کاهینەکان هات و گوتی: گەورەم! مەلەبەندی کۆیلەکان شیاوی پینی پیروزی پادشاكان نییه. سەرۆک وەزیر هات و گوتی: دیمەن و قەلافەتی کۆیلەکان چاوی پادشاكان دیشینی و شەرەفیان بریندار دەکا.

سەرۆکی خواجهکان گوتی: بە برۆای سەرۆکی گەورەم، چما کۆشک هەر پەنجەرەیهک و هەر چاویکی نییه بەرەو شاری سەرورەکان؟! لەو بەینەدا هەر شاعیری پادشا بیدەنگ مابوو. له کاتی دیاری کراودا گەمییهک پازاوه و تەیار و ساز کرا: فەرشی هاوریشمی لی راخرا، بادەوهی لیوار زیڕینی لی هەلواسرا و کاربەدەستەکان چاوهڕێ مان و لە یەکتریان دەپرسی: بلی پادشا کی بۆ هاوسەفەری خۆی هەلبژیرێ؟! بەلام پادشا ئاوری نەداوه. سواری گەمییهکه بوو، بە سەرۆکمەلەوانی گوت: خیرا برۆ بەرەو لیواری دیکە ی چۆم!

کاتی شارى كۆيله كان وەدەر كەوت خۆر لە ئاوا بووندا بوو. دارە خورماكان سەريان لە ئاسمان دەسوو. لە پشت دارستانە كەو هیندی كۆخ دەبیندرا كە لە بری شویندا لە نزیك یەك و لە هیندی جیگەدا لیک بلاو بوون. رەنگی كۆخە كان وەك رەنگی ئاسۆیەكى خەمین و وەك بیدەنگی خەمباریک، كروكپ بوون. بلی كۆيله كان بت بن؟! بلی كۆيله كان مردوو بن!؟

گەمی بە فەرمانی پادشا ئاوی دەبری هەتا لیوارەكەى دیکە وەدەر كەوت. لە پشت كۆمەلای دار، تەپۆلكی سەری دەرھینا. لە وێو دەنگی قریو و قاقا و گۆرانییەك دەهات كە پادشای زەمان بە عومری شتی وای نەببستبوو.

ئاماژەى بە سەرۆك مەلەوان كرد: زوو بە، بەرەو دارەكانى لای پىچى چۆمەكە برۆ!

***

كوپ و كچىكى رووت و قووت مەلەیان دەكرد. كایەیان دەكرد. قورپان هەلدەگرت و بۆ یەكتریان دەخست. لە نیوان ئاو و بەژدا هەلاتە لاتیان بوو. شەریان دەكرد و دەیانگوراندا. كچە دەگريا و كورە پیدەكەنى. كورە خۆى لە ئاوەكەدا نوقم دەكرد و كچەش خۆى دەخستە نیو ئاوەكە، هەلدەستاو و بە راست و چەپدا بۆ كورەكە دەگەرا، كچەكە بۆ هەركوئى بچووبایە، گەمییەكەش رووى لەوئى دەكرد؛ هەتا روخسارە قورپاوییهكەى كچە لە روخسارى پادشا گری درا.

چاوەكانى دوو چرای پرتیشك بوون كە لە تارىكى شەودا دەدرەوشانەو؛ دوو سكل بوون كە لە دلای پادشادا هەلگران، بۆیە گوراندى بە سەرھاوړیكانیدا؛ ئەو كچەم بۆ بینن!

گەمی كچەكەى هەلگرت و رووى كردهو و ئەو شوینەى لیوہى هاتبوو. كورەكە كەوتە دواى گەمییەكە، هاواری دەكرد و دەستی رادەوہشاندا هەتا گەمییەكەى گرتەو و دەستی پێوہ گرت، وىستی سەرکەوئى بەلام شىلاقى

سەر و چاوی ماچ کرد. که و ته وه نیو ئاو و پوخساری به خوین سوور هه لگه پرا، دوايه وهک شیت به رهو لیواری چۆم هه لات، پادشا کچه که ی لای خۆی راکشانند و به عه باکه ی نیوه ی گیانه رووته که ی داپۆشی و نووشتاوه هه تا چاو له نیوه که ی دیکه بکا. به نۆره عه باکه ی به نیوه رووته که ی دیکه دا هدا و ئهوی دیکه ی وه در ده خست. دوايه له دلیدا پیده که نی و دلنیا یی به خۆی هدا که ئاخری قاتلی بی ئوقره ییبه که ی دیته وه.

لیی پرسى: "ناوت چیه؟" چاوه کانی هه روا له پادشا بریبوو. وه لامی نه داوه. دیسان پرسى: "کچه تیو! ناوت چیه؟" چاوه کانی قووچاند. پادشا پر به مشتی په لکه کانی گرت و دیسان پرسى: "ناوت چیه؟ ئه وه پادشای زه مانه پرسیار ده کا". کچ به هه ردوو ده ست سهر و چاوی خۆی داپۆشی. با له لیواره که ی دیکه وه هاواریکی هینا. هاواره که سنگی شهوی در ی و ته خته کانی گه مییه که ی بر ی: "مارا! مارا! مارا!"

هه رکه مارا گه یشته کۆشک درایه ده ستی رازینه ره کان هه تا بو پادشای برازینه وه. مارا به سه ری شوپ و لییاسی قوراوییه وه به رهو هه مام وه دوویان که وت. شاژن و گراوه کانی کۆشک به دزییه وه چاویان له نیو هه مام ده کرد و ئه م ئابروو چوونه ی پادشایان ده چرپانده گوئی یه کتری.

"یارووت شا شیت بووه." ئه مه قسه ی ژنه کان بوو. سویندیشیان خوارد قهت پی نه نینه هه مامیک که کچه کۆیله یه ک به قور ی له شی پیسی کردوه. مارا زور زوو به سه ری به رزه وه له هه مام ها ته ده ری، به چه شنی که قهت شاژنیک به م شکۆیه وه سه ری به رز نه کردبوو. په لکه کانی سه ر شانی وهک ئابنوس له سه ر عاج بوون. دیمه نی دلرفینی بن ژیرکراسی هاو ریشم که پادشا بو شهوانی زه ماوه ند ده ستووری ئه م کراسه ی هدا، وهک دیمه نی هه ست بزوینی مانگ له ژیر هه وردا بوو.

ئه مانه دوو مه مک بوون یان دوو کۆتری سلۆک؛ چونکه ده یانویست کراسه که بدپن، هی دانه یه کیشیان له بهر سه ربزیوی درزی بردبوو. ژنانی کۆشک به سه رسوو پرمانه وه گه رانه وه. لوی لیباسه کانیان کۆ ده کرده وه و

قامكى خۇيان دەگەست. بە دريژى شەۋىش ئەم شان و ئەو شانيان دەکرد و خەويان بەو جيخەۋەۋە دەدى كە ئەۋىنەكەيانى لى زەوت كر دوۋە.

ئاخرى بەيان ئەنگوت، بەلام نەك بەو چەشنەى ھەموو چاۋەرۋانى بوون. ئەۋە بۆچى يارووت لە سەر تەختەكەى دانەنىشت؟ بۆ كار بەدەستىكى ۋەرنەگرت؟ بىدەنگ، پوۋگرژ و مۆن، چىشتەكەى فرى دەدا، پەرداخەكە دەخا بۆ ئەو كەسەى شەرابى بۆ ھىناۋە، ۋەك بەۋرى نىو قەفەس ھەر دىت و دەچى. تەۋاۋى دانىشتۋانى كۆشك سەريان سوۋر مابوو. كە ئىۋارە داھات گوتيان: رەنگە ئەمشەۋ ئەم گرتە لاچى. بەلام بۆ بەيانى چاويان بە كارى چاۋەرۋان نەكراۋ لە پادشا كەوت: كاتى سەرۋك ۋەزىر بەلگەنامەكانى حكومەتى بۆ برد ھەموۋى لە پەنجەرەۋە ھەۋا دا. پۆژى سىنەم سەرۋك ۋەزىرى دەركرده دەرئ! پۆژى چۋارەم ويستى خۇى ھەۋا دا بەلام سەرۋكى خواجهكان ھات و بەرى گرت. پۆژى پىنجەم سەرۋكى رازىنەرەكان پرسى بە ھەنەكچى پادشا كرد. پىكەۋە شەۋىكى خۆش و شىرىنيان ساز دا ھەتا پادشا ئۆقرە بگرى. ھەنەكچى جوانترين يارىيەكانى پىشكەش كرد. دۋاى ئەو ژنانى كۆشك دەستيان كرد بە سەما و ھەلپەركى. جوانىيەكانيان ۋەدەر دەخست. خۇيان دەدا بە سەر شانى پادشادا، خۇيان دەخستە باۋەش و بەرپىيى. بەلام پادشا ھەر ۋەنەۋزى دەدا. كاتى ۋەخۇ ھاتەۋە دەستۋورى دا ژنەكان بە قژەۋە لە زىندانى كۆشكدا ھەلۋاسن و ھەنەكچىش لە سەر درگاي كۆشك لە خاچ بدەن. پوۋداۋەكانى پۆژانى دۋايى لە چۋار قورنەى ولاتدا بلاۋ بوۋە و دەنگۋ پەيدا بوو كە يارووتشا نەخۆشى ئەۋىنە و دەرمانەكەى لاي ماراى قورۋايىيە بەلام ئەو رى داناگرى، پادشا ھەموو پۆژى لە بەردەم مارادا چۆكى دادەدا و لىي دەپرسى:

- چىت دەۋى؟ مالى دنيا؟ گەنجى ولات؟ تەخت و تاج؟

مارا ۋەلامى دەداۋە: "نە مالى دنيا دەۋى، نە گەنجى ولات، نە تەخت و تاج." سەد شەۋ و پۆژ مارا ويستەكەى نەدركاند ھەتا پادشا ۋەك شىتتى

لئەھات و ولات شىئا. ژنانى كۆشك كۆبۈنەوۈە و سەرۆكى پازىنەرەكانيان بانگ كرد. ئەھى زىرەكىيەكەت بۆ كەھى داناوە؟ مەگەر نابىنى يارووت شا خەرىكە دىق بكا؟"

شەو سەرۆكى پازىنەرەكان چوۈە دىوى مارا. پادشاش لەبەر درگا چاوەرپى ما - بە درىژى شەوئىش ھەر نەخەوت و چاوەرپى بوو- بۆ بەيانى سەرۆكى پازىنەرەكان بە نارەھەتتەيەوۈە ھاتە دەرئى و گوتى: با ئەو كچە كۆيلەيە بخرىتە كونەرەش و كۆت و زنجىر بكرئى و ھەموو پۆژئى لەتى نانى بۆ فرپى درئى.

پادشا ئامۆژگارىيەكەھى بەرپۆۈە برد و ماراى خستە زىندانى ژنان لە ژىر كۆشكدا، چالئىكى پر لە ئىسك و پرووسكى خەلك و تاپۆكانيان. ھەموو پۆژئىكىش ۈەك سەگ لەتى نانى بۆ دەرئا. سەد شەو پۆژ بە سەردا ھات. بۆ يەكەم بەيانى پاش سەد پۆژەكە مارا لە نىو زنجىرەكانىدا جوولاوۈە و گوتى: "بمبەن بۆ لاي پادشا." كە چوۈە بەردەمى، گوتى: "تەنبا شتئىكم دەوئى، كە ئەوۈەت پى دام منىش ئەوئىنى خۆمت پى دەدەم."

يارووت پۆحى ۈەبەر ھاتەوۈە و گوتى: "بىلئى؛ ئەگەر نىوۈە ولاتەكەشم بى پىتى دەدەم."

وتى: "ھەمامىكم بۆ دروست دەكەھى ھەتا خۆمى تىدا بشۆم، پرى دەكەھى لە ەتر و ەمەر و گولاۈ و فرمىسكى ھەژارەكانى سەرسنور."

بە دەستوورى پادشا لە سبەئىنۆۈە ھكۆمەت دەس بە كار بوو. سەد شەو و پۆژ خەرىك بوون ھەتا بە پى دەستوورى پادشا و چاكتر لەو، بە مەرپەر و عاج ھەمامىكان بۆ مارا دروست كرد و بە فىرۆزە و ياقووت پازندىانەوۈە و لىوارەكانيان بە زىرپى تىزاب نەخشاند. لە چوارقورنەھى ولاتىشەوۈە بە وشتر شووشەھى ەتر و ەمەر ھات و گولئى ھەموو باخەكان كرا بە گولاۈ. ھەموو شتى ساز بوو، ھەر فرمىسك نەبى. پادشا پرسى: "ئەمە لە كوئى بىئىن؟!"

مارا گوتی: "کۆیلەکانی شارەکەم فرمیسکەکانیان بە فیرو دەپێژن، بە سەربازەکانت بلی لەوئێ جەرەکانیان پەر بکەن."

سەربازەکان بە پاپۆرەکانی پادشا بەرەو لیواری دیکە رۆیشتن. سەریان سوور مابوو، نەیان دەزانی بۆ کوئی بچن، لەبەر هەر درگیەک و لەبن هەر میچیکدا دەنگی گریان دەهات؛ بەلام ئاواش نەیان توانی جەرەکانیان پەر بکەن. کە گەرانه وە، مارا بە پادشای گوت: "دەمەوئێ لە حەمامە کەمدا فرمیسک شەپۆل بەدا." گوتیان: "پژاینە سەر هەتیو و کوپمردوو، برسێ و هەژار و ریبواریشمان نەبوارد."

وتی: "گە لەکەم خەنیمی فرمیسکن، زۆرتر لەوەی ئیوێ گومان بکەن. هەر من دەزانم ئەو خەلکە چەندە دەگرین، بپۆن و جەرەکانتانم بۆ پەر بکەن." ئیواری سەربازەکان گەرانه وە و گوتیان: "کیژۆلە کانمان ترساند. لە منالەکان توورە بووین، زەوی و زارمان لە نیو برد، تەنانەت فرمیسکی ژیر لێفە پیاوێ کانیشمان گرت."

مارا گوتی: "شیلای هەلگرن و دلۆپ دلۆپ جەرەکانتان پەر بکەن." گوتیان: "ئەم کارەشمان کرد. تەنانەت چاوەکان بە جیبی فرمیسک خۆینیان لێ دەپێژا. دەتەوئێ جەرەکان لە خۆین پەر بکەین؟"

مارا پووی لە پادشا کرد و بە پیکەنینه وە گوتی: وەک خۆری دەمی پۆژاوا حەمامە کەم بە خۆین سوور دەکەم و وەک خۆریش لە وێوێ هەلدیم."

بە دانیشتوانی کۆشکی گوت: "هەتا ئیواری کەس لە درگای دیوێ کەم نەدا. ئیواریش دەبێ حەمام پەر بێ لە عەتر و عەمەر و گولاو. فرمیسکی هەژارەکانیش شەپۆلی تیدا بەدا."

***

پادشا چووێ سەر کۆنگرەیی کۆشک و تەواوی پۆژ چاوی لە لیواری دیکەیی چۆم بپری و چاوەرپی بوو سەربازەکانی لە شارێ کۆیلەکان

بگه رینه وه. به خۆی دهگوت: " ئەمشه و مارا له هه مامه که یدا خۆی دهشوا و دیته لام، له حالیکدا هه ر کراسی سۆز و بۆنی خۆشی له بهردایه."

ئێوارێ هات و بهرپرسیانی فرمیسک نه هاتنه وه. یارووت له بهرزایی کۆشکه وه چاوی له چۆم دهکرد، نه که سیکی دهدی، نه چپه یه کی ده بیست. له ناکاو سه روکی کاهینه کان وه در کهوت، نار هه تی له ئازای ئەندامه دهباری و کهف به ریشیدا ده هاته خوارێ. گورانیدی: "بروانه پادشای مهزن! بروانه!"

پادشا چاوی لی کرد.

سه روکی کاهینه کان به هه ناسه برکی درێژه ی به قسه که ی دا: "سه ربازیکی هه لاتوو ئەمه ی هیناوه. ده لی کۆیله کان جه ره کان به سه ر سه ربازه کاندای ده شکینن و ده یانکوژن. ئیستاش خه ریکن خۆیان ته یار ده کن هه تا به پاپۆره کانی پادشا هیرش بۆ سه ر کۆشک بینن. به قسه ی سه ربازه که ریبه ره که یان لایکه پیی ده لین پادشای دوو لیوار. شاعری پادشاش له گه ل ئەو لاره یه و شیعیری خه باتیان بۆ ده لی و داوای هه مامی خوین ده کا... ئەوه تانین... جه نابی پادشا ئەوه نزیک ده بنه وه! دیوته مه شخه له کانیان چۆن ئاسمانی روون کردۆته وه؟ ده بی خۆمان پرزگار بکه ین."

سه روکی کاهینه کان گه راره و له جه ره که هه لکه وت. پادشا چوو له لای دیوی پال دیوه که ی خۆی و چه ند جار درگا که ی ژه ند: "مارا... مارا... مارا..."

پادشا شمشیره که ی هه لکیشا و وه ک هه وره تریشقه گورانیدی و سه روکی خواجه کانی بانگ کرد. ئەویش خیرا به سه ری شوپروه هات و که وته به ر پیی پادشا: "سه رم بیره قوربان! شه و مارا چوو بۆ باغی کۆشک هه تا له ژیر تیشکی مانگدا شه ویکی خوش له گه ل جه نابتان به ریته سه ری... خۆی وای پی گوتم. منیش له رۆشنایی مانگه شه ودا تا پۆیه کم دیت که لای دیوه که تانه وه به ره و پیری چوو، عه باکه ی جه نابیشتی له به ردا بوو..."

- ئەھھا... ئەو عەبایەى دام بەم شاعیرە مەلەعوونە لە خەلاتى ئەو چامەییەى بە سەر من و مارايدا ھەلگوتبوو. سەرۆكى خواجه كان ویستی قسە بکاتەو بەلام پادشا ئیزنى پى ئەدا. شمشیرەكەى بۆ داهیناوە و سەرى لى کردەوہ.

***

خەلکى لیواری دیکە بە ژن و پیاو و گەورە و چکۆلەوہ لە سەر گەمییەکان بوون و وردە وردە لە کۆخە بچووک و کۆلانە تەنگەبەرەکان دوور دەکەوتنەوہ. گۆچانەکانیان کردبووہ رەمب و قورگیان کردبووہ بالابان. ئالاکەشیان جەلە دراوہکانیان بوو، لە چاوەکانیشیاندا گرپکانى پى ترووسکە جیگەى فرمیسكى گرتبووہ.

کاتى ئاخىرین گەمى، بۆ ژیرۆژوور کردنى تەختى پادشا بریاری دا خۆى بگەيەنیتە لەشکرى گەورە، لە قەرەاغ لیوار تەنیا کیژیک مابوو کە خەریک بوو رۆخسارى خۆى بە پارچەيەكى رەش دادەپۆشى. گوتى: "ئەمن لیڕە دەمىنمەوہ."

کە ئاخىرین گەمى لە ئاوەكەى دا، کچەكە لۆى پارچەكەى لە سەر رۆخسارى لابرد و راوەستا و چاوەرپى پووداویكى گەورە ما. مەشخەلەکان ھەوالى گەيشتنى لەشكریان بۆ لیواری دیکە دەدا: وەك ئەستیرە كە لە كۆرەكەى جیا دەبیتەوہ، لیك جوئ دەبنەوہ، لە یەكتر نزیک دەبنەوہ و دیسان دوور دەكەونەوہ. كۆ دەبنەوہ و لەناكاو دەچنە نیو كۆشك و بە دیوارەكاندا ھەلدەگەپین و دەچنە سەر كۆنگرەكان.

ئاورى مەشخەلەكان خوار و ژوورى كۆشكیان پوون کردبووہ. ئەمە ئەو مەشخەلە گەورەيە كە زەوى و ئاسمانى پوون کردۆتەوہ. مارا ھەستى بە تىنى ئاورەكە کرد؛ لە گۆنايدا، لە گەروويدا، لە لاقيدا، بلێى ئەمە لە بەر ئاوری كۆشك بى يان لەبەر ئاوری دەروونى خۆى؟! تەنیا شتیكى دەزانى؛ ئەمە گەرمایەكى شیرینە و داواى لى دەكا خۆى بشوا، مەگەر ئیستا ھەر شەوہ دیارى كراوەكەى حەمام نییە؟

له قه راغ چۆمه که ده هات و ده چوو. جاریک چاوی له کۆشک ده کرد و جاریک له شوینی پنی خاوسی که له به یانییه وه پروت کرابوون، ههروهک ئه و سهردهمه ی نه چوو بووه شاری سهروههکان؛ وهک ئه و کاته ی هه موو به یانی و ئیواران کچ و کوریک ده هاتن و له چۆمه که دا مه له یان ده کرد و قوریان له یهک هه لده سوو.

گه یشته جیگا که ی جارانیان. قه ده ریکی باش راوه ستا، قه ده ریکی به قه ده ته مه نیک دریت، دوایه به هه ردوو ده ست پارچه که ی گرت و له ملیه وه دراندی و خوی به عه رزدا دا، مه مکه کانی له قور ده سوو، روخساری له قور وه رده دا، قوری ده جوو. کاتی له م کاره پیویسته رزگار بوو سه ر له نۆی رووبه پرووی کۆشک راوه ستا، تیشکی ئاوره که له سه ر چۆمه که، چۆمیکی دیکه ی دروست کرد بوو که ببوو پر دیک له نیوان هه ردوو لیواره که و هه ردوو شاره که دا، و داوای له مارا ده کرد به سه ریدا تیپه ری. به ر له وه ی به ره و پرده که هه نگاو بنی جاریکی دیکه نووشتاوه و پر به مستی قوری هه لگرت. توند توند مستی قووچاند و قوره که ی گوشی، دوایه چاوه کانی قووچاند و وه ری که وت.

قیت و سه ربه رز به سه ر پرده که دا ده رۆیشت. لاقی له زیخی چۆمه که رۆ ده چوو. به لام چاوه کانی له ئاوری کۆشک بریبوو. ئاور، چاوه کانی گه رم دا هینابوو، زیخه کان له ژیر لاقی هه لده هاتن؛ به لام ئه و هه ر ده رۆیشت و ده رۆیشت و ده رۆیشت هه تا له تیشکه که دا نوقم بوو.

کیزهکان

ئەم بەھارە من و دەستە خوشکیکم چووین بۆ دەشتیکی نزیک. ھەریەکەمان بەیبوونیکمان چنی، دوایە چووین بۆ شوینێی کە بە منالی ھاواییکی نزیک دەسالەمان لەوی ناشتبوو.

پووبەپرووی یەکتەر پاوہستاین و دەنکە دەنکە گولە وردەکانمان بلأو کردوہ. کە ئەم کارەمان تەواو بوو، ھاوالەکەم پرووی تی کردم و گوتی: من دەبمە راھیبە.

منیش گوتم: ئەمن زەماوہند دەکەم.

دوایە چاومان لە قەبرەکە کرد و گوتمان: ئەی ئەوہ؟! ئەو نہ زەماوہندی کرد و نہ بووش بە راھیبە! ئەی چۆن مردوہ؟! مەگەر کەسیک نہ ژیاہی، دەمری؟!

بە پێگای خۆماندا ھاتینەوہ. با، گولە وردەکانی ئیمە ی بە سەر ئاسمانی دەشتدا خستبووہ سەما. بەلام من چۆن زەماوہندم کرد و ھاوالەکەم چۆن بوو بە راھیبە؟! ئەمە دوو شتن کە ئیستا ھیچیان لی نازانم، بەلام چۆنیەتی مردنی ھاوالەکەمانت بۆ دەگیڕمەوہ:

ئەو بەیانیبە بەیبوونەکانی گوندە بەرزەکەم کە بە سەر شانی دەشتدا راکشاوہ، زوو لە خەو ھەستان. کە چاویان کردوہ شەنی پێدەشتەکان ھەلیکرد و خۆر لە پشت کێوہوہ ھاتەدەر. بەیبوونیک تەپلۆس لە ژیر ھەمامی تیشک و بادا ھەللەرزى، دانەیەکی تر ملی ھەلینا و چاوی لە تۆلەمارەکانی پێگا کرد کە فەرشی بەھاریان لەت لەت کردبوو... بە خوشکەکە ی گوت:

شەونىمى شەو لە چاوت بىسپرەوۋە ۋ ھەستە. ئىستى كورانى قژئالۆزكاو ۋ كچانى پىنەرم ۋ ناسك دىن. كور لىت دەپرسى: زەماوئەند دەكەى يان دەبىتە راھىبە؟ تۆ چيان ۋەلام دەدەيتەو؟

خەوتوۋەكە راست بۆۋە ۋ گوتى:

- ئەمە نەينى خۆمە ۋ تەنيا بۆ خاۋەنەكەى دەدركىنم... بۆ من قەت داوام لە تۆ كر دوۋە نەينى خۆتم پى بلى؟ تۆش ۋەك من نەينىت نىيە؟
- چاۋ لىكە! بىجگە لە ئىمە ۋ خوشكە گەۋرەكەمان كەسى تر نەماۋە.
دوئىنى ۋ پىر كچان ۋ كوران لىرەۋە تىپەرىن ۋ دەستيان بۆ لای كچە مام ۋ كچە خالەكانمان راداشت ۋ برديانن. ئەمپۆش نۆرەى ئىمەيە... ۋا نىيە؟
- برىا ۋا بوايە... بەلام خوشكى من دلەخورپەمە... داخوا تۆش دلەخورپەتە؟!

- زۆر... زۆر.

- ئەمن لەزەۋىبەكەم ھەلدەكەنن ۋ گولەكانم لى ورد دەكەن... من دەترسم.
لە چى؟

- لە ھىش ۋ ژان دەترسم. پىم عەببە پروت بمەۋە، من نامەۋى...

- چىت ناۋى؟

- نەينىبەكەم نادركىنم.

- ئەى لە دلدا ئەيشارىتەو؟

...

- بۆ تۆ ھەر ئەۋە باش بوو كە لە ژىر عەرزدا بمابايتەۋە.

- ھەست بە شتىكى نامۆ دەكەم، لە يەك كاتدا ھەم تالە ۋ ھەم شىرىن،

دەلىى ورد دەكرىم ھەتا لە دايك بم.

- كەۋا بى دەيدركىنى؟

- يان دەلىى ئەنجن ئەنجن دەكرىم ھەتا بمرم؟

- ئەمە شتىكى جوانە، ئەمە ھەموو شتىكە.

- تۆ دەيزانى؟

- نا نا، به لّام وای بۆ ده چم. با له خوشکه گه وره که مان بپرسین...
- وهره!

هه رکه روویان کرده ئه و واقیان و پر ما. خوشکه گه وره که یان زهره هه لگه را
و گوله کانی ژاکان، به لّام له شیرینی رۆحه وه پیکه نی و پیی گوتن: وه ک گوتتان
ئه مه شتیکی نامۆیه، شیرینه وه ک ژیان و تاله وه ک مه رگ، ته نانه ت له م
دووانه ش گه وره تره، به لّام من پیتانی نالیم، چونکه ئه مه نهینی منه و پیش
ئه وهی ئه و خاوه نهی چاره نووس بۆی دیاری کردووم بیت هه تا نهینییه که می پی
بلیم، ده رۆم... به لّام ئیوه پیروژتان بی، چونکه دهیدرکینن ئه ویش به دوو وشه ی
به دیمه ن جیاواز و به نیوه رۆک وه ک یه ک. دیسان پیروژتان بی... مال ئاوا!
ئه مه ی گوت و زریکاندی. نیونجییه که هاواری کرد: خوشکی!

چکوله که قیزاندی: به قوربانت بم!

به لّام ئه و که وتبووه سه ر عه رز. به سه ریدا نووشتانه وه و لاواندیانه وه:
- کاری ئه و توفانه ی شه و بوو که هات و پشتی شکاند.
- بریا هه تا هاتنی کچان و کوران زیندوو بوایه...
... هه تا نهینییه که ی بدرکاندایه.

- مرد و نهیزانی ژان چیه؟!

- چه ساوه!

- پیش ئه وهی شه که تی بناسی...

- پیروزی بی!

- خودا عافوی کا!

پاش بیده نگییه کی قورس، چکوله که گوپی بۆ با راگرت و هاواری کرد:

- دهییستی؟

- چی؟

- ئه وه هاتن... هاتن!

سیداره و چۆلهکهکان

حاکم هاته بهر هه‌یوانی کۆشک و وه‌لامی شادی گه‌له‌که‌ی داوه و له‌م سهر تا ئه‌و سهری کۆشک گه‌را هه‌تا خۆشحالی خۆی له‌و بریاره مه‌زنه‌ی ده‌ری کردووه، ده‌ربړی.

وه‌زیری تازه‌ش به‌ شادییه‌وه له‌م جه‌ژنه‌دا به‌شدارى کرد. له‌و کاته‌وه ئه‌م پله‌یه‌ی پى درابوو، ئه‌مه‌ یه‌که‌مین سه‌رکه‌وتنى بوو. ئه‌و له‌ په‌ناى سه‌روه‌ره‌که‌یدا راوه‌ستا و باسى خۆشحالی و هه‌ستى گه‌له‌که‌ی بۆ کرد. ئه‌مه‌ یه‌که‌م جار نه‌بوو که حاکم ئه‌م هه‌موو خۆشه‌ویستیه‌ی له‌ گه‌له مه‌زنه‌که‌ی ده‌دی، به‌لکو هه‌میشه‌ هه‌ستى ده‌کرد که به‌ گه‌وره‌یى و هه‌زه‌وه له‌ نیوان ئاسمان و زه‌ویدا له‌ سهر کورسى خۆشه‌ویستى دانیشتوووه؛ به‌لام بى‌گومان ئه‌و پۆژه له‌ خۆشترين پۆژه‌کانى ژيانى بوو.

«رۆژیکى میژووبى» ئه‌مه‌ قسه‌ی وه‌زیر بوو. وێژه‌ره‌کانى خه‌لكیش له‌ نیو گه‌لدا به‌م ناوه باسى ئه‌و پۆژه‌یان ده‌کرد. بۆ وا نه‌بى؟ ئه‌وه‌تا حاکم داخوازی گه‌له‌که‌ی په‌سند کردووه و ته‌مییانه‌ی ئیعدامى لابر دووه و روخسارى دزیوى ئه‌وى سپیوه‌ته‌وه.... ته‌مییانه‌ییک که میراتى سه‌رده‌مه تاریکه‌کان بوو.

ئه‌وه گه‌له له‌ هه‌وشه‌ی کۆشکدا جه‌ژنى سووتانى سیداره‌ی گرتوووه. سیداره‌که‌یان دروست له‌و جیگایه‌ دانا که له‌ کۆنه‌وه له‌وى هه‌لده‌به‌سترا. گوگرد و نه‌وتیان به‌ سه‌ردا رشت و ئاوریان تیبه‌ردا و ده‌ستیان کرد به‌ هه‌له‌په‌رکى و گۆرانى گوتن به‌ ده‌وریدا. بالۆره‌ی ژنان ده‌گه‌یشته ئاسمان. حاکم ماوه‌یه‌کى باش چاوى له‌م دیمه‌نه دل‌رفینه کرد. له‌ نیو بلیسه‌ی ئاوره‌که‌دا ده‌سته‌ی له‌ سیداره‌ دراوه‌کانى ده‌دی... تاوانبار... خوینرێژ...

ریگر.... دهستهیه کی بی ئه ژمار له وانه ی هه رانه یان کردبوو و یاسا کانیان له ژیر پی نابوو.

روخساره کانی لی تیکه ل ده بوو... روخساری ئه وانه ی به ره و مه رگ ده چوون... مه رگیش تاقه روخساری خو ی پی خه لات ده کردن و ته نیا نیشانه ی خو ی له سه روچاویاندا ده کیشاوه: گه وجی!

مردن ته نانه ت له سه ر سیداره ش بی، ترسینه ر نییه، خراب ئه و نیشانه یه یه. له چاوه کانیاندا ئه م نیشانه یه به دی ده کرا. ئه وان وه ک سه گی ده سته مۆ ملی خو یان ده دا به جه لاد، هه تا له ته نافه که ی بخا... بیجگه له چاوه کانیان... ئه وان نیشانه که ی خو یان له سیداره ده دزیه وه و به سه ر مه رگدا زال ده بوون... دوای مه رگیش له سه ر درکاندی نیشانه که یان سوور بوون، هه تا ئه وه ی جه لاد ده بیه ستن.

حاکم قه ت ئه و روخساره له بی ر نابات ه وه که له و نیوه وه بیته ده ری. جه لاد دوایین داخوازی مه حکومه که ده پرسی. وه لام ده داته وه: پی م خو شه رووه و کۆشک بمرم. ئینجا رووی له هه یوانی کۆشک ده کا و تفیک بو حاکمه که ی ده خا، پاشان جه لاد له قه یه ک له کورسیه که ی ژیر پیی ده دا؛ ده لی له قه له ته ختی حاکم ده دا.

ئه م بی شه رمییه هی ده سته ی نه یاران ی حکومه ت بوو. ئه وانه ی خه ریکی گه لاله دارشتن بوون هه تا حاکم ترور بکه ن و خو یان له جیی ئه و دانیشن. ئه وان ی دیکه دوو داخوازی په سندیان هه بوو: به خشرانی یه کجاری له لایه ن خواکه یانه وه و جگه ره یه ک که هه تا نیوه ی بیکیشتن.

بو تاوانباریکیان سی جار ته نافه که پچرا. له یه که میاندا گه ل ده ستیان کرده ئه و نزا و لومه کردنی جه لاد. له دووه میاندا گه ل نار هزایه تی خو ی له به فیرو دانی دارایی خه زانه بو کرینی ته نافی رزیو ده رب ری. له سیته میاندا گه ل داوای به خشین و لیبور دنی کرد.

(داوایان له من کرد. منی حاکمیش له وانه بوو داخوازی گه له که م قه بوول که م. نه ک له بهر ئه وه ی به زه بییم به که سیندا بی... ره حم و به زه بی بو عدل

داد، خرابتر و کوشنده تره له بی رهحمی و دلرهقی... به لکو له بهر ریزنان له خورافاتای گهل. چونکه خورافات پیخوری گهله... باوکم هه میشه ئاواى دهگوت)

جهلاد به پهله مه حکومه کهى بو لای پهتی قایم و ته یار بو ملهوپرانى وهک ئه و دهبرد. ئه و گیراوانه ی به سه ره به رزییه وه به ره و سیداره دهچوون... ئه و ترسه نوکانه ی سه ری شوپریان ده که و ته نیو باوه شیان و جهلاد به ره و سیداره راکیشی ده کردن... ئه وانه ی ره وانیژی سه حبان کورپی وائیل به سه ریاندا باریبوو... ئه وانه ی زمانیان ده گیرا و دوعا له سه ر لیویان ویشک ده بوو... ئه و دلاوایانه ی هه ر به که ره تیگ و به ته وای گیانیان دهدا... ئه و قرنیسانه ی ده ستیان پیوه ده گرت و خه لک به چرکه چرکی سه عاته کانیان بویان ده بژاردن هه تا جهلاد ناچار ده بوو لاقیان بیه ستی هه تا حه قه که یان لی بستینی... ئه وانه ی توبه یان ده کرد و ئه وانه ی خه ریکی کفر کردن بوون و ئه وانه ی ده گریان... روخساری ته وای ئه وانه ده گه راوه... سه ره کانیان له نیو دووکه لی سیداره سووتاوه که دا سه مایان ده کرد و به ده وری خویندا هه لده سووران... ون ده بوون و ده هاتنه وه... له سه ر سنگیان تاوان نامه که یان هه لواسرابوو... له خواره وه ئیمزای حاکم به ده سخه تی خو ی ده بینرا.

گری ئاوره که پر به قورگی ناوی ئه وى ده گوته وه... حاکم ته وای ئه و رۆژه هه والی له سیداره درانی کوره که ی دا به و دایکه، ناوی خو ی و ئاه و ناله ی ئه و ژنه ی له گویدا ده زرينگاوه... دایک پاش بیستنی هه واله که به ده ور به ری کۆشکدا ده هات و ده چوو... قژی ده رنییه وه و روو له ئاسمان تووک و نزای له حاکم ده کرد و هه زار ئوف و له حنه تی بو دهنارد.

حاکم وه بییری هاته وه به پیی عاده تی پاش له دار درانی هه ر تاوانباریک، پاشماوه ی ئه و رۆژه ی لای قه شمه ری کۆشک برده سه ر و گو ی به ستراره کانی بو لای دهنگی دایک وه رسووراندا.

«ده بی گو ییه کت هه میشه که ر بی» ئه مه ش قسه ی باوکی بوو. پیش مه رگیش لۆکه ی گو یی خو ی ده رهیتنا و به ده ستی خو ی له گو یی کوره که ی

خنی. «ئاگات لەم گۆی حەکیمەت بێ، حاکی دواى من!» چۆن پازى ببوو
لۆکەى گۆی دەربینى؟

حاكم له پهستا چاوى له خهلكهكه دهكرد و له روخساره شاد و به ئاور
پوونهكهيان ورد دهبووه... بۆ روخسارى ئه و دايكه دهگهرا... هۆوه دهنگى
ئه وه... دهنگى بالۆرهكهى... دهليى سه ره به ندى ئاه و ناله يه... ئه ي خۆى له
كوئيه؟

وهزير چه ناگه ي خسته سه رشانى حاكم و له پشته وه به سرته پى گوت
«ئه م كه رته به رزى پله ت له كۆشك و هه موو نيشتمان هه كان به واتاى
به رته سكيانه وه به ره و شوينيك تپه رپوه كه سنوور و نيشتمان نانا سى...
ئىستا بيجگه له حاكمى كى باش و سالح، بوويه ته پاله وانى كى مرؤقايه تى و بۆ
هه ميشه نه مر و زيندووى.»

حاكم به قه ستى واى نيشان دا كه ده ستى له به ر ريزگرتن له هه ستى
خه لك به رز ده كاته وه. ده ستى هه تا بناگۆي هه ليئا و به توندى گۆي خوراند.
ده تگوت لۆكه كه ي لى ون بووه. گۆي بۆ قسه چه وره كانى وه زير شل
نه كردبوو. له بىرى ئه وه دا بوو سه ر له كارى خه لك ده ربىنى؛ ئه و گه له ي
ئىستا به دلخۆشى و شادى به وه سىداره ده سووتىنى هه ر ئه و گه له يه كه پيشتر
وه ك ئه مپۆ له م هه وشه يه دا كۆ ببوونه وه و ئافه رىميان بۆ سىداره ده نارد.
چونكه له تۆله ي مه حكوومه كان گىانى ئه وانى ده ستاند... تۆله يه كى به رامبه ر به
تاوان... هه ر ئه و گه له شه دو عاى سه ركه و تنيان بۆ حاكمى دادپه روه ر ده نارد.

تا پۆى له سىداره دراوه كان له به رچاوى حاكم ون بوو. ئىتر هه ر
روخسارى پيا و ژن و گه وره و چكۆله ي ئه و گه له ي ده دى كه له به ر جه ژن
خۆش حال بوون. ده تگوت سىداره بۆ هه موويان ه اتبوو... ده نا ماناى ئه م
تۆله يه كه به شكلى گۆگرد و نه وت و نه حله ت ده يكه ن به سه ر سىداره دا
چى به ؟ ئه گه ر وا به خۆش حالى جارانى ئه وان له به ر ئه وه بوو كه سىكى دىكه ي
بىجگه له مان ده مرد و جارى ئه مان ده مانه وه و بوغزى كى شىرين به رى
گه روويانى ده گرت: ته ناف مليانى برد و پۆي.

وا ئیستاش له دهس سیداره رزگار بوون... ته نیا نووکه قهله میک
سیداره ی له ملیان کردهوه و ئیتر ئهوان هه موو بی گوناح بوون و به سهه
سیداره دا سهه رکه وتیوون... ئیستاش خه لکه که به دوا ی جه لادا ده گه رین
هه تا ئه ویش له نیو خۆله میشی سیداره که دا بسووتینن.

حاکم بی ئه وه ی بزانی، به دهستی کایه ی به ملی حاکمی چکۆله ده کرد که
هاتبوو به رهه یوان و له بهردهمی باوکیدا راوه ستابوو... له پر به خه یالیدا
هات که قامکه کانی له ملی کورپه که یدا وه ک ته نافیک له ملی پیچراوه؛
ته زوویه ک به گیانیدا هات. مندا له که خیرا دهستی باوکی له ملی خۆی کردهوه
و کاتی ناوی جه لادی بیست سهه ری هه لینا و گو تی: «ئه گه ر سیداره نه مینی
جه لاد چی ده کا؟»

حاکم قهت ئه م پرسیاره به میشکیدا نه هاتبوو. وه زیر به جیی ئه و وه لامی
حاکمی چکۆله ی داوه: «چیرۆکی ئه و که سانهت بۆ ده گێریته وه که پینستر له
داری داون»

***

ئه گه رچی حاکمی چکۆله زۆری پیندا گرت به لام جه لادیان بۆ کۆشک
نه هینا هه تا چیرۆکی له سیداره دراوه کانی بۆ بیگرتیه وه. دانیشتوانی
کۆشکیش هه ر لیتیان نه پرسى.

جه لاد رۆژی یه که م له مالیدا خۆی شارده وه و درگا که ی ئالقه ریز کرد و
گیانی خۆی له تۆله ی گه ل رزگار کرد. رۆژی دووه م هاته ده ری و بۆ کار
گه را. به لام که س کاری پیندا. ئه و له ماوه ی ژیانیدا هه ر کاری له سیداره
دانی کردبوو که زه مانى ئه م ئیشه ش به سه رچوو بوو. رۆژی سییه م ژنه که ی
گوپاندی به سه ریدا: «هیچ پیخۆر و بژیویکمان نییه... هه تاکه ی به ته مبه لی
له مالى داده نیشی؟» به سه رایشیواوییه وه ده رکه وت. لاقه کانی به ره و
کۆشکیان برد. دهستی له نه رده کانی ده روازه که توند کرد و هه تا نیوه رۆ
چاوی له شوینی رۆزییه که ی بری.

پوژى چوارهم و پينجه م و شه شه م ژنه كهى له به يانييه وه هه تا ئيوارى به
نيوچاوانى تاله وه دهستى له كه له كهى دهنه و ناو نيتكهى لى هه لده دا: «جه لادا!
وه حشى! درنده!»

پوژى هه وته م ژنه كهى دهري كرد. ناچار له بهر درگاي كوشك خهوت.
به يانى به زهينيدا هات بچى بو لاي حاكم، به شكوو روحمى پى بكا و كاريكى
چكوله ي پى بدا، گهرچى ئه و كاره، باخه وانى له «باخه كانى توبه» شدا بى.
پاش له بهين چوونى ئيعدام ناوى به نديخانه گورابوو به باخى توبه. جه لادا
زور زوو ئه م بيره كاله ي له ميشكى دهركرد. چونكه باخه كانى توبه بو
سه رده مى تازه بوون و وه زير خو ي كارگيرى پسپورى بو هه لباردبوو،
ئيدى چون ئيزن به و دها له وى كار بكا، ئه گهرچى كاره كه شى شيو كردنى
زهوى بو چه قاندنى گول و گيا بى! ئه و، جه لادى سه رده مى كون بوو.

جاريكى ديكه چوو هه وشه ي كوشك و چاوى له وه هيوانه كرد كه
وهختى خو ي حاكم له ويوه چاوى له سيداره ده كرد. هه ناسه يه كى هه لكيشا و
به خو ي گوت: «له بهين چوونى ئيعدام تاوانى له بهين نه برد، رزقى منى
برى... هه تا ديت تاوانباره كانيش زورتر دهن و تاوانه كانيش گوره تر»

گريانى نه ده هات... ئه و پوژه هه ر پيده كه نى... ياساى تازه ش كه
مه حكومه كان به رپوه يان ده برد زورترى ده خسته پيكه نين... پيش هه موو
شتى ئه م ماله سپيانه ي به جى به نديخانه كونه كان، له نيو سه وزه لانى و
ئاودا بو يان دروست كرابوو... پول پوليش چوله كه ي دلرفينى زهد و سوور
و شين كه له چوار قورنه ي جيهانه وه كو يان كردبووه و به سه ره بستى له
شه قه ي باليان دها و تيبان ده چريكاند... به جى كوت و زنجيريش، ئامرازى
موسيقا به مه حكومه كانه وه هه لده واسرا، هه تا لاسا يى دهنگى چوله كه كانى
پى بكه نه وه... ئه مه ته واوى ته ميئانه كه يان بوو...

- مۇسىقا! مۇسىقا!

ئەمە بىنىشتە خۇشەى سەر زارى ۋەزىر بوو. زۆر جار بە حاكىمى دەگوت:
«مۇسىقا، ۋەحشى بىبابان دەكاتە مەر، ۋ شەيتان دەكاتە فرىشتە! گەورەم!
رۇژىك دادى ۋلاتى تۇ دەبىتە مەلبەندى چۆلەكە ۋ فرىشتە»

ۋەزىر ھەر بەمە پازى نەبوو. حاكىمىشى ناچار كرد مانگى جارىك
سەردانى باخەكانى توبە بكا. داۋاى لە پۇژنامە ۋانەكانىش كرد ۋىنەى ئەم
دىمانانە بلاۋ كەنەۋە.

رۇژىكى دىكە بە حاكىمى گوت: «گەورەم! پىت چۆنە لەگەل بەندىيەكان
دانىشى ۋ پىكەۋە نان بخۇن؟!... ئىتر ئەمە لوتكەى گەورەى ۋ ئەۋپەرى
شانازىيە بۇ جەنابتان...»

ھەتا پازىشى نەكرد دەستى لى ھەلنەگرت.

***

پىش بىنىيەكەى جەللاد ۋەراست گەرا. ھىشتا چەند مانگ رانەبردبوو كە
باخەكانى توبە ۋ گۇرانى پر بوو لە ميوانانىك كە لە چوار قورنەى ۋلاتەۋە
دەھاتن. ۋەزىر پىشنىارى بە حاكم كرد باخەكان پەرە پىبدا ھەتا لە دەس
ئەۋكەۋىلە خوار ۋ خىچ ۋ نالەبارانەى بەر دەركى باخەكانيان ناحەز
كردبوو، رزگاربيان بى.

ھەژارەكان لە پرووخانى مالەكانيان نارەحەت بوون. ۋەزىر دەستورى بە
سەربازەكانى دا سەركوتيان بكن ۋ رپپەرەكانيان بە تاۋانى سەربزىۋى
بكىشنە دادگا. لەم رپپەۋە ژمارەى مەحكوم كراۋ بە لاساى كردهنەۋەى
دەنگى چۆلەكە زۆرتەر بوو.

حاكم لەم تەگبىرە زۆر دلخۇش نەبوو ۋ وردە وردە فكر ۋ خەيال
ھىرشى بۇ دەھىنا.

تاۋان ۋ خراپە سەقامگىر بىوون. دزى ۋ رپگرتن ۋ كوشتن زۆرتەر بىوو.
كارى ھەرامە پەرەى سەندبوو. ۋاى لىھات گەل خوازىارى دانانى پەتى
ئاسايش ۋ ھىمنايەتى بوو. وردەوردە لە ھەموو سوۋچىكى ۋلاتەۋە دەنگى

ناره‌زایه‌تی له تیکه‌ولیکه‌ی ولات به‌رز ده‌بۆوه. به‌لام وه‌زیر به‌ری کاره‌که‌ی گرت: یاسایه‌کی دانا که ئیزنی نه‌ده‌دا پۆژنامه‌کان ئهم هه‌والانه‌ی بلاو بکه‌نه‌وه. پاشان یاسایه‌که‌ی برده‌ی لای حاکم و ناچاره‌ی کرد ئیمزای بکا.

حاکم له سه‌ردانیکی دیکه‌ی بۆ باخه‌کانی تۆبه، له بێده‌نگی نیو ریگا سه‌ری سوورما‌بوو. گه‌ل که ئه‌ویان ده‌دی له به‌ری هه‌لده‌هاتن. ژنه‌کان درگای ماله‌کانیان داده‌خست. له کاتی نان‌خواردن له گه‌ل به‌ندییه‌کان بی‌ری ئالۆز و په‌رۆش ببوو به‌قه‌د چۆله‌که‌یه‌کی ئه‌وانی خوارد... به‌لام ئه‌وان له خۆشترین کاتی خۆیاندا بوون... به‌ئاسووده‌بیه‌وه نانیان ده‌خوارد و په‌رداخیان ئال‌وگۆر ده‌کرد... سازیان لێ‌ده‌دا و سه‌مایان ده‌کرد. چۆله‌که‌کانیش خۆشترین گۆرانییان ده‌چری. گه‌وره‌یه‌کی نیویان په‌رداخه‌که‌ی هه‌لینا و به‌ره‌و لای حاکم هات، هه‌تا له‌وئ بیه‌خواته‌وه. گوته‌ی: به‌سه‌لامه‌تی حاکم. داوای له‌وانی دیکه‌ش کرد په‌رداخه‌کانیان هه‌لینن. به‌لام له به‌ر مه‌ستی لاتراسکه‌ی به‌ست و په‌رداخه‌که‌ له ده‌ستی به‌ربۆوه و خۆشی به‌سه‌ریدا که‌وت. حاکم هه‌ستا و داوینی عه‌با ته‌ره‌که‌ی به‌ده‌سته‌وه گرت و گه‌راوه‌ی بۆ کۆشک.

ئهو شه‌وه و شه‌وانی دیکه‌ش خه‌و نه‌چووه‌ی چاوی حاکم. ئهم شان و ئهو شانی ده‌کرد و کاروباری حکومه‌تی هه‌لده‌سه‌نگاند. هه‌موو به‌یانیه‌ک پۆلیس راپۆرتی بۆ ده‌هینا که پر بوو له باسی زنجیره‌یه‌کی تازه‌ی تاوان و خراپه‌کاری و شیوازی تازه‌ی تاوان کردن و به‌ره‌یه‌کی نویی تاوانبار. له راپۆرتیکی نه‌ینیشدا «خزمه‌تکاریکی دلپاکی حاکم» ده‌یه‌ویست بێ‌په‌رده له‌گه‌ل سه‌روه‌ره‌که‌ی بدوئ. له راپۆرته‌که‌دا هاتبوو: گه‌ل له کۆر و کۆبوونه‌وه‌کانیاندا شوخی به‌چۆله‌که‌کان ده‌که‌ن و گالته‌ش به‌حاکم ده‌که‌ن که چۆن ده‌بێ له سه‌ر سه‌فره‌ی چه‌ته و ریگر دانیشی... و هه‌ناسه‌ی بۆ سه‌رده‌می سێداره‌ هه‌لده‌کێشن.....

حاکم به ته‌واوی راپۆرته‌که‌ی نه‌خوینده‌وه که وه‌زیر به هاوار و داد خۆی به ژووریدا کرد: «پیلان! گه‌وره‌م، پیلان! کۆنه‌په‌ره‌ستی خه‌ریکه‌ دژی سه‌روه‌رم پیلانیکی چه‌په‌ل ده‌گێڕی»

ئاماژهی به‌هاواله‌کانی کرد. ئەوانیش هاتته‌ ژوورئ و کونده‌بوویه‌کیان له‌ به‌رده‌می حاکم دانا: «ئوه‌مان له‌ به‌ر درگای کۆشک دیته‌وه... ئەم کاغه‌زه‌ش به‌ ملیه‌وه‌ بوو (دیاری گه‌ل بۆ حاکمه‌که‌ی، باوکی چۆله‌که‌کان)»

وه‌زیر گوتی: «ئاشکرایه‌ به‌م کاره‌ چییان ده‌وی! گه‌وره‌م! داوای سه‌ری تۆ ده‌که‌ن... کوندیش هه‌والی مه‌رگی حکومه‌تی تۆی پێیه‌.»

حاکم ده‌ستووری دا کونده‌که‌ به‌خه‌نه‌ تاریکیه‌کی ئەنگۆسته‌چاوه‌وه. به‌ پشتی ده‌ستیش وه‌زیری جواب کرد و گوتی: «ده‌مه‌وی ئەمه‌رۆ له‌ کۆشکدا بمینمه‌وه و سه‌باره‌ت به‌ باری ولات له‌گه‌ل که‌س نادویم... وه‌زیر! ده‌توانی برۆیته‌وه‌ بۆ مالی خۆتان»

چاوه‌کانی حاکم ئاوسی بریقه‌یه‌کی ترسینه‌ر بوو. بۆیه‌ ترس که‌وته‌ دلێ وه‌زیر و خیرا پۆیشت.

حاکم خیرا سه‌رۆک پۆلیسی بانگ کرد و گوتی: «هه‌ر ئیستا گزیری ده‌م‌راستم بۆ بدۆزنه‌وه‌ و بیهیننه‌ لام.» پاشان هه‌رای له‌ میرزاکه‌ی کرد و گوتی: «ئهم دوو بریاره‌ بنه‌وسه‌: یه‌ک وه‌زیر له‌ سه‌ر کار لابرئ و به‌ جیی ئەو گزیری ده‌م‌راست دانرئ. دوو، درگای باخه‌کانی تۆبه‌ داخرئ و سزای ئیعدام به‌رپۆیه‌ بچیته‌وه‌.»

سه‌رۆک پۆلیس زۆر زوو به‌ په‌نگی سپی و هه‌ناسه‌به‌رکیوه‌ گه‌راوه‌.

حاکم به‌رۆکی گرت: کوا گزیر؟

سه‌رۆک پۆلیس وه‌لامی داوه‌: سه‌ربازه‌کانم نه‌یانتوانیوه‌ له‌ شار بچنه‌ ده‌رئ، خه‌لک خه‌ریکن راده‌په‌رن... ده‌سته‌ ده‌سته‌ کۆلان و شه‌قامیان پر کردووه‌ و خوازیاری پووخانی حکومه‌تی تۆن... له‌ ریگاش به‌ریان به‌ فایتوونی وه‌زیر گرتوووه‌ و به‌ جیی ئەسه‌په‌که‌ی زینیان کردووه‌ و پشتیان به‌ شیلاق سوور کردۆته‌وه‌... له‌ باخه‌کانی تۆبه‌شدا، مه‌حکومه‌کان ئامرازه‌کانی مۆسیقیان له‌

سەرى رېيەرى كۆرەكەياندا شكاندووه و ھەموو چۆلەكەكانيان بە پەروپوۋوھ خواردووه... ئىستاش زۆر توورەن و دارەكان دەشكىننەوھ و دەچنە رېزى نەيارەكان.

- گەرەم! گەلى توورە و ورووژاۋ خەرىكن بەرەو كۆشك دىن!

حاكم پەريە بەر ھەيوان و دىتى نەيارەكان پىشتر لە دەستەكانى تر گەشتوونەتە ھەوشەى كۆشك. حاكمى چكۆلە لای ھەوزەكە كايەى دەكرد. ھەموو يەكى سەرۋبەرديان تىھەلكرد و لە خویندا گەوزى. ئىتر لە ھەموو لايەكھوھ ھەر بەرد بوو كە بەرەو كۆشك دەھات. حاكم وەك شىت كەفى دەچرى. گوراندى بە سەر سەرۆكى پولىسدا: «دۆخى نائاسايى راگەيىنە... دۆخى نائاسايى!» بەلام دەرفەتېك نەمابوو.

بەرەبەيانى پۇژى دوايى، گەل لە ھەوشەى كۆشكدا سىدارەيان چەقاند و بە دواى جەللادا دەگەرەن. بەلام حاكم گەلەكەى تووشى نارەھەتى نەكرد: خۆى چووھ سەر كورسى و بە دوو دەستى خۆى تەنافى سىدارەى خستە مىلى.....

هاوړی کامیل

پیاوکه به ژنه که ی گوت: خړینگه که تم دهیه... ههسته خیراکه...
له چوارچپوهی درگاکه دا راوه ستابوو و دوو چاوه په شه که ی برپیووه
عهرز. ژنه وه لامیکي نه داوه. کابرا رقی ههستا: ههسته دهی!
کامیل وهک که سی سه بری به سه رچووبی، به دهستی راستیشی
ناماژیه کی له ژیره وه بو سه ری کرد.

سامیه ههستی کرد نه گهر هر وا کتومت له سهر سنده لیبه که دانیشی،
شهقه زله یه کی دیکه ی بو دادینیته وه که له هر کوئی بکه وتایه ده که وت.
ههستا چووه لای ته خته که و لویه کی دوشه که که ی هه لداوه و دهستی دریژ
کرد و خشله وهک نوشته پیچراوه که ی دهرهینا. په ته که ی لی کرده وه. هه رکه
چاوی به زیړه که که وت فرمیسه که کانی داوه رین. له عه زره تا لیوی ده کروشت.
کامیل گوئی به گریان و ناله ی ژنه که ی نه دا و پاش نه وه ی دوو جار
زیړه که ی له سهر دهستی هه لسو وړاند خستیه گیرفانی و پووی خوی
وه رسو وړاند بروا، به لام راوه ستا و بی نه وه ی ئاور بداته وه له ژنه که ی
پرسی: له بیرته به چه ندماں کری؟

- به چوار عوسمانی... له بیرت بی کچه که ت نه خوشه، منیش ته نیا له بهر
خهرجی دوکتور که ده بی بیهینمه سهر کچه که م له م زیړه دهست هه لده گرم،
نهک له بهر عاره ق که ورگتی پی هه لماسینی... وریا به زیرینگر گزه ت لی
نه کا؟!

کامیل دلنیا بوو زیرینگر فریوی ده دا... بو نه ویش هر له و سه رمایه داره
چه وسینه رانه نه بوو؟! مه گهر نه ویش یه کی له نه ندما نی نه م شیرکه ته گه وره
نییه که به سهر ته واوی دنیا دا زاله؟... (کامیل نه و کومپانیایانه ی به دیوه زمه
ده شو بهاند).. چوار لیره به شی نانی ژن و مناله که ی و به شی عاره ق و

جگه ره‌ی حه‌وتوو‌یه‌کی ده‌کا، ئه‌ی بۆ حه‌وتوو‌ی داهاتوو؟... نایه‌ه‌و‌ی بیر له داهاتوو بکاته‌وه، ره‌نگه‌ حه‌وتوو‌ی دیکه‌ بگه‌رپه‌ته‌وه بۆ به‌ندیخانه...
 ئه‌ونده به‌ په‌له‌ ده‌رۆ‌یشت که به‌ پینچ خوله‌ک له‌ ره‌میله، گه‌ره‌کی ماله‌که‌یانه‌وه‌ گه‌یشته‌ گۆره‌پانی شه‌هیدان. خیرا چوه‌ نیو بازار‌ی زی‌رینگه‌ران و ده‌ستی کرد به‌ نیشاندانی زی‌ره‌که و دوو‌کانه‌و دوو‌کانی ده‌کرد. نه‌یده‌توانی نه‌ له‌ بارمه‌دا داینی، نه‌ بیشی‌فرۆشی. زی‌رینگه‌ر زه‌ره‌بینکی له‌ سه‌ر چاویکی دادنه‌ا و له‌ زه‌رپه‌که‌ راده‌ما... دوا‌یه به‌ چاوه‌ نیوه‌ قوو‌چاوه‌که‌یه‌وه له‌ خاوه‌ن زی‌ره‌که‌ی ده‌پرسی: کوا پسووله‌(وه‌سل)ی ئه‌م خشله‌؟! دوا‌یه‌ چاوی به‌ سه‌رتاپیی کابرا‌دا ده‌گی‌را و ده‌یروانییه‌ قه‌لافه‌تی عه‌یبداری و شاله‌ سووره‌ کۆنه‌که‌ی ملی و جله‌ دپاوه‌که‌ی و گۆره‌وییه‌ شو‌رپو‌وه‌که‌ی سه‌ر که‌وشه‌کانی. ئه‌مجار خشله‌که‌ی ده‌داوه‌ و له‌ بن لیوه‌وه‌ ده‌یپرتاند یان سرتیه‌کی له‌گه‌ل شاگرده‌که‌ی ده‌کرد. ده‌می کامیلیش به‌ پیکه‌نینکی سووکایه‌تی ده‌کراوه‌ و به‌ره‌و دوو‌کانیکی دیکه‌ ده‌رۆ‌یشت. خاوه‌ن دوو‌کانی پیشووش چاوی ده‌برپه‌ دپاوی دواوه‌ی شه‌رواله‌که‌ی کامیل و به‌م چاوه‌ لی‌کردنه‌ به‌رپیی ده‌کرد. ده‌نگوت ئه‌مه‌ش پیکه‌نینی سووکایه‌تییه‌کی دیکه‌یه‌. ئاخ‌ری کامیل توانی ده‌سبه‌نده‌که به‌ دوو لی‌ره و نیو به‌ زی‌رینگه‌ریک بفرۆشی. کابرا که‌ پووله‌که‌ی پیندا و گو‌تی:

- به‌ مه‌رجیک ئه‌م زی‌ره‌ هی خۆت بی!

کامیل پووی له‌ زی‌رینگه‌ر تیکنا و پووله‌که‌ی له‌ به‌ینی قامکه‌کانیدا گو‌شی و چوه‌ ده‌ری... له‌ ریگا له‌ به‌ر خۆیه‌وه‌ هه‌ر بۆله‌ی ده‌هات: من دزم؟ دن ئیوه‌ن... هه‌مووتان دزن... سه‌گینه!

***

سامیه زۆر به‌ په‌رۆشه‌وه‌ چاوه‌رپیی می‌رده‌که‌ی بوو. ئه‌و پۆژه‌ نه‌چوو‌بوو جلی خه‌لکی گه‌ره‌ک بشوا. له‌ مائی لای جیخه‌وی نادیه‌ی کچی هه‌لترووشکابوو. نادیه‌ ده‌ینالاند و هه‌تا خه‌وی لیکه‌وت به‌ ترسه‌وه‌ چاوه‌ پر ئاوه‌رکانی له‌ دایکی بریبوو. سامیه جیگا‌که‌ی ریک‌وپیک کرد و هه‌سیره‌که‌ی

گسک دا و جلی منالہکھی پینہ کرد. کاتی له کومیدیکدا بو پارچه بیک ده گه را هتا قولیکی دراوی پی پینہ بکا دهستی له قاقهز و کتیبه کانی میرده که ی کهوت، هه موویان پرش و بلاو، لیره په ریه کی دراو... له ولا په ریه کی په رتوت... له و لاتر کتیبیکی نیوه ئاوه لا.

سامیه له جیگای خویدا ویشک بوو. ده تگوت بزمار کیشیک گرتوویه تی و له بهینی ددانه کانیدا توند دهیگوشی؟ ئه مانه بوون ئه و کتیب و قاقه زانه ی که ده بوو پوونا کایی به ولات بدهن؟ ئه مانه بوون ماموستای عه داله ت و به رامبه ری و رووخینه ری کوشکی زوردار و داراکان؟ ئه مانه بوون ده یانو یست نان به ه ژار و له ش ساغی به نه خوش بدن و زانیاری پینشکه شی نه زان بکه ن؟ ئه مانه بوون ئه و کوره ئاسمانییه که ده بوایه هه موو چینه کانی خه لک به دوا ی گورانیه کانیا ن بکه ون... هه موو له یه ک ریزدا و له یه ک ریگادا و به ره و یه ک ئامانج که به خته وه ری بو کومه له؟... هه مووی قسه یه! قسه ی چه ور و فریوده را!

ژنه هه روا چاوی له شته کانی کومیده که ده کرد و سه ری به نیشانه ی سووکایه تی پی کردن راده وه شانند و جنیوی به کتیب و قاقه زه کان ددها، هینده رقی هه ستابوو به ئاواته وه بوو دیر و وشه و پیته کان بجوولابان و شتیکیان له وه لامی ئه ودا بگوتبایه؛ به لام ئه وان جووله یان نه ده کرد و کتومت و گه و جانه را وه ستابوون. ژنه پیی وابوو ئه مه سووکایه تیکردن به وه... کتیبیکی هه لگرت و په ریه په ری کرد و خستیه ژیر پی له قه. کوره چکوله که ی که هه ر به دووی دایکیدا دهات و خو ی به داوینیدا هه لده واسی، به گاگولکی له سه ر لاشه ی کتیبه که کایه ی ده کرد و په ریه کانی دهراند. ههستی به خوشییه کی سهیر و یارییه کی بی وینه ده کرد... ئه ویش له مالیکدا که قهت له یستوکیان نه دیتبوو...

***

کامیل هتا سالی پاش زه ماوه نده که ی موچه خووری شیرکه تیکی نه وتی به یرووت بوو. موچه که ی به راده یه ک بوو که دهیتوانی مالیکی دوو دیوی

بۆ خۆی و خیزانی به کرئ بگری. هەردووکیان له ژین پازی بوون. کامیل و هخته که خۆی له نیوان کار و مایدا بهش کردبوو. به تپه پینی زه مان، شه و له گه ل شه و درهنگتر دهاته وه مای و هەر جاره ی کتیبیکی له بن ههنگل بو و ههتا نیوه شه و خه ریکی خویندنه وه ی ده بوو. سامیه لی ده پرسی ههتا ئەم درهنگانه له کوئ بووه؟ ئەویش دهیگوت، لای چهند هه قالیک... پیکه وه کاریان بووه...

کاتیک نهاته وه کان چهند پاته کراوه و له مانگیک زۆرتر تپه پری، کامیل ناعیلاج راسته قینه ی به ژنه که ی گوت. له سه ر تهخته که لای سامیه دانیشته و گوتی: زگت ده بیته عه مباری قسه کانم؟

ته زوویه ک به گیانی سامیه دا هات. دلی هه والی کاریکی ته ماوی ده دا که میزده که ی تیندا به شداره، به لام دلنیا بوون له ئاکاری چاک میزده که ی ئەم گومانه ی لابر. کامیل گوتی: کۆمه له یه کی نهینی هه یه که من و هه قاله کانم له وئ کار ده که یین... کۆمه له یه کی سیاسی که ئەمرۆ چکۆله و بی هیزه، به لام ئامانجه که ی گه وره یه و برواکه ی پته وه و له بهر هه زاران و ملیونه ها کۆمه له ی دیکه ی هاوړیی که له سه رتاسه ری دنیا دا بلاو بوته وه گه وره و به هیزه و رۆژیک دادی ئەندامانی ئەم کۆمه له یه وه ک شوړشگێڕ راده پهن و رووپه پری دنیا ده گۆرن و لاپه ره یه کی نوئ ده نووسنه وه.

- به و مه رجه ی ئەم کۆمه له یه دژی حکومه ت نه بی! زۆرت بۆ په رۆشم.

کامیل هه ر شه وه ی شتیکی له بنه ماکانی کۆمه له که ی بۆ سامیه ده گێراوه و چهند به شیکی کتیبه کانی بۆ ده خوینده وه. سامیه تا له رسته یه ک تیده گه یشت چهند رسته ی دیکه ی له بیر ده چۆوه. زۆر جار ویستی پازی بکا دهس له م کۆمه له و کتیبه کانی هه لگری. پینی ده گوت: ئەمه نیزامی دنیا یه! خودا ویستویه تی دارا و هه ژار هه بی... ئاغا و نوکه ر هه بی... چون ئیوه خۆتان له جیی خودا داده نین و ده تانه وئ له سه رراوه به ئیشتیای خۆتان دنیا دروست بکه نه وه؟ خودا به شی خۆمانی رۆزی پیداوین، ده بی سپاسی بکه یین و سوژده ی بۆ به رین.

کامیل وه لّامی ددهاوه: خودا کاری بهم ئیشه وه نییه. خه لک خویمان زولم له خویمان دهکهن و له مپهر بۆ یه کتری دروست دهکهن!

ئیتتر هه روا له سه ر قسه که ی دهرۆیشت و جارجاره هه لومهرجی ئیستای بهر جوین و پلار ددها و جارجارهش باسی خووشیه کانی داهاتوی دهرکرد. هه لدهستا و له دیوه که دا دههات و دهچوو. جاری وا بوو چاوه کانی غه زه بیان له دهباری و جاری واش بوو پر بوون له شادی.

سامیه به خووشیه وه ده پروانییه تووره بوون و سارد بوونه وه ی میرده که ی و به پیکه نینه وه چاوی له هات و چۆ و ئاماژه کانی دهستی دهرکرد. ئیتتر گوئی له قسه ی عه قل نه دهگرت و هه ر ئه ونده که میرده که ی خو ش دهویست بۆ ئه و سه ر و زیادی بوو. بۆیه به ره و لای دهچوو و باوهشی پێدا دهرکرد و له خودا دهپاراوه میرده که ی له قهزا و به لا پپاریزی.

رۆژ هات و مانگ چوو. ئیتتر ماله که یان ببوو مه کوی هه قه لان و شه و راویژه کانیان. هه تا ئه وه ی رۆژیک سامیه به بیستنی گیرانی میرده که ی راپه له کا. کامیل له بهر بلاو کردنه وه ی ئاگاداری گیرابوو، دوی به ربوونیشی به دهرکرانی له کاری شیرکه ت راپه له کا. ئه مه بۆ هه ردووکیان زه بریکی قورس بوو. کامیل جاریکی دیکه ش له بهر هاندانی کریکارانی که وش سازی* گیرا. ئه و کریکاره کانی هان دابوو بۆ زۆرکردنی مووچه که یان مان بگرن. ئیتتر له په ستا دهچوو هه زیندان و هه ر که بهر دهبوو به تاوانی بانگاشه ی یاساغ دهگیراوه. له په ستاش هه ر وه ک گول و هاوله یی دهرکرئ، له کاری دهو له ت و شیرکه ت و بنکه بازرگانیه کان دهرده کرا. له مه ودای ئه م رووداوانه ماله که ی گوئیسته وه بۆ ئه م خانوو ه چکۆله ی ئیستای. مالی چی؟ که ویلیک یان ئه شکه وتیکی ته نگه بهر بوو که خۆر ته نیا به یانان له په نجه ره ی رۆژه لاته وه هیلکی باریکی دهنارده ژووره وه و زه وییه که ی له ریزنه بارانی ته مووزدا نه یه کی له ده که وت. سامیه له برا سووکایه تی قه بوول بکا و لای خه لک کار بکا و خه رجی ژیا نی منداله کانی دابین بکا. دژایه تی نیوان ژن و

* که وش: پیلانو

میرد که له تافی ژياندا بوون ببوه بنیشته خوشه‌ی سهر زاری ژن و میرده‌کانی دیکه. ژنه زور جار تووړه ده‌بوو و ده‌یگوراند به سهر میرده‌ک‌ه‌ی و کومه‌له‌ک‌ه‌ی و نه‌و هه‌قالانه‌یدا که نه‌وانیان به‌ره‌و نه‌م جه‌ه‌نده‌مه بر‌دو‌وه. دوعای لږ ده‌کردن: مالتان ویران بڼ وهک مال‌ویرانتان کردم.

به‌لام کامیل ههر وهک جارن له سهر بر‌واکه‌ی سوور بوو و نه‌یده‌ویست له کومه‌له‌که‌ بیته‌ ده‌رڼی و گوڼچکه‌ی به‌هاوار و تکا و لالای ژنه‌ک‌ه‌ی نه‌ده‌بزوا و ته‌واوی پوژ و به‌شیک‌ی زوری شه‌وانه‌ی له‌گه‌ل هه‌قاله‌کانی ده‌برده‌ سهر. هه‌تا نه‌وه‌ی ئیواره‌یه‌کیان ناخوشییه‌کی گه‌وره‌ که‌وته‌ نیوانیان و نریک بوو خراپ تیگه‌یشتن له‌مه‌سه‌له‌یه‌ک بیته‌ شه‌ر و لیدان. له‌ناکامدا نه‌ندامه‌تی له‌کامیل سه‌ندراوه. نه‌مه‌گه‌وره‌ترین کوستی بوو که‌رووی تی‌کردبوو. به‌لام بر‌واکه‌ی ههر وا به‌هیز بوو. ههر وهک پیشوو شاله‌ سووره‌ک‌ه‌ی له‌مل ده‌کرد و له‌دووی سووکناهیینه‌ریک ده‌گه‌را و ئاخری شه‌رابی دیته‌وه. پاش به‌ینیک ورده‌ورده‌ حالی به‌ره‌و خراپ‌بوون ده‌پویشت. ئیتر ناسیاوه‌کانیشتی خو‌یان لږ نه‌ده‌دا و پاش ته‌مه‌نیک ئابرووداری، بڼ‌ریز و حورمه‌ت ببوو و بیر و هویشیک‌ی واشی نه‌مابوو. کاتیک له‌پنیانه‌رییه‌ک‌دا هاولیک‌ی ده‌دی خو‌ی لږ لاده‌دا و ده‌چووه‌ پیړه‌وه‌ک‌ه‌ی دیکه. زوربه‌ی پو‌لیسه‌کان ده‌یانناسی. نه‌و مشته‌رییه‌کی دووپاته و چه‌ند پاته‌یان بوو. ههر کاتیک ده‌یاندی، له‌گه‌لی ده‌که‌وتن و ده‌یانخسته‌ ژیر چاوه‌دیږی. نه‌ویش نه‌م کاره‌ی پڼ‌ناخوش نه‌بوو. ههر له‌م ریگایه‌وه‌ توانی سی‌که‌س له‌گه‌وره‌کانیان بی‌نیته‌ سهر بر‌وای خو‌ی.

***

پاش چه‌وتوویه‌ک نه‌خوشییه‌ک‌ه‌ی نادیه‌ پیستر بوو. ره‌نگی زهره‌، کز و لواز، دوو چاوه‌ ره‌شه‌ گه‌وره‌کانی که‌ وهک هی بابی ده‌چوون زورتر ماسیبوون. سامیه‌ به‌میرده‌ک‌ه‌ی گوت: چاو لږ بکه‌! چاو له‌و مناله‌ به‌سزمانه‌ بکه‌... شی‌ی نه‌م زاخرخانه‌ ده‌یکوژئ... وا هه‌ست ده‌که‌م نه‌م مناله‌م له‌دس ده‌بیته‌وه‌ و وهک شه‌میک ده‌کوژیته‌وه‌... توش که‌ ههر بیرت لای فه‌لسه‌فه‌ و

په رداخی ئاره قه که ته... ده بی دیسان دوکتور بینینه سه ری... ئاخر چؤن باوهر بکه م زیړه که ته به دوو لیره و نیو فروشتووه! من که رم؟! ها... پیته وایه من که وجم!! ئەم ملیچچه سووره له ملت بکه وه و لایبه له بهر چاوم... ئەمه یه توی خنکاندووه و منی کوشتووه و منداله کانمی له بهین بردووه... پیتم وایه هر به مهش به ره و گوړ راکیشمان ده که ن....

- کئ گوتی سی مندالم بؤ بزئی؟! مندال... مندال... مندال...

کامیل که چاوه کانی له به رده می بریبوو ئەم قسانه ی گوت و دوایین وشه که ی به هیواشی دوویات کرده وه، دوایه سه ری هه لینا و گوتی: ئە ی پیته نه ده گوتم خودا رۆزی هر مندالیک له گه ل خویدا ده نیړی؟ ده با نانیکمان بؤ بنیړی... ده با گازیکمان بؤ بنیړی... ده با دوکتوریکمان بؤ بنیړی! پی پی بلئ ده ی، پی پی بلئ... نویژ بکه بؤ خودا که ره که ته، سوژده ی بؤ به ره و سنگت برنه....

سامیه له رقدا سوور ببؤوه، ویستی رقه که ی به سه ر میړده که یدا بریژی، به لام دهستی کرد به گریان و گوتی:

- به لام تو ئیمانی منت بی هیز کرد... وات لی کردم کفر بکه م! خودایه توبه... توبه!... خوزگه م به و زهمانه ی نویژ و تاعه تم ده کرد و خه ریکی زیکر و توبه بووم و ده چوومه ری وره سمی شیوی ره بیانی... ئەو کاته هه ستم به رۆح سووکی ده کرد... لانی که م بروام به ژیانی پاش دنیا که به خته وه ری تیدایه هه بوو، به لام ئیستا....

- هاها! ئەمانهش وهک ئەوانن، هه موویان له م شیرکه ته دا به شدارن. دهسته یه ک له جیهاندا خه ریکی زولم و زورن، دهسته یه کی دیکه ش دلئ هه ژاره کان به دنیای دیکه خو ش ده که ن...

- دیسان هاتینه وه سه ر باسی فهلسه فه ژاراوییه که ته... گوتم ئەم شاله سووره ی ملت داکه نه!

شاله که ی گرت و دهستی کرد به جنیو دان و لومه کردنی. کامیل دهستی ژنه که ی گرت و قامکه کانی ری کگوشی. سامیه شاله که ی به ردا. کامیل به

قاقایه کی دریژه وه گوتی: به لام تو نافامی... پیم وابوو پوژی له میرده کهت دهگه ی... ئاخ، ئەو هه موو هه وه ی له گه ل تو م دا به فیرو چوو... ئاخری ئەو کۆشکانه به سه ریاندا ده روو خینین... پیم گوتی ئاخری ئەنجن ئەنجنیان ده که ین و له نیویان ده به ین... ئەم ده ستانه ده بی سه ریان پان کاته وه، ده بی ورگیان بدری... ئەم شاله سوور هت دیوه؟! ده بی ئەم ده ستانه به خوینیان رهنگ بکری و وهک ئەم شاله سوور سوور بیت!

دهستی کرد به هاوار و داد، چاوهکانی ئاوریان لی ده باری، شاله که له ملیه وه کهوته سه ر شانی و قه لافه تی وهک شیتی لی هات.

نه خو شه چکوله که له خه وه سه تابوو و به دهنگی به رز ده گریا. دایکی چوو له لای و باوکی له دیوه که چوو ده ری و درگاکی شه ق پیوه دا و خیرا به ره و بازاری زی پینگه ران پویشت.

- هوی کاکه! فریوت داوم! یان خشله کهم ده وه یان دوو لیره و نیوی دیکه م ده یه... نرخ ی ئەم زی ره پینج لیره یه.... یان پوول یان ده سه بند....

زی پینگه ر بریک خوی به زی ره که ی به رده می خه ریک کرد پاشان به زه ره بی نه که وه سه ری هه لیتنا و به بزیه که وه گوتی: خرینگه؟ فرو شتم به قوربان...

دوا یه به زه ره بی نه که وه گه پاره سه ر زی ره ترووسکه داره که. کامیل ویستی مستی له میزه که بدا و ئەوه ی تیی دایه پرش و بلاوی بکاته وه، به لام هه ستیک له ده روونیدا به ری گرت. به هیمنی له کابرا چوو پی شی و به نار په حه تیی که ی راسته قینه وه که بو یه کهم جار لی ره و لای ئەم زی پینگه ره هه ستی پی ده کرد باسی نه خو شی کچه که ی بو کرد. کابرا بی ئەوه ی دهس له کاره که ی هه لگری گویی بو را گرتبوو. دوا یه زه ره بی نه که ی له سه ر چاوی لایرد و جانتا که ی کرده وه و نیو لیره ی خسته سه ر میزه که. گوتی: که وایی مه سه له مه سه له ی روحم و به زه یه؟! ئەگه ر وا بی هه لو یست ده گو ری... ئە ی بو پی شتر ئە مه ت پی نه گوتم؟ ها بی گره، خودا شه فای بدا... به و مه رجه ی قسه که ت راست بی و کچیکت هه بی و نه خو ش بی....

زیرپینگەر پیکه‌نی و به پیکه‌نینه‌که‌ی کاسه‌ی دلّی کامیلی لیورپژ کرد. پووله‌که‌ی بۆ فری داوه. پووله‌که به بهر چاویدا رۆیی و له درگاوه که‌وته سه‌ر شه‌قام. کامیل گوران‌دی: به‌زه‌یی؟! چاکه؟! نا نا، من مامه‌له به‌م شته ناکه‌م، ئە‌مه بنیشته‌خۆشه‌ی سه‌ر زاری ئیوه‌یه، من ته‌نیا عه‌داله‌تم له تو ده‌وی... عه‌داله‌ت... عه‌داله‌ت....

ئە‌مه‌ی گوت و چوو ده‌ری. زیرپینگەر خۆی گه‌یانده شه‌قام و زه‌ره‌بینه‌که‌ی له چاو کرد و به چاو و لووت به دوا‌ی نیو لیره‌که‌یدا ده‌گه‌را. هه‌تا دیتیه‌وه و خۆله‌که‌ی لی‌کرده‌وه و خستیه‌وه جانتاکه‌ی. پاشان رۆوی له شوینی رۆیشتنی کامیل کرد و به ده‌نگی به‌رز پیکه‌نی. نه‌تده‌زانی به‌م پیکه‌نینه‌گالته‌ی به‌و ده‌کا یان له به‌ر گه‌رانه‌وه‌ی نیو لیره‌که‌ی پیرو‌زبایی به خۆی ده‌لی.

کامیل گه‌راوه بۆ مال. له دیوه‌که‌دا ده‌هات و ده‌چوو و جگه‌ره‌ی هه‌لده‌کرد. گوئی له نالینی کچه‌که‌ی بوو. جار‌جاره ده‌چوو له‌ی و ده‌ستی له نیو‌چاوانی ده‌دا، ئاور بوو، دلّی کامیلیش وه‌ک به‌فر ورده ورده به ژانه‌وه ده‌تواوه.

ئیاورئ که سامیه له کار گه‌راوه بزهی له سه‌ر لیو بوو. لیوه‌کانی له میژ بوو پیکه‌نینیان به خۆوه نه‌دیتبوو. خیرا چوو له‌ی میرده‌که‌ی و بریک نانه‌ره‌قی خسته سه‌ر کۆشی و گوتی: دیتت چون خودا چاکه‌ی ئە‌م منداله‌ی بۆ نادرین؟ ئە‌م‌رۆ جلم بۆ تازه‌مالیکی گه‌ره‌ک شۆرد... هه‌ر لی‌ره، نزیک به سه‌رپا، له خانوو گه‌وره‌که‌دا... ژنه‌که‌ی ده‌قورش و ئە‌م بره‌نانه‌ی پیدام، میرده‌که‌شی نیو لیره‌ی پیدام، سه‌رجه‌م ئە‌بیته شه‌ست قورش... ئیتر هه‌ر کات جلیان بۆ بشۆم ئە‌وندەم ده‌ده‌نی. هه‌وتووی دوو رۆژیش ده‌چم، ئیستا ئیمانت به خودا هه‌یه؟!!

ژنه‌که به چاوی پر له سه‌رکه‌وتووییه‌وه له میرده‌که‌ی ده‌روانی، ئە‌ویش وه‌ک جار‌ان قاقایه‌کی کیشا و له ژنه‌که‌ی پرسی: ئە‌ی له‌بری ئە‌وه هه‌چی پئ‌نه‌گوتی؟! نه‌یگوت چه‌ند جوانی?!!

پهنگی پوخساری ژنه گؤرا و به پیکه نینیک که گالته به خوی بوو وهلامی
داوه: جوان؟! نه گهر جوانییه کم بووبی به سهر چوو...

***

کامیل به بیسهبری چاوه پئی به یانی بوو. له دیوه که دا دههات و دهچوو
و چاوی له په نجه ره ی رۆژ هه لات ده کرد. کاتی رووناکییه کی نه ده دی بروی
گرژ ده کرد و له بهر خوییه وه ورته ی دههات و وهک شیت دهستی ده وه شانده.
سییه ره که ی له بهر تیشکی مؤمه له رزوک که ی سهر ئاسنی جیخه وی
نه خۆشه که له سهر دیوار سه مای ده کرد.

نادیه له هۆش چوو بوو. باوکی شه و به شهست قورشه وه چوو بووه لای
دوکتور و داوی لئ کرد بوو جار یکی تر بی کچه که ی ببینی. پئی گوتبوو
مه رگ هه ره شه ی لئ ده کا و ئه رکی مرؤف دؤستی ناچاری ده کا به م پووله
که مه رازی بی، ده نا به زور ده بیا.

دوکتور له م چه شنه قسه کردنه رقی هه ستابوو و درگا که ی له سهر
داخستبوو.

ئیسنا کامیل ده یه ویست بچیته وه بۆ لای زیړینگه ر. باسی نیو لیره که ی بۆ
ژنه که ی گیژا بووه. ئه ویش سه ره کۆنه ی کرد بوو و گوتبووی ده بوو
وه ری بگرتایه. به لئ ده بوو وه ری گرتایه. نه گهر ئه و نیو لیره ی پی بوایه و
بیخستایه ته سهر ئه م شهست قورشه، پووله که ی بریک زورتر ده بوو و
پهنگه دوکتور له بری هاتنه که ی به م پووله رازی ببوایه.

به ده رکه وتنی یه که م تیشکی به یانی، پاسه وانی شه و له بازار پی زیړینگه ران
تیپه ری. پیاویکی جل شری دی که له بازار دا هه ر هات و چۆی بوو. هه ر که
ده گه یشته سه ره تا و کۆتایی بازار، لووته دریزه که ی به راست و چه پدا
وه رده سه وورانده. دوایه به ره و عه رزیی دریز ده کرده وه و سهر له نوئ
کاره که ی دهس پی ده کرده وه. گومان که وته دلئ پاسه وان. ویستی راوهستی و
کابرا بخاته ژئ چاوه دیری. چاوی له سه عاته که ی کرد. کاتی به رپرستی پی ئه و
ته واو ببوو. سه ریکی راوه شانده و تیلا که ی هه لگرت و رۆیشت.

ئاخري زيرينگه ريك دووكانه كهى هه لگرت. دوايه دووه مين و ستيه مين و
ئه وانى ديكه... بليى قه زاوقه دهر هينده بئ به زه يى بوويى كه ده بئ
زيرينگه ره كهى ئه و دوايين كه س بئ دووكان هه لگريى!؟

كاميل هه ستي به سووكايه تيبه ك ده كرد كه قه تي به خووه نه ديوو،
هيواش هيواش له ده رابه كه چوو ه پيش و دووكانه كهى له گه ل زيرينگه
هه لگرت. ده نگوت به م كار ه داواى لئ ده كا لئى خو ش بئ و تاوانه كهى
به خشى. به دواى زيرينگه ردا چوو ژوورئ. كابرا ده ستي كرد به ريك و پيك
كردن و سرپنى زيره كان. كاميلى به هيچ دانه نا هه ر وه ك بليى له
دووكانه كه يدا نه بئ، بئ ده نكيه كى زور كه سه ره ينه ر به سه رياندا زال ببوو.
كاميل تفه كهى قوت دا و گوتى: دوينئ نيو ليره ت پيدام و...

- به لئ توش و هرت نه گرت؟ ئه گه ر پيت خو شه دوو ليره و نيوه كه م بده وه،
منيش خرينگه كه ت ده ده مه وه... با ئيتر له م سه ودايه رزگار بم...

زيرينگه ر به تر سه وه چاوى له كاميل برپيوو و خو ي بو وه لامه كهى ته يار
ده كرد. رازى بوو به جيى نيو ليره، ليره يه ك، دوو ليره و ته نانه ت چوار
ليره شى بداتئ به و مه رجه ي خرينگه به نرخه كهى لئ نه سستينته وه. كاميل
گوتى: ئه ي چون گوتت فروشتوو مه؟

پرسياره كهى تيكه لاوى هينديك توور ه يى بوو. به دواى قسه كهى كاميلدا
دوو ژن هاتنه ژوورئ و زيرينگه ر خو ي بو خزمه ت كردن يان حازر كرد. ليره
خرينگه يه كى نيشان ده دان، له وئ پلپله يه ك... دلئك ليره و گواره يه ك له ولا تر.
كاميل به جوانى له م ديمه نه ي ده روانى. گه وجيتيبه كهى خو ي وه بيير هاته وه -
گه رچى پاشان به كارى هات، به لام هه ر گه وجيتيى بوو - پئى وابوو ئه م
گه وجيتيبه پاشماوه ي بورژوازيه له ودا ده بيندرئ، ئه وپش هى كاتي ك بوو كه
له ته رابلوس پاش زه ماوه نده كهى چوو ه بازا رى زيرينگه ران و ئه م خشله ي
بو ساميه كرى. كاميل چاوى له زيره كانى به رده ستي ژنه كان ده كرد و گو يئ
بو چه نه ليدانيان ده گرت. له پر چاوى به ويترينكى لاي راستى كه وت كه
زيرينگه ر كرد بوويه وه هه تا زيره كانى ئه وپش نيشانى ژنه كان بدا به لام

داینه خستبؤوه. چاوی به خشله که کهوت... ئه وه تانی! ئه وه زیړه که ی خوږه تی...!

خیراخیرا به چاوی راستی له ویتیرینه که ی دهرپوانی. پاشان سنده لیبه که ی به ره و لای راست برد و به دزیبه وه چاوی له زیړینگر کرد. دهستی به ره و ویتیرینه که برد. دهستی به ئاشکرا دهله رزی. ویستی له رزینه که ی راگری، نهیتوانی. ته وای هیزی خو ی کو کرده وه و دهستی دريژ کرد. خشله که ی وه بهر دست کهوت و به قامکه کانی گرتی و خستیه گیرفانی. به گرانباری ههستا و په ریه نیو قسه ی ژنه کان و زیړینگر. قسه ی بی سه ره و به ره ی ده کرد و وشه کان هه روا له زاری دههاتنه دهری.

کاتیک ژنه کان چوونه دهری زیړینگر خوشحال بوو. چه قه نه ی لی ددها و له بهر قازانجی سه ودا که ی له گهل ئه و ژنانه پیده که نی. خیرا به شادیبه کی زوره وه جانتا که ی کرده وه و لیره یه کی به کابرای چاوه پروان دا. کامیل ههتا نه چووه دهری ههستی به لیره که ی نیو مشتی نه کرد.

هه ر که کامیل گه یشته سه ره تای بازار لای گوړه پانی شه هیدانه وه، له پشته وه هه راوهوریا ههستا: دزا! دزا! بیگرن، بیگرن!

ئهم وشه یه له سه ر تا پنی کامیلدا دهنگی داوه، به لام به هیندی نه گرت و هه روا به هیواشی ریگای خو ی بری. ههتا خه لک وه دووی که وتن و دهنگی فیتوو و بیگرن بیگرنی پاسه وان ولاتی پر کرد. ئاخری پولیسیک گرتی و تفیکی له نیوچاوانی کرد: کومونیست! ئه وه توی؟ هه م کومونیست، هه م دز؟! دهستی له گیرفانی کامیل دا، خشله که ی وه بهر دست هات، برديه پاسگا.

له ویش بهر له وه ی ده لاقه ی زیندانی لی داخری، پولیسه کانی دیکه چینیکی باشیان لیدا. به لام ئه و هیچی نه ده گوت. کاتیک ئه وان رویشتن چاوی له شاله سووره که ی کرد. شاله که درابوو. چه ن دلوی گه وره ی خوینی لووتیشی رژابوو سه ری. دلویه کان ترووسکه یه کی سه رنج راکیشیان هه بوو. قاقایه کی کیشا و هه روا که له شاله که رامابوو له خه یالیدا خوینه که ببوو به به یانبیه کی سووری گه وره و بالی به سه ر دنیا دا کیشابوو....

قهبری دایکک

بۆ بهیانی پۆژی دوايي، کچه که نه بوونی دوو برا چکۆله که ی و سه رقالم بوونی باوکی که خه ریکی به پری کردنی میوان بوو، به هه ل زانی و له درگای متبه قه وه ده رباز بوو و به ره و گورستان هه لات هه تا دایکی ببینی. ئەمه ی به دلناییی و ساده یی منالان ده گوت. هه لبه ت نه ک کچه هیشتا هه ر منال بی، ئەو مانگیک زیاتر بوو سنووری چارده سالانی به زاندبوو. قسه که ی له بهر ئەوه بوو که نه یده توانی ئەم قسه ی خه لکی و باوکی قووت بدا: هه موو شتی ته واو بوو... قه ت دایک ئاوا نامری! هیندی قوناغ هه یه که پیش ئەوه ی بریاری سه فه ری بی گه رانه وه بده ی ده بی له وان تیپه ر بی! کوا سپیه تی پرچ؟! له رزینی ده س؟! کووری پشت؟! کوانی به گوچان پویشتنی به یانانی یه کشه ممه به ره و کلیسه و دیتنی شه وانه ی هاواله کان؟! مه رگی دایکان هیندی نه ریت و بنه مای هه یه که دنای خه لکی له سه ره تای ژینه وه هه تا کو تایی ره چاوی کردوو.

به لام ئەگه ر دایکی کچه حه وتووی پیشوو نه خوش بکه وی و دوا ی دوو پوژ دوکتور بی ت و بو نه خوشخانه ی بیات و دوا ی سی پوژ باوکی و هه قاله کانی هه لی بگرن و به دهستی به تالم بگه رینه وه و ئەویان له گه ل نه بی، لای جیرانه کانیش نه بی و له کلیسه ش نه بی... ئەمه شتیکی ئەسته م و نه گونجاوه!!!

له ریگا هینده ی په له کردبوو که به هه ناسه برکی گه یشته گورستان. دیتی درگا که ی ئاوه لایه. چوه ژووری. له مه وه بهر قه ت پیی نه نابوو ه شاری خاموشان. جوانی و رازاوه یی گوره کان سه رنجی ئەویان راکیشابوو. به نیویاندا گه را. لای هه ر گوپی که می راده وه ستا و نووسراوه زی رینه که ی

دهخویندهوه. لیږه چاوی به پهیکه ریه کی جوان دهکوت که دهگوت به ره و پیری دی... له م لا خاچیک کی گه وره ی ده دی که باسکه کانی له ئاسودا بلاو کردبووه... له و لاتر تاجه گولینه یه کی دهسکردی ده دی که خوړ سیسی نه ده کرد و زستان زه فیری پی نه دبرد.

نه یزانی چه نده وهخته که ی به م شته دلرفین و جوانانه وه گیراوه. له پر وه خو هاتوه و پی و ابوو بی ئه وه ی ناگای لی بی به لای گوره که ی دایکیدا تینه پریوه. به ریگا که یدا گه راوه و سهر له نوی چاوی به گوره کاندای گپرا... دایکی، گوری ئاوا رازاوه و جوانی نه بوو... خه ریک بوو شیت بی. ئوقره ی لی هه لگیرابوو. نه ئاسمان هه لیده کیشا، نه زه ویش قووتی ددا. هه تا ئاخری ناهومی دی به سهریدا زال بوو، ئه مجار به ته وای هیزه وه قیزان دی: «دایه!! دایه!!» پاشان به عهرزدا که وت.

پاریزه ری گورستان ههستی کرد زیندوویه ک له مه لبه نده کړوکپه که ی دایه. هاته پیشترو له ده وروبه ری روانی هه تا کیژه که ی دیته وه. کاتی دوا ی هه ول و ته هه لایه کی زور زانی کی دایکیه تی، پیکه نی و به گالته وه پیی گوت: لیږه به دووی دایکتدا ده گه ریی؟! .... وهره.....!

دهستی گرت و بو سووچیک کی دوور و بیکاره ی برد که هیندیک گژوگیای بی ناوی لی روا بوو. کابرا بریک تاجه گولینه ی سیسی نیشان دا که له سهر عهرزیک کی تازه هه لگه راوه که وتبوون.

گوتی: ئیره یه!

پاشان پشتی تی کرد و پوی.

***

کچه که به دوو راسته قینه وه گه راوه بو مالی. یه که م، دایکی مردووه، دووه م، مه رگه که ی زور سووک و هه ژارانه بووه که شیاوی دایکان نییه! چونکه ئه گهر ههر ده بوایه بمردایه، ده بوو لانی که م گومبه زیک کی دهسکرد و پهیکه ریه کی جوان و تاجه گولینه یه کی بی ژاکانی له گه لدا بوایه.

هەر که پرسه کاران مالله وه یان چۆل کرد چوو له لای باوکی و داوای لێ کرد سبهینی زوو گۆرپیکی جوان و رازاوه بۆ دایکی دروست بکا و دهستی کرد به شی کردنه وهی چۆنیهتی قه بره که... باوکی کرۆکپ گویێ بۆ راکرتبوو، نیگا کانی له کچه کهی ده دزییه وه. دوايه له باوهشی گرت و به گریان وه گوتی:

- حه تمه نه کچه که م... حه تمه ن! قه برپیکی باشی بۆ دروست ده کهین... به لام ئیستا ده بی دوعای بۆ بکهی... به لئینیشم دهیه ئیتر قهت به ته نیا نه چی بۆ گۆرستان!

به لام نه کچه و نه باوک هیچیان په یمانه که یان نه برده سه ر. باوک له دروست کردنی قه بره که دا ئه م دهس و ئه و دهسی به کچه که ده کرد و ده یخسته ئه مرۆ و سبهینی و هه تا بیتوانیایه کچه کهی هه لده خه له تاند و ویرای ئه و بیچم و بارستا و رهنگی گۆره کهی ده کیشاوه و پیکه وه سه بارهت به فریشتهی خاوهن دوو بالی گه وره و فریشتهی خاوهن دوو بالی چکۆله که وهک گوڵ له سه ر شانی روابوون قسه یان ده کرد و ئه و دووانه یان پیکه وه به راورد ده کرد.

هه تا ئه وهی ئیواره یه ک کچه که زۆری پیداکرت. باوکی چاویکی لێ کرد. له چاوه کانی کچه که یدا بۆی ده رکهوت که ئه و هه موو شتیک ده زانی. ده تگوت ئه و چاوانه قسه ده کهن و پێی ده لێن: تو درۆزنی! درۆم له گه ل ده کهی!

ئیتیر باوکی ده بوو ئه و توپه جیره ی خه یالی بدرپینی. ئه و له بهر ناھومید بوون له سه رگرتنی ئه م کاره رۆژی لێ تال ببوو، بۆیه به توندی گۆراندی: ئه تو شیتی! ئیمه ی زیندوو نانی شه ومان نییه بیخۆین که چی تو ده ته وی بۆ دایکی مردووت قه بری مه رمه ر دروست بکهی!؟

ئه و شه وه کچه زۆر گریا. بالئجه کهی له ئامیز گرتبوو و به گریان وه دایکی ده لاوانده وه. پێی وابوو کاتی هه والی مردنی دایکی پێ درابوو هینده نه گریاوه. به یانی جله کانی له بهر کرد و بێ پرسه ی باوکی ده رکهوت.

ئەگەر ئىش باۋكى لىنى بېرسىبايە، بۇ كۆي؟! سەرى وەر دەسۈرپاند و
وھلامى نە دەداۋە؛ بەلام باۋكى ھىچى نەگوت. كچەكە ئەمجارە يەكراست بۇ
لاى سوۋچە دورە چكۆلەكە چوۋ. تاجە گولەكان ببونە ھىندى چىلكەى
وېشكى لار و درىژ و خۆلى ژىرەكەيان وېشكەوھ ببوو و رەنگەكەى وەك
رەنگى عەرزى لى ھاتبوو.

كچە لە جىگای خۇيدا وېشك بوو. پىنى وابوو داىكى دوو جار مردوۋە:
دوئىنى لە دنىادا دەرچوۋە و ئەمپرۆش لە مال و دللى مىرد و منالەكەيدا
دەمرى. جانناكەى كردهوھ و وئىنەيەكى چكۆلەى داىكى دەرھىنا. وئىنەكە ھى
تافى كچىنى بوو كە داىكى پىش مردنى پىنى دابوو. چوۋبوۋە ناخى وئىنەكە
و بە شىرىتتىن وشە لەگەلى دەدوا. سەرى سورمابوو لە جوانى
روخسارى، چاۋى كەژالى، شىرىنى گەفتى دەمى كە بىجگە لە دوعا و
بىدەنگى ھىچى دىكەى نەناسىبوو.

وئىنەكە بىدەكەنى. كچەكەش وھلامى داۋە. پاشان بە قامكەكانى توند توند
وئىنەكەى گرت و بە دل پىرىپىوھ گوتى:

- دايە!! دايە!! بە قوربانى جوانىت بووم! تۆ پىت گوتم زوو شووت
كردوۋە. ئەگەر بىرىك دەستت راگرتبايە ھەتمەن كەسىكى تر كە ھەزار جار
لە باۋكم باشتەر دەبوو دەھاتە خوازبىنىت...

وئىنەكەى بۇ لاي لىۋى برد. زانى چ قسەيەكى نەفامانەى كردوۋە. زۆرتر
ئاۋرى گرت. ھەجمىنى نەمابوو. خۆى دا بە عەرزى. دەيوست سىنگى لە
عەرزەكە بىكوتى و بە لەتوپەت كەردنى خۆى تۆلە لە قەزا و قەدەر
بىستىنىتەوھ. ھەر وا خۆى دەتلاندىوھ كە لە پىر لە نىۋ خۆلەكەدا چاۋى بە
شىتىكى خرى سىپى كەوت. دەستى بۇ برد و وھرى سوورپاند. ئەى ھاوار -
كاسە سەرىكى چاۋكونى ددان پىچ بوو. لە ترسا بە ھەموو ھىزىوھ
قىژاندى و بەرەو درگا ھەلات.

***

پاش چەند پوژ بە داری رەش گومبەزیک لەوێ دروست کرا. لە سووچیکدا خاچیکی دارین دانرا و ناوی دایک و میژووی ژین و مەرگەکە ی تیدا نووسرا. کچەکەش هات و لە نیو گومبەزەکەدا هیندیک گۆلی چەقاند و هەموو پوولەکە ی دا بە پارێزەری گۆرستان هەتا هەموو پوژێ گۆلەکان ئاو بدا. بەلینیشی پێدا هەموو حەوتووێک ئەوندە ی پوول بەتاتی.

هەموو ئەم کارانە دوای ئەو کرا کە باوکی بە پووداوێ ترسینەرەکە ی کچەکە ی زانی. ئەویش پوولی دار و زەحمەتانە ی دارتاش و خووشنووسی لە هەقالەکانی وەرگرت و ئەم گومبەزە ی دروست کرد. لەم ماوەدا کچە فەرەنگی گۆرستانییەکە ی خۆی زۆرتر کرد و تیگە یشت ئەو خاکە ی دایکی لەوێ نیژراوێ لە کۆنەوێ هەر بۆ هەژاران بوو و لەویدا مردوو لە بان مردوو دەنیژرێ و ئیسک و پرووسکیان تیکە لاو دەبی. ئەو کاسە سەرەش کە دیتبووی هی یەکیک لەو مردووانە بوو کە خاوەنەکە ی نە یانتوانیبوو گۆری باش و کیلی بەرز و نووسراوێ زیڕینی بۆ دروست بکات هەتا ئەمانە پیناسە ی مردووێکە بن؛ هەر وەها تیگە یشت ئەگەر باوکی بیتوانیبایە قەبریکی تایبەت بۆ دایکی دروست بکا، دەبوو پێشتر زەویێکە ی بکریبایە و لە شاری مردووێکاندا مایکی بە قەد خانووی شاری زیندووێکانی دروست بکردایە، جا کچەکە لەو تاوانانە ی باوکی کە پێی وابوو بۆ لیئوردن نابن، خووش دەبوو... بەلام بە دروست کردنی ئەم گومبەزە چکۆلە دەسبەردار بوو چونکە پارێزەری گۆرستان بەلینی پێدا بوو هەتا کاتی زەوی دەکری کەسی دیکە لیژەدا نە نیژرێ. بەلام چۆن زەوی دەکری؟ ئەمە نەینییەک بوو لە بەینی خۆی و دلی خویدا. نەینییەکی گەورە کە نە بۆ باوکی درکاند، نە بۆ کەسی دیکە. (بەلی، هەر دایک شیایوی ئەوێ بەمە بزانی و بیگومان بەمەش بەختەوێ دەبی)

کچەکە ئەو ئیوارییە لای گۆلەکانی قەبرەکە هەلترووشکا و قەلەمە ی کردن. پاشان سووکی ئاوڕیکی داوێ و چاوی لە خاچ و دیوارەکانی گومبەزەکە کرد و بە سرتەوێ بە دایکی گوت:

- دایہ! دلنیا بہ ئہمہ شتیکى کاتیہ... لہ بیرتہ؟! نہ بوو پی دہگوتى من
ہہر شوو بہ کورپىکى جوان و جہ حیل دہکہم، با مالى دنياشى نہ بی و
ئہ سپى لہ گیرفانیدا سہ وزه لى بللى... بہ لام دایہ، ئیستا کہ بیروپرا کہم
گورپوہ... من کورپىکى دہولہ مہند ہل دہ بڑیرم... مہرجى یہ کہ میشم نہ
جل و بہرگی ہاوریشمہ، نہ ئہ نگوستیلہ و خرینگہ... بہ لکو مہرجہ کہم ئہ وہیہ
کہ دہ بی خیرا دواى تاجہ گولینہ گلکویہ کی باش و رازاوت بؤ دروست بکا
کہ شیاوی تو بی...

په نديک له شه قامه وه

دوینۍ شتیکی سهیرم لۍ روون بووه. زانیم ئه و باره بهره ی که له وپه له که می له بازاره وه بو مالی هه لگرت ئینسانیکه وه ک خوّم. له م زانیاریه ش به و راده ی که شه رمه زار بووم سه رم سوړ نه ما.

خیزانم داوای لۍ کردم بچمه بازار و بری پیداویستی مالی بکړم. چوممه بازارې سه وزی فرۆشان. هه ر که چوممه نیو بازار، ده وران ده ورم پر بوو له باره بهر. بازارې سه وزی فرۆشان مه کوی ئه و که سانه یه. ته مه نی زوړ به یان له نیوان هه وت سال و ده سال دایه، سه ر ئالوزکاو، جل چلکن و دراو، پی خاوس، له مندالییه وه لاقیان هاوالی زیخ و خو له، بویه توپژی خواره وه ی لاقیان بو ته که وشیکي ویشک و ئه ستور، نه پوولیکیان پی داوه و نه قهت پیویستی به گوړین هه یه. ئه م باره بهرانه قرتاله ی گه وره گه وره یان به کو له وه یه. هه ر قرتاله یه ک بو دوو که سیان ده بی.

له ده ورو به رم قالوبه لایه کیان بوو، سه یر! ئه م پالی به وی دیکه وه دنا، ئه و جنیوی به وه ی دیکه ددا و له م به ینه دا هه ر قرتاله بوو له یه کتر ده که هت. هه ر کام له وان دوو چاوی پر له تکای له من ده بری و هاواری ده کرد:

- من!

سه رم سوړما، کامیان هه لېژیرم. ئاخری ریگاچاره یه کم بو ئه م گرفته دیته وه. رووم له دانه یه کیان کرد که له بهر کزی و بی هیزی دوورتر راوه ستابوو. به زه بیم پیدا هات. ئاماژهم پی کرد بیته پیشی.

دهستم کرد به گه ران به ناو بازاردا، له م دووکان بو ئه و دووکان. باره بهری چکوله ش به قرتاله گه وره که یه وه هه ر به دوامه وه بوو. لیړه بریکم

باينجان تى خست. له و لاتر دوو كیلو گوشت و له شوینتیكى تر پیواز و توور و هیلكه و ئەو شتانهی كه له تۆمارهكهی خیزاندا نووسرابوو. كړینمان ته واو كرد و ویستم بگه ږیمه وه بۆ مالى، مالیش دوور له بازار، ئەگه ر به پیاښان له گه ل باره بهر برۆشتایه م سى چاره گى پى ده چوو. پینشیارم به همماله كه كرد پیکه وه سواری تراموا بین و پوولی ترامواكهی كه دوو قرش و نیو بوو له كړیکه ی بگږمه وه كه حهوت قرش بوو، به لام ئەو وای پى باش بوو به پیاښان بیت و دوو قرش و نیوی بۆ بمینتیه وه. ئاخری بریارمان دانا من به تراموا له پیشه وه برۆم و له فلانه ویزگه چاوه ږیى بم تا ئەویش دى. و امان كرد.

به جیى سى چاره گ، سه عاتیكى ته واو چاوه ږى بووم، به لام باره بهر نه هات. نگران بووم، دوايه له ئەمیندارییه كه ی كه و تمه شكه وه، دهستم كرد به جنیودان و له حنهت ناردن بۆ ئەو و هه موو باره به ره كانی سه ر زه وى. به خۆم گوت:

- ئەو و والى كراوه هه لات و شته كانی برد... جا له نیو ئەو هه موو چه مماله دا چۆنى بناسمه وه؟

به زه ینمدا هات كه بچمه پاسگا و شكات بكه م و داوا له پۆلیس بكه م بییننه وه. سبه ینیش بچمه رۆژنامه و هه واله كه بلاو بكه مه وه و داد و هاوار بكه م. هه لبه ت به زه ینیشمدا هات كه بچمه وه بازار و له وى بۆى بگه ږیم و له به یانییه وه هه تا ئیوارى له وى راوهستم و هه ركه چاوم پىى بكه وى ده زانم چۆنى تۆله لى بكه مه وه.

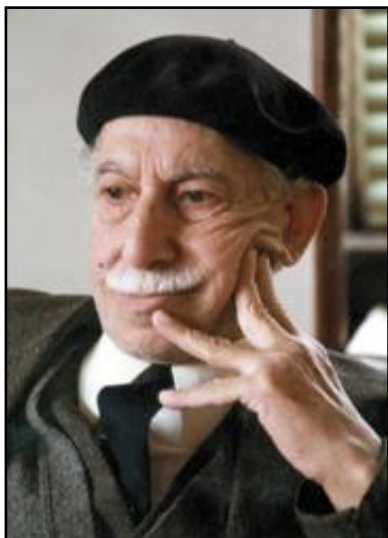
له و بیرانه دا بووم كه له دووره وه تا پۆى چه مماله چكۆله به ره و لام هات. به جیى ئەوه ی هه ناسه ی ئوخه ی هه لكیشم زۆرتر تووره بووم و به كه فچرینه وه به ره و لای چووم. كه لى نزیك بوومه وه دیم له ژیر باره كه دا نرکه نرکیه تی و به دوو چاوی سووری پر بزه وه تیم ده روانى. هه ر وه ك بلیى بۆ درهنگه هاته كه ی داواى لى بوردن بكات. پشتی چه ما بۆوه، چۆكه كانی

وه شه‌قه‌شه‌ق كه‌وتبون و ره‌گی ملی ئه‌ستور ببون، ره‌نگه ويستبیتی په‌له بكات، بویه هه‌رچی هیز بوو له خوی دا و هه‌نگاوی گه‌وره‌ی هه‌لیناوه. به‌لام نه‌یتوانی و كه‌وت به‌ عه‌رزدا و قرتاله‌كه‌ش به‌ سه‌ر ئه‌ودا و هه‌رچی بوو پرش و بلاو بووه. خوی به‌ دمدا كه‌وت و خوین له‌ لووتی به‌ر بوو. گوپی پی نه‌دا و به‌ پشتی ده‌ست خاوینی كرده‌وه. هه‌ستا به‌ربووه كۆكرده‌وه‌ی باينجان و گوشت و پیواز و...

چاوی لی‌كرد دوو هیلكه‌ شكاوه و له‌ سه‌ر عه‌رز بلاو بوته‌وه. دای له‌ قولپه‌ی گریان. نه‌یده‌ویرا چاو له‌ من بكا.
من چاوم لی‌كرد.

بریا كه‌سینك له‌وی بوايه و منی بدیبايه! زۆر سه‌یر چه‌په‌سابووم. توو ره‌یه‌یه‌كه‌م وه‌كو خوی له‌ ئاودا، له‌ نیو گیانمدا تاووه. چوومه‌ لای باره‌به‌ری چكۆله. ده‌تگوت ئه‌و كا‌برای سه‌عاتی له‌مه‌و به‌ر نیم، ده‌سه‌ره‌یه‌كم له‌ گیرفانم ده‌ره‌ینا و خوینی لووتیم خاوین كرده‌وه و ده‌ستیکم له‌ پشتی دا و دلنیا‌م كرد. به‌ربوومه‌ خر‌كردنه‌وه‌ی شته‌كان. قرتاله‌كه‌م هه‌لگرت. هینده‌ قورس بوو واقم وړ ما. وه‌خۆم نه‌خست. چاویكم له‌ ده‌وره‌ر كرد، نووشتامه‌وه و قرتاله‌كه‌م خسته سه‌ر شانم و وه‌رئ كه‌وتم.

مه‌ودای نیوان من و مالی هه‌ر په‌نجا میتر ده‌بوو. باره‌به‌ری چكۆله سه‌ری سو‌رمابوو. له‌ په‌ستا هه‌رای لی‌ده‌كرم. پیی وابوو من شیت بووم. كه‌ گه‌یشتمه‌ مالی ئه‌ونده‌ی بریارم پیدابوو دامی. هه‌ر ده‌یژراد، پیی سه‌یر بوو؛ بر‌وای نه‌ده‌كرد. پیم پیکه‌نی و قرتاله‌كه‌ی وه‌رگرته‌وه و به‌ره‌و بازار هه‌لات. له‌ خو‌شییان قرتاله‌كه‌ی سه‌رشانی كه‌وتبووه سه‌ما.

توفیق حکیم

سالی ۱۸۹۸ (هیندیک سهرچاوهش دهلین ۱۹۰۲) له ئەسکهندهرییه له دایک بووه. باوکی پاریزهر و دایکیشی به رهگهز تورک بووه و هینده زانا بووه، شوینیکی گهرهه له سهر کهسایهتی توفیق داناهه. بۆ دریزهه خویندن چوو بۆ قاهرهه و له زۆر فیزگهه و یهک لهوان له

فیزگهه دسوق و فیزگهه محهمهدهلی دهستی به خویندن کرد. پاشان وهک زۆربهه هاودهورهکانی خۆی که ئەدهب دۆست بوون له زانکۆی مافدا ناوی نووسی و ویرای خویندنهکهه خهریکی کاری شانۆش بوو.

هیشتا ههر قوتابی بوو که شانۆیهکی بۆ دهستهه شانۆی (برایانی عهکاشه) نووسی و له ترسی لۆمهه بنه ماله کهه به ناوی خوازراوی حسین توفیقهوه بلاوی کردهوه. دواي به دهس هینانی پلهه (نیونجی) له تاقیکارییهکاندا باوکی ناردییهه پاریس ههتا لهوئ دوکتۆرای ماف وهرگرئ. لهوه بهدوا ژیانی توفیق ئالوگۆریی تهواوی به سهردا هات و له جیی دهرس خویندن خهریکی لیکۆلینهوه و موتالای فهرههنگ و شانۆی ئهوپروپا به تاییهت فهرانسه بوو، شانۆنامهکانی شکسپیهه، میتزلینگ، ئیبیسۆن و پیهه ئهندیللوی بینی و بۆ نووسینی شانۆنامه و چیرۆکهکانی خۆی کهلکی لی وهرگرتن. هیندیک لهو بهرهههمانه دواتر تهواو کران و بلاو بوونهوه.

سالی ۱۹۲۸ باوکی گهراندییهوه بۆ میسر و بوو به دادیاری گشتی له بهشی دلتای میسر.

بەرەو ژینیکی باشتەر

ژن: (له کاتی چوونه دەرەوهدا) شەوت خۆش!
(دەچیتە دەرەو و میردەکە ی بە تەنیا له دیوێکەدا بەجی دیلی... کابرا دەگەریتەو و
سەر کتیبەکە ی و نوقمی خویندەنەو و دەبی... پاش ماوێهە ک، بی ئەو و ی کابرا ئاگادار
بی، تیشکی چراکە و ردهورده کەم و زۆر دەبی و لەپەر تاپۆیه ک لەبەر درگا پەیدا
دەبی... ئەو "شەیتانە".)

خیرخواز: (هەستی بە بوونی کەسیک لە دیوێکەدا کردوو، وا دەزانێ خیزانیەتی...
بی ئەو و ی سەری له کتیبەکە ی هەلگری، دەلی): دیسان هاتیەو؟ گۆم برۆ بخەو.
شەیتان: ئەو رویشت و خەوت.

خیرخواز: (بە ترسەو و ئاوار دەداتەو) ئەو کتیبە
شەیتان: منم.

خیرخواز: تۆ کتیبە؟

شەیتان: من ئەو کەسەم کە ئیستا له کتیبەکە تا سەبارەت بەو شت دەخوینیتەو و
قەدریک لەمەو بەر باسی ئەوت له خۆت دەپرسی.

خیرخواز: شەیتان؟!

شەیتان: له خزمەتت دام.

خیرخواز: م م م...

شەیتان: پێویست ناکا بە ترسیکی لاسایی کەرانیەو، کاتی خۆمان بە فیرۆ بدەین...
من هاتووم خزمەتیکت پێ بکەم.

خیرخواز: من نەترسام، بەلام پەشوکام.

شەیتان: دە ی ئیستا کاتی پەشوکان تەواو بوو؟ ئایا بەراستی قسە بکەین؟
خیرخواز: فەرموو.

شەیتان: حەتەن بەسەر هاتی منت لەگەڵ فەیلەسووف "فاوست" بیستوو...
هەر وەک لەو کتیبە ی بەردەمیشتا هاتوو، ئەو پەیمانیک بوو له نیوان من و ئەو...

من هه موو به لئینییه کانی خوُم برده سهر و جه حیلیم پی به خشیییه وه... به لام ئەو
بریاره که ی نه برده سهر و هه تا ئیستا که حه قه که می نه داومه تی...

خیرخواز: حه ق!؟

شهیتان: به لئ، حه ق، که پو حیه تی... ئە ی کاتیک بریار نامه که ی ئیمزا ده کرد به
ئاشکرا نه یگوت که پو حی خو ییم ده داتی؟ وابوو یان نا؟! به لام که وهختی وه رگرتنی
حەق هات، له پڕ ئەم پو حه بوو به هه لم، یان تهاوه... نازانم چی به سهر هات؟ له پڕ
به رهو ژوور پو یشت و نه متوانی بیگر مه وه... دیوته هاواله کهت چو ن فیلی لی کردم؟

خیرخواز: هاوالی من!؟

شهیتان: گرینگ ئە وه یه که تو ئیستا رووبه پوو ی که سیک راوه ستاوی که له
مه عامه له دا دروسته و به لئینییه که ی ده باته سهر و پیزی ئیمزا که ی ده زانی.

خیرخواز: ئە مه چ پیوه ندیییه کی به منه وه هه یه؟

شهیتان: ده توانی له هه ر چه شنه په یمانیکی ئیوانمان دلنیا بی.

خیرخواز: ئیوان من و تو!؟

شهیتان: ئە ی بو نا؟ ئە ی قه ده ریک له مه و به ر له م بیرده نا نه بووی؟

خیرخواز: به لئ... به لام هه ر به خه یال، یان به خو شی... به لام ئەو کاته ی کاریک

ناوی جیددی لی بنریت...

شهیتان: که ده بی ئەم کاره زووتر بکری.

خیرخواز: له گه ل تو یه ک بکه وم؟ من فه یله سووفیک نیم که ته نیا له بی ری

چاره نووسی خویدا بی... من خیرخواز یکم که ده یه وه ی چاره نووسی خه لک له

چنگی شهیتان رزگار بکا... ئاخو ئە مه به ته واوی له گه ل ئە رکه که م دژایه تی نییه؟

شهیتان: ئە گه ر راستت ده وی، من ئیستا ته واو ئاماده م بو ئیسلای خه لک

یارمه تیت بده م... قه بوولته یان نا؟

خیرخواز: ئیسلای خه لک!؟

شهیتان: هه ر له چاو تروو کانیکا.

خیرخواز: تو ئەو کاره ده که ی!؟

شهیتان: تا قیم بکه وه.

خیرخواز: نرخه که ی چیه؟

شەیتان: زۆر سادەییە... دانیایا بە داوای رۆحت ناکەم... ئیتر ئەم مەسەلەیی رۆحە جینی متمانە نییە، نا، نا، ئیتر کارم بە کالایەکی نامۆ نییە کە هەمیشە فیل و تەلەکەیی لە سەر کراوە... گەرەم! من ئەمڕۆ لە جاران جیاوازم ... جاران لاویکی لاری بووم کە پێی خۆش بوو، بەری چاکە بگری و خەلک تووشی گوناح و تاوان بکا و سەریان لێبشیوینی، بەلام ئیستا کە من کەسیکی ترم.

خیرخواز: کەسیکی تر؟!

شەیتان: بەلێ... ئیستا هەر وەک دەمبینی، کابرایەکی پیر و سەنگینم، هەر لەبەر ئەمە هەستم گۆراوە و پیم خۆشە لەگەڵ خیرخواز و زاناکاندا هەلس و کەوتم بیی... دەمەوی لە ئیسلام و چاکەدا یارمەتی خەلک بەدەم، هەر بۆیە کاتی بیستم تۆ ژیا نیکی باشترت بۆ گەلەکەت دەوی، نەک بۆ خۆت، خیرا هاتمە لات، دەنا ئەگەر تۆش وەک "فاوست" ژینی باشترت هەر بۆ خۆت ویستبا، قەت قەت ئەمشەو نەدەهاتمە لات، چونکە ئیتر نامەوی خۆم بخەمە گێژاوی تەجرەبەییەکی کۆنەو... چاخە کۆنەکان رابردن و من ئیستا لە چاخیکدا دەژیم کە بۆ و دەس هینانی تەجرەبەییەکی نوێ هانم دەدا... خزمەت بە کۆمەل، نەک خزمەت بە تاقە کەسیک.

خیرخواز: بەراستی دەتوانی لە خزمەت کردن بە گەلدا یارمەتیم بەدی؟!

شەیتان: پیم گوتی، لە چاوترووکا نیکیدا.

خیرخواز: دروست، بەلام ئەی نرخەکەیی؟!

شەیتان: هەر وەک گۆتم، زۆر سادەییە.

خیرخواز: چیه؟ بیلێ...

شەیتان: پیاویکی دەمراست بە.

خیرخواز: ئیتر چی؟!

شەیتان: هەر ئەمە و هیچی تر...

خیرخواز: ئەی نرخ؟!

شەیتان: ئەو هەموو نرخەکەییە: پیاویکی دەمراست بە.

خیرخواز: دەرسی ئەخلاقم فێر دەکەیی؟! من هەمیشە راست دەکەم.

شەیتان: ئەگەر وایە پیکهاتین؟!

خیرخواز: ئەمە هەموو داخوارییەکەیی تۆیە؟!

شهیتان: له‌وه زیاتر هیچم ناوئ.

خیرخواز: زور سهیره.

شهیتان: ئه‌ی پینم نه‌گوتی که بوومه‌ته که‌سیکی دیکه؟ پینت وا بوو چ داخوازییه‌کم

لیت ده‌بی؟ ئه‌ی نابئ داخوازییه‌کم له‌گه‌ل بنه‌ما تازه‌کانم ته‌بابی‌یان هه‌بی؟

خیرخواز: ئه‌گهر وایه ده‌ته‌وئ ده‌س بکه‌ی به ئی‌سلاح‌کردنی من؟

شهیتان: تکا ده‌که‌م... مه‌به‌ستی وام نییه.

خیرخواز: ههر ئه‌م بر‌وایه‌شم هه‌یه.

شهیتان: به‌لام له‌پینشدا داخوازییه‌که‌م گوت هه‌تا دلنیا بم.

خیرخواز: ئه‌گهر وایه هیچ دژایه‌تییه‌کمان پیکه‌وه نییه... ئیتیر تو ده‌بی له‌کاری

ئیسلاحی خه‌لکدا یارمه‌تیم ده‌ی.

شهیتان: توش ده‌بی راسته‌قینه‌یان پئ بلئی؟

خیرخواز: (به‌په‌رۆشه‌وه) مه‌به‌ستت چیه؟!

شهیتان: پینم وایه مه‌به‌ستم روونه.

خیرخواز: ده‌ته‌وئ پینان بلیم که شهیتان له ئیسلاحی ئه‌واندا یارمه‌تی داوم؟!

شهیتان: به‌لئ، چه‌تمه‌ن... من یارمه‌تیم داوی.

خیرخواز: (ده‌گورپئنی) عه‌قل ئه‌وه ده‌سه‌لمیتئ؟!

شهیتان: ئه‌دی چی؟ ناویری له ئاستی خه‌لکدا پیاوئکی راست بی؟

خیرخواز: تو بیر له کاریگه‌ریی ئه‌م قسه‌یه له سه‌ر ئه‌وان ناکه‌یته‌وه.

شهیتان: ئه‌ی ده‌تویست چیان پئ بلئی؟ وای دانی دانه‌یه‌کیان لیتی پرسئ: چوون وا

خیرا توانیت ئه‌م کاره بکه‌ی. وه‌لامه‌که‌ت چی ده‌بی؟

خیرخواز: به یارمه‌تی شهیتان؟ بیرای بپر... ههر باسی مه‌که... ناتوانم به ئاشکرا

به خه‌لک بلیم که شهیتان له رپئ چاکه‌وه، ئیسلاحی کردوون.

شهیتان: ئه‌گهر وایه راستی نالئی؟

خیرخواز: به‌لئ نابلیم.

شهیتان: ئه‌ی له روانگه‌ی ئه‌خلاقه‌وه نیوی ئه‌م هه‌لوئسته‌ت ده‌نیی چی؟ ئه‌گهر

وایه توش فریوم ده‌ده‌ی... توش...

خیرخواز: ئه‌م نرخه زور و گرانه، له ده‌ستم نایه ئه‌م نرخه بده‌م.

شەيتان: تەننەت ناتوانم داوات لى بىكەم، ھەر تاقە وشەيەك راستى بلىي.
خىرخواز: تو خۆت لە جىيى من دانى.

شەيتان: من ئەو گەورەيى يەم نىيە... من بوونە وەر يىكەم كە ھەر لە كۆنە وە عادەتى
گرتووە رىك و راست بى و ھەر شتىك بە ناوى خۆى بانگ بكا: خراپە، ناوەكەى
خراپەيە. ترس، ناوەكەى ترسە. درۆ، ناوەكەى درۆيە.
خىرخواز: بەداخە وەم...

شەيتان: ئەگەر وايە پەيمانەكە ھەلۆە شاوہ؟!... قەيدى نىيە، بە رىگاي خۆمدا
دەگەر يىمە وە، با گەلەكەشت لە بەدبەختى و ھەژارى و چارە رەشيدا بىمىننە وە... بەلام
كاتىك ويژدانى وەخەبەر ھاتە وە، مەترسە و ئەمجارە بە ئاشكرا راستە قىنەيان پى بلى
و ناوى بەرپرسى ئەم شكستە بدركىنە.

خىرخواز: دەتەوى بەرپرسايە تىيەكەى بخەيتە ئەستوى من؟!
شەيتان: زۆر سەيرە! ئەى دەتەوى منىش ھەر وە ئەستوى بگرم؟!
خىرخواز: نا، شتى وام ناوى... بەلام شتىكى پوونە كە سەبەينى ويژدانم بە
ئاسوودەيى يە وە بەخەبەر دى.

شەيتان: ھەتمەن وايە... زۆر چاك دەزانم... ئەمانە شتىكن كە لە وەتا من لەم
دنيايەدا دەژىم، ھەموو رۆژى لىم پوو دەدا... زۆر بەى ئىوہ پاش ئەوہى گوناح و
تاوانەكانتان خستە ئەستوى منى ھەژار، ئىتر خۆتان بە خەيالى ئاسوودە وە ژىن
دەبەنە سەر.

خىرخواز: ئەمشە و ھاتووى گالتم پى بىكەى؟
شەيتان: تىكايە... من ھەر ھاتووم يارمەتيت بەدم.
خىرخواز: تو يارمەتيت نەداوم، بەلام نىەتى دەروونى خۆت دەرخست.
شەيتان: نا، راستە قىنەى توم و دەرخست.

خىرخواز: راستە قىنەى من؟!
شەيتان: تو ئەو ھەندەى خۆت خۆش دەوى گەلەكەت خۆش ناوى... بە و رادەى لە
بىرى سلا مەتى ھەلۆيستەكەت داي، لە بىرى ئىسلاحي گەلەكەتدا نىت.
خىرخواز: لاچۆ لە بەرچاوم، مەلعوون!

شهیتان: (به پیکه‌نینه وه هی‌واش ده‌روا) ده‌رۆم، هی‌وام خه‌ویکی سووکه بو
ده‌روونت!

خیرخواز: پراوه‌سته!

شهیتان: (پراوه‌سته) له خزمه‌تت دام.

خیرخواز: مه‌رجه‌که‌م قه‌بووله.

شهیتان: ئایا راسته‌قینه به خه‌لک ده‌لێی؟

خیرخواز: به‌لێ ده‌لێم.

شهیتان: به‌ ئاشکرا به‌ گه‌له‌که‌ت ده‌لێی که شهیتان له ئی‌سلاح و به‌خته‌ور کردنیاندا

یارمه‌تی داوی؟

خیرخواز: پینان ده‌لێم

شهیتان: به‌رده‌بارانت ده‌که‌ن

خیرخواز: ده‌زانم

شهیتان: ده‌س له‌ نێو ده‌ستم نێ... ئیستا ئه‌تۆ خیرخوازیکی راسته‌قینه‌ی!

خیرخواز: گالته‌م پێ ده‌که‌ی؟

شهیتان: نا، به‌پارستمه... خیرخوازی راسته‌قینه ئه‌و که‌سه‌یه که چاوه‌پروانی

په‌جم‌کرانی هه‌یه به‌لام کاری خۆی هه‌ر ده‌کا.

خیرخواز: ئیستا پێم بلێ که چۆن گه‌له‌که‌م ئی‌سلاح ده‌که‌ی؟

شهیتان: به‌ چاوی خۆت ده‌بیینی!

خیرخواز: که‌ی؟!

شهیتان: له‌ چاوترووکانیکدا، هه‌ر وه‌ک به‌لێنیم پیدابووی.

خیرخواز: ده‌ی به‌لێنیه‌که‌ت به‌ره‌ سه‌ری.

شهیتان: چاوت بقووچینه، پاشان هه‌لێبینه.

خیرخواز: (خیرخواز چاوه‌سووچینی؛ له‌م کاته‌دا دنیا ده‌بیته‌ چه‌خماخه‌یه‌کی

که‌م‌خایه‌ن - چاوی هه‌ل‌دینی) ئه‌وه چاوم هه‌ل‌ینا.

شهیتان: منیش کاره‌که‌م کرد.

خیرخواز: ئه‌ی کوانی؟!

شهیتان: هه‌سته و له‌و په‌نجه‌ره‌وه چاوه‌لیکه.

خیرخواز: (هه‌لدهستی و له په‌نجه‌ره‌وه ده‌روانیتته ده‌ری و به سه‌رسوورمانه‌وه هاوار ده‌کا) خودایه! کوانی دینییه‌که؟! کوانی کولاشه‌کان، کوخه‌کان؟! کوا دینییه خاپوور و پیسه‌که؟! کوا خانووه ناحه‌زه‌کان؟! ئەم هه‌موو خانوه جوانه چیییه؟ ئەم هه‌موو پارکه گشتیییه له کونییوه هات؟ ئەم هه‌موو ویلایه که باغچه ده‌وری گرتوون... موعجیزه‌یه... گه‌لی من له‌م به‌هه‌شته‌دا ده‌ژیت؟
شه‌یتان: به‌لی... به‌لی...

خیرخواز: (به خو‌ش‌حالیییه‌وه) چهن به‌خته‌وه‌رن! بی‌گومان هه‌موویان له خو‌شیدا ده‌ژین!!

شه‌یتان: چه‌تمه‌نه... ده‌ته‌وی چهن که‌سیکیان ببینی؟!

خیرخواز: به‌لی... تکات لی‌ده‌که‌م.

شه‌یتان: کامه‌یان هه‌ژار و کویله‌تر بوو ئەوه‌ت بۆ دینمه به‌رده‌م.

خیرخواز: ئەم به‌یانیییه له ژیر داری ئەه‌قاقیدا می‌گه‌لیکم دی که ره‌نجه‌ریک ده‌یله‌وه‌راند... کابرا له می‌گه‌له‌که‌ی پیستر و بی‌باختر بوو... ته‌نیا جلیکی کونه‌ی دراوی له به‌ردا بوو که ته‌نانه‌ت گیانیشی دانه‌ده‌پۆشی... ژنه‌که‌شی له دوايه‌وه بوو، وه‌ک ئەو هه‌ژار، خه‌ریک بوو کۆیله‌ی کۆ ده‌کرده‌وه هه‌تا بیکاته سووته‌مه‌نی بۆ نان کردن.

شه‌یتان: هه‌ر ئیستا ده‌یانیه‌تم... هه‌ر به‌چاو‌ترووکانی‌ک... (ده‌ستی لیک ده‌دا، درگا ده‌کریته‌وه و جووتیاریک به‌جلی رۆژه‌وه ده‌بیندری... ژنه‌که‌شی به‌دوای ئەودا دی، ئەویش به‌جلی ژنانه‌ی مۆدی رۆژه‌وه)

خیرخواز: (به سه‌رسوورمانه‌وه لیبیان ده‌روانی) به‌لی... هه‌ر راست خو‌یانن... به‌لام...

شه‌یتان: چۆنت پی‌خۆشه ده‌توانی قسه‌یان له‌گه‌ل بکه‌ی.

خیرخواز: (روو له جووتیار) فه‌رموو، تکایه دانیشه... به‌ریژن... ناوی جه‌نابتان چیییه؟

جووتیار: بچووکت «مه‌حروس جیرف».

خیرخواز: (روو له ژنه جووتیار) ئەی خاتونن...

ژنه: (به مه‌کر و نازه‌وه) ناوم خه‌زره‌یه.

خیرخواز: له بیرتانه ئەم بەیانیه من ئیوهم له ژیر داری ئەفاقیدا دی، نزیکى...
شەیتان: (بە سرتە) هەر وەک تو له دایکبوونی خۆت وەبیر نایەتەووە ئەوانیش ئەم
بەیانیهیان له بیر نەماوە... له پابردوویمان گەڕى... باسى ئیستایان بکە.
خیرخواز: (پوو له جووتیار) بەرپز مەحرووس! ئیستا خەریکی چیت؟!
مەحرووس: خەریکم مەزراکەم بو شینوی زستان ئامادە دەکەم!
خیرخواز: مەزراکەت؟!
مەحرووس: بەلى... مەبەستم ئەو بیست فەدانەیه کە هەمە.
خیرخواز: بیست فەدان زەویت هەیه؟
مەحرووس: بو ئەمە زۆرە؟! هەژارترین وەرزیڤى ناوچە بیست فەدانى هەیه،
هەلبەت له گەل مالیکى چکوله و باخیکیش...
خیرخواز: مالیک و باخیکیش؟!
خەزەر: بەلى... بە مالهکەشى دەلى "قەیلە لا!"
خیرخواز: قەیلە لا؟! (پوو له ژنە) خاتوو خەزەر! تو له قەیلە لا دا دەژیت؟!
خەزەر: ئەدى؟! ئەى له کوی بژیم؟!
خیرخواز: ماشەللا... زۆر باشە... لیم سوورە ئیوہ زۆر بەختەوہرن... بەرپز
مەحرووس! له کاتی بیکاریدا چی دەکەى؟ ئیوہ کە ژیاقتان له ئاستیکى بەرزداپە
حەتمەن دەبى کاتی بیکاریتان زۆر بى...
مەحرووس: کاتی بیکاریم؟!
خەزەر: براگیان من راستیت پى دەلیم... دەزانى ئەو و هاوالەکانى چۆن شەویان
تێپەر دەکەن: چابى... حەشیش...
مەحرووس: باوهرى پى مەکە... ئەوہ پیریزنیکی توورەى پەککەوتەیه... ئاخىر
دەمەوى ژنى بەسەر بینم...
خیرخواز: ژنى بەسەردا بینى؟
خەزەر: ئەى چۆن برا! ئیستا هەموو کارى بوته ئەوہ له دووى ژنیکی تازه
بگەرى.

خیرخواز: جا بو وا دەکەى؟!
خەزەر: پى بلى برا... پى بلى...

مهحرووس: بیدهنگ به ژنهتیو...

خیرخواز: بۆچی خۆت به خویندنهوهی کتیییکی باش سهرقال ناکهی؟! یان باسی شتیکی باش بکهن یا گوئی له بهرنامهیهکی خوشی رادویی پابگرن؟! مهحرووس: رادویکهمان له دیوی میوان دانراوه و مریشک هیلکهی له سهه دهکهن و پشیله کایه ی پی دهکهن. خهزره: درۆزن...

مهحرووس: ده سویند بخۆ وا نییه...

خهزره: جا بۆ ههر ئیمه واین؟! خه لکی دیکه که رویشکهکانیان بهرهللا دهکهن له ژیر فهرشهکهیاندا زاوژی بکهن...

مهحرووس: ببیرهوه ژنهتیو! بۆچی نهینی مالی خومان لای خه لک ده لئی؟! یاللا بۆ مالی... یاللا... (به دهس مالاوایی دهکهن و دهپۆن)

شهیتان: دهی... ده لئی چی؟! من به لئینییه کهم برده سهه.

خیرخواز: (بیر دهکاتهوه) به لئی وایه... به لام...

شهیتان: به لام چی؟

خیرخواز: بلایی ژین هه مووی ههر ئه مه بی؟!

شهیتان: مه گهر ژینیان نه گوراوه؟! له چاره ره شیییه وه نه گه یشتوون به

به خته وه ری؟! ئیدی له چییان که مه؟!

خیرخواز: رۆح...

شهیتان: مه به ستت چیه؟

خیرخواز: تۆ شتیکی تازه ت دروست نه کردووه... ههر ئه وانت بردۆته دۆخی

به ناوبانگی ئه ربابانی دیهات... پیشتر چوومه ته کۆشکی دهوله مه ندیکی گوندیک که پتر

له بیست هه زار فه ددان زهوی هه بوو... بزن له نیو هالیکی زیریندا به سهه فه رشی

گرانابییدا ده رۆی... دانیشتووه کانی ئه م ماله شم دی که پتر له مهحرووسی هاوالت له

مانای ژین نه ده گه یشتن... گرانتترین جل له بهر دهکهن، به که شتی و فرۆکه و

کادیلاک ده چنه ئورویا و دینه وه، که چی ههر به قه د مهحرووس له خوشیه کانی رۆح

ده گهن...

شهیتان: جوان له مه به ستت حالی نه بووم!

خیرخواز: مه به ستم ئه وهیه که سامانی مال شتیکه و سامانی رۆح شتیکی تر...
شهیتان: سامانی رۆح؟!

خیرخواز: بهائی، ئه مه ئه و شتهیه که ده بی لینی حالی بی و بیزانی.
شهیتان: تا ئه و جیگه ی من بزانی تو ژینیکی باشترت بۆ گه له که ت ده وی... هه موو
که سیش پیی وایه ژیانی ئیستای ئه م جووتیاره له ژیانی رابردوی که تو به
میگه له که یه وه له ژیر داره که دا دیبوت باشتره...

خیرخواز: بهائی... له روانگه ی جل و به رگ و خوارده مه نی و ماله وه باشتره...
شهیتان: ئه ی له وه زۆرتر چیت ده وی؟

خیرخواز: مروفیکی باشترم ده وی... تیگه یشتنیکی به رزترم له واتای ژین ده وی...
شهیتان: مه به ستم چیه؟

خیرخواز: که وایه تو ژینی چاترت به گه له که م نه داوه... ژیانی چاتر واتای
به رزتره له ژیان...

شهیتان: مه رجه که مان وا نه بوو!!

خیرخواز: مه رجه که مان ئه وه بوو تو خه لک ئیسلح بکه ی و ئیسلحی رۆحیش
به ر له هه موو شتیکه...

شهیتان: (ده گورینی) رۆح... رۆح...

خیرخواز: رۆح جه وه هری مروفه...

شهیتان: نه مگوت تۆش وه ک «فاوست» فریوم ده ده ی؟! ئیوه هه ر له م شوینیه وه
فیلم لی ده که ن... رۆح... به له حنه ت بی رۆح... گیره و کیشه هه مووی له م وشه وه
رووم تی ده کا... من رۆیشتم.

خیرخواز: ده رۆی؟

شهیتان: چاره یه کی ترم نییه... ئه وه ی تو ده ته وی من نایوانم... من ناتوانم ئه و
ئیسلاحه بکه م که زۆرتر له که سیک باسی ده کا
خیرخواز: ئه و که سه کتیه...

شهیتان: تو... (شهیتان ده روا و خیرخواز سه ر ده خاته وه سه ر کتیه که ی...
ژنه که ی دیته ژوور و به هیواشی له خه وی هه لده ستین.)

ئەحمەد ئىسماعىل ئىسماعىل

چىرۆك-نووس و شانۇنامە-نووسە. سالى ۱۹۶۱ لە قامىشلى لە دايك بوو. زۆربەى شانۇنامە و چىرۆكەكانى لە بلاقۇكە عەربى و كوردىيەكاندا لە سورىيە و دەرەودا چاپ كىردوو. زۆربەى شانۇنامەكانى لە سورىيە و دەرەودى ولاتدا چوونەتە سەر پەردە و سەرنجى بىنەريان بۇ لاي خويان پاكىشاو. وەك: لە

نيوخوى سورىيەدا: حەسەكە، دىمەشق، لازقىيە، حەلب، قامىشلى. ھەرۋەھا لە دەرەودى سورىيە وەك لە مېھەرھانى نىئونەتەۋەبى شانۇى مندالان "شفشاۋن" لە مەغرىب سالى ۲۰۰۶، رەئسولخىمە سالى ۲۰۰۷. ھەشتەمىن مېھەرھانى شانۇى مندالان لە مەغرىب سالى ۲۰۰۸، بەسرە، سلېمانى. لە بوارى شانۇ و چىرۆك نووسىندا زۆر خەلاتى بردۆتەۋە وەك خەلاتى داھىتانى شارىقە لە سالى ۲۰۰۰دا لە بەر نووسىنى «سەماى ئەۋىندار»، خەلاتى فەرھەنگىيى مندالى عەرب لە شارى ئەبوزەبى لەبەر «كىلگە» لە سالى ۲۰۰۱دا.

ھەتا ئىستا ئەم بەرھەمانەى بلاو كىردۆتەۋە:

۱. شانۇى دلخاۋى ئىمە (لىكۆلېنەۋە لەمەر شانۇى كوردى)، دىمەشق، ۱۹۹۷
۲. كاتىك شەمىتق گورانى دەلى، شانۇنامەى مندالان، دىمەشق، وەزارەتى پەرۋەردە، ۲۰۰۰
۳. تۆبەى رېۋى
۴. سەماى ئەۋىندار، چىرۆك، شارىقە، ۲۰۰۱
۵. ھەمبانەى بدلىسى، (بۇ مندالان)، ھەۋلىز ۲۰۰۳
۶. كىلگە (بۇ مندالان)، ئەبوزەبى، ۲۰۰۳
۷. چىرۆكى سى سەربىزىو (دوو شانۇنامە بۇ مندال)، دىمەشق ۲۰۰۴
۸. لووتكە (بۇ مىز مندالان)، دىمەشق، وەزارەتى پەرۋەردە، ۲۰۰۴

نیشتمان په روهری

به ریزه وه رووبه رووی ئالای شه کاوه ی نیشتمان که ی راوه ستا.
چاوی به کیژوله یه کی جل و به رگ دراوی شرؤل که وت.
پارچه رهنګا ورهنګه که ی هیئا خورای و له شی کچوله که ی پی دا پو شی.
ئه مجار به ریزیکی زور تره وه رووبه رووی شادیی رهنګا ورهنګی کچه که
راوه ستا.

لی پرسینه وه

کاتیک سه باره ت به کرده وه کانم پرسیاری لی کردم و لامم نه داوه؛ وه ک
جاران ترسیک که وته دلم به لام مته قم لیوه نه هات.
کاتیک چاو و لاق و دهستم دژی من شایه دییان دا، دلنیا بووم که
حه تمن ئه و ده بی خودا بی و منیش به راستی مرد بیتم.

میرات

بیرم له شتیک ده کرده وه که له پر ژنه که م گوران دی به سه رما:
- قور به سه ری داماو! هه تا که ی خه و به جوانییه وه ده بینی؟ ده ده س
هه لگره!

گوتم: بیر له نیشتمانی جوانم ده که مه وه!
گوتی: ئه وه نده ئه وه ت گوت ئیدی لی بیزار بووم!
تو وره بووم: هه ر ده یلیمه وه هه تا له جیهانی راسته قینه دا بیبینم!
به گالته و نا هو می دییه وه وه لامی داوه: قه تی نابینی!
- رهنګه و ابی، به لام کورده که م ده بیینی، ئه مه ش بو من به سه!
دایکه پیره که م ده ستیکی له یه ک دا و به پیکه نینیکی پر له دلوقانییه وه
گوتی:

- سو بجانه لالا! باو کیش ت هه ر ئه م قسه ی بو من دوویات ده کرده وه.
له م قسه یه نارح هت بووم، به لام هیچم نه گوت. له و روژه وه ترسیک
که وته دلم: بلیی روژیک کورده که شم هه ر وا به ژنه که ی بلی؟ کوری

کورده که شم هەر ئەمه به خیزانی بلی و ئەم میراته بۆ زەمانیکی زۆر درێژ له
بنه ماله که مدا بمینیتته وه!!؟

نوسخه

دوکتور نوسخه یه کی دهوا بۆ نووسی. له پشت نوسخه که شه وه نووسی:
(پاریز: پیوان، نان، پۆن، نیگه رانی، خهفته، دلە پراوکی.
ئیزن دراو: میوه، سهوزی تازه، گوشت، شیرینی، شادی، بهخته وهری،
ئازادی، ئاسودهیی.)

نوسخه که ی له دوکتور وه رگرت و به ریزه وه قه دی کرد و خستییه
گیرفانی و وه درکهوت. له مالی بۆ خیزانی خوینده وه. به خمه وه چاوی
له میزده که ی کرد و... گریا...

بۆ جیرانه که شی خوینده وه. به نارەحه تییه وه چاوی لی کرد و... پیکه نی.
نیوه شه و له ته نیاییدا زۆری بۆ خۆی خوینده وه.
گریا و پیکه نی.... پیکه نی و گریا...
بۆ به یانی خه لک بۆی گریان!!

به ره ره کانی

به ره به یانیک ئاسمان له زهوی تووره بوو. بریاری دا ئیواری زهوی له
ژیر پی بنی. چۆله که یه ک له هیلانه که یدا بریاری ئاسمانی بیست. خیرا به ره و
دهشت هه لات و خۆی دا به عه رزدا و هه ر دوو لاقی روو به ئاسمان هه لیتنا.
چۆله که یه کی هاوړی که له ویوه تیده په پی، پرسی: هاوړی! چی ده که ی؟
- زه وییه که مان له هه ره شه ی ئاسمان ده پاریزم
هاوړیکه ی دای له قاقای پیکه نین و به گالته وه گوتی:
- ئا به و لاقانه وه عه رز ده پاریزی؟ قوربه سه ر!
- وه ره تۆش وه ک من بکه، دلنیا به ئاسمان ناتوانی هه یچ بکا.
هاوړیکه ی رازی بوو و وه ک ئه و لاقه کانی به ره و ئاسمان هه لیتنا.

پۆلىك چۆلكە بە سەرياندا تىپەرىن. لەگەڵيان كەوتنە چەلەحانى و
مشتومر. دوايە ھەموويان ۋەك دوو ھاوريگەيان كرد.
پيش ئەوھى رۆژ چاوى ليك بنى، ئاسمان خيسەيەكى لە زەوى كرد.
جەنگەليكى وردەلاق دى كە بۆ بەربەرەكانى بەرەرپووى ۋەستابون. ۋەك
شەقشەقە كەوتە لەرزىن و رەنگى رەشوشىن داگەرا و لە بريارەكەى بەياني
سارد بۆۋە.

مەسخ

لە پيشدا ھەموو وايان زانى يەكئىكە لە ھاوالانى ئەشكەوت، بارانى پرسىيار
بە سەريدا بارى:
- كوا پوولە قەدىمىيەكانت؟
- كوا ھاوالەكانت؟
- سەگىشتان لەگەلە؟
ۋلامى نەداۋە. لەبەر ژان دەستى بە زگىەۋە گرتبوو، بە نيۋەنوزەيەكەۋە
لييان پاراۋە:
- برسىمە، تىكايە نانئىكم دەنى.
كەس ليى حالى نەبوو. قەلافەتەكەى سەير و ترسىنەر بوو. چاوى
جەماۋەر برووسكەى ترس و سەرسوورمانيان تىزابوو.
دەستەيەك گەرۆك بەويدا تىپەرىن و لەگەل خويان بۆ شوينىكى دوورىان
برد. لە نيۋ رى لىيان پاراۋە و لەبەر برسيتى نالاندى. دانەيەكيان چاوى
لى كرد و زورى لى راما. دوايە بە سەرسوورمانەۋە لە ھاوالەكانى پرسى:
- ماشەللا!! ئەم خەلكە لە ھەموو شتىكدا دواكەوتون، لە مەيموندا نەبى...
دەليم زور لە بەشەر دەچى... وا نىيە؟
دوايە رووى خووى ۋەرچەرخاند و موزىكى بۆ خووى پاك كرد و بە
بىۋازى خەرىكى جاوينى بوو.

فەرھەنگۆک

ئاژانس: (لیرەدا) شوپنیک که چەند دانە ماشینی لی بی بو ئەمبارەو بار کردنی مسافیر

ئاکاردۆن: ئامیریکی موسیقایە

ئالبیرتا: گۆرانییە که

ئایفۆن: کەرستە ی درگا کردنەو

ئیسلامبول: شەقامیکی تارانە

ئەسکەندەرییە: شاریکی ولاتی میسرە

بادکوبە (باکو): شاریکی ولاتی ئازەربایجانە

بلینی: خواردەمەنییە که

بولغارستان: ولاتیکی ئەو وروپییە

پاپریکا: چەشنیک خواردەمەنییە

پیراشکی: خواردەمەنییە که وەک که یک

پیرمەنگەنات: بو شتنەو وە و خاوین کردنەو هی جیی برین بە کار دی.

پەیکان: چەشنیک ماشینی ئیرانییە

تانگۆ: سەمایە که

تورمیز: ئیستۆپ

تونیل: رەھەند

تەوریز: شاریکی ئیرانە

چاروو: گەسک

چارداش: گۆرانییە که

دانوب: گەورەترین و گرینگترین چۆمی ئەو وروپای ناوەندییە.

دیالیزەکراو: بیژەندراو

راسبال: سەمایە که

رامی: یارییە که لە وەرەقیندا

رومبا: سه‌مايه‌که
 زه‌نجان: شاریکی ئیرانه
 سوّس: جوّره تامیکه بو هیئیدک چیشْت
 سینهما مایاک: ناوی سینهمايه‌کی تاران بوو
 سیرتسا: گورانیه‌که
 سه‌ربازی پیک: وهره‌قیکه له کایه‌ی وهره‌قیندا
 سه‌نده‌لی: کورسی
 عه‌لاده‌وله: شه‌قامیکی تاران بوو
 غورابی: بیسکوویت
 فلوت: ئامیریکی مؤسیقایه
 فوکسترۆت: سه‌مايه‌که
 فیرده‌وسی: شه‌قامیکی تارانه
 قوّلگا: دریژترین چۆمی ئه‌ورووپایه، له رووسیادایه و ده‌رژیته نیو
 زه‌ریای خه‌زه‌روه
 قه‌زوین: شاریکی ئیرانه
 قه‌وامول‌سه‌لته‌نه: شه‌قامیکی تاران بوو
 کابینیت: که‌وه‌نته‌ر
 کازاچۆک: سه‌مايه‌که
 کافه‌ی ژاله: کافه‌یه‌کی تاران بوو له سه‌رده‌می رژیمی شادا
 کیف: جانتا، ساک
 که‌شه‌ف: سینی
 گارسون: خزمه‌تکاری چیشْتخانه
 گارمون: ئامیریکی مؤسیقایه
 گرام: ئه‌و سه‌فحه‌خرانه‌ی، گورانی له سه‌ر توّمار ده‌کرا و ده‌خرایه سه‌ر
 گرامافون.

گرامافون: ده‌زگای بلاو کردنه‌وه‌ی گورانی له پینشوودا

لاله زار: شەقامىكى تارانە

لوپانزا: گۇرانىيەكە

لۇتۇ: قومارىكە. لە چەند دانە كارتدا ھىندىك ژمارە دەنوسرى، ئەگەر ئەو ژمارەيەى لە نىو خولخولەكە دىتە دەرى، لەگەل ژمارەى كارتىك يەك بن، خاۋەنى ئەو كارتە دەيباتەوہ.

لىكۇر: چەشنىك عارەقى ئالكۇلى شىرىنە بە تامى ميوەوہ

لەھىستان: ولاتىكى ئەورۇپىيە

مارمالاد: مرەبايەكى زۇر خەستە كە لە چەرخ كراوى ميوە ئاۋدارەكان دەيكۇلىنن.

ماقنە: جۇرە سەرپۇشىكى ژنانەيە

مامى درىم: گۇرانىيەكە

موغان: شارىكى ئىرانە

ميانە: شارىكى ئىرانە

مەجار: ھۇنگرى

نادرى: شەقامىكى تاران بوو

نەردە: محەجەرە

والس: سەمايەكە

فيلين: ئاميرىكى مۇسقىايە

ھۇنگرى: يان مەجارستان، ولاتىكى ئەورۇپىيە